

บทเรียนคริสตจริยธรรมเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจเรื่องคุณค่าของชีวิต
สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

วุฒิไกร ดวงสว่าง

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาคริสต์ศาสนศาสตร์
วิทยาลัยพระคริสต์ธรรมแมคกิลวารี

มหาวิทยาลัยพายัพ

พฤษภาคม 2564

ชื่อเรื่อง: บทเรียนคริสตจริยธรรมเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจเรื่อง
คุณค่าของชีวิตสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ผู้จัดทำ: นายวุฒิไกร ดวงสว่าง

ชื่อปริญญา: ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ: ศาสตราจารย์ ผศ.ดร.สาธัญญ์ บุญเกียรติ

วันที่อนุมัติผลงาน: 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2564

สถาบันการศึกษา: มหาวิทยาลัยพายัพ

รายชื่อคณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ:

1. _____ ประธานกรรมการ
(ผศ.ดร.ลัดดาวรรณ ประสูตร์แสงจันทร์)
2. _____ กรรมการ
(ศาสตราจารย์ ผศ.ดร.สาธัญญ์ บุญเกียรติ)
3. _____ กรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร.ฟลอเรียน เฟิร์ก)
4. _____ กรรมการ
(ดร.สกุณี เกรียงชัยพร)

สงวนลิขสิทธิ์ © นายวุฒิไกร ดวงสว่าง
มหาวิทยาลัยพายัพ 2564

กิตติกรรมประกาศ

บทเรียนคริสตจริยธรรมเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจเรื่องคุณค่าของชีวิตสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาของอาจารย์ที่ปรึกษา ได้แก่ อาจารย์ ดร.ชนันภรณ์ ใจเส่าร์ดีและศาสนาจารย์ ผศ.ดร.สาธัญญ์ บุญยเกียรติ ที่ได้ให้คำปรึกษา ชี้แนะในการศึกษาค้นคว้า แนะนำขั้นตอนและวิธีจัดทำรายงานการค้นคว้าอิสระจนสำเร็จลุล่วงด้วยดี ผู้จัดทำจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่ช่วยประสิทธิประสาทสั่งสอนวิชาต่าง ๆ ตลอด 3 ปี ขอขอบคุณคุณรังสิมา คำแสนที่ให้ความอนุเคราะห์ด้านการสืบค้นข้อมูล

ขอขอบคุณดร.ชวณพิศ เลี้ยงประไพพันธ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนดาราวิทยาลัยที่อนุญาตในการฝึกงาน และครูศุภานาสิริรินทร์ ทอณเธรที่ให้ความอนุเคราะห์ด้านข้อมูลการเรียนการสอนของโรงเรียนดาราวิทยาลัย ขอขอบคุณอาจารย์ประวิทย์ ศรีวิไลฤทธิ์ที่ให้ความอนุเคราะห์ด้านการตรวจทานบทเรียนจนประสบผลสำเร็จ

ขอกราบขอบพระคุณหน่วยงานบุคลากรสภาคริสตจักรแห่งประเทศไทย วิทยาลัยพระคริสต์ธรรมแมคกิลวารี คริสตจักรเด่นพระพรและมูลนิธิเยาวชนไทยเพื่อพระคริสต์ที่คอยสนับสนุนด้านทุนการศึกษา

ขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา ที่ให้กำลังใจในการศึกษาเล่าเรียน เพื่อนในชั้นปีเดียวกันที่คอยกระตุ้นให้กำลังใจในการทำงาน พี่น้องในพระคริสต์และทุกท่านที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการทำการค้นคว้าอิสระครั้งนี้จนกระทั่งประสบความสำเร็จด้วยดี สุดท้ายนี้ขอขอบคุณพระเจ้าที่ให้โอกาสได้ศึกษาเล่าเรียนจนแล้วเสร็จ

นายวุฒิไกร ดวงสว่าง

พฤษภาคม 2564

ชื่อเรื่อง:	บทเรียนคริสตจริยธรรมเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจเรื่อง คุณค่าของชีวิตสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
ผู้จัดทำ:	นายวุฒิไกร ดวงสว่าง
ชื่อปริญญา:	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ:	ศาสตราจารย์ ผศ.ดร.สาธิต บุญเกียรติ
วันที่อนุมัติผลงาน:	1 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2564
จำนวนหน้า:	59 หน้า
คำสำคัญ:	บทเรียน คุณค่า นักเรียน

บทคัดย่อ

การค้นคว้าอิสระครั้งนี้มีวัตถุประสงค์คือเพื่อสร้างบทเรียนคริสตจริยธรรมเกี่ยวกับเรื่องของ “คุณค่า” เพื่อเสริมสร้างคุณค่าของชีวิตสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สถาบันการศึกษาสามารถนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอนวิชาคริสตจริยธรรมได้ โดยงานศึกษาครั้งนี้ได้มีการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการสร้างบทเรียน จิตวิทยาการสอน และจริยธรรมทั้งในมุมมองของสังคมทั่วไปและของคริสเตียน

ในการศึกษาบทเรียนคริสตจริยธรรมสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มุ่งหมายว่าบทเรียนคริสตจริยธรรมแบบใดที่จะเข้าถึงบริบท มีเนื้อหาและกิจกรรมเหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียนที่ไม่ใช่คริสเตียน การศึกษาครั้งนี้ใช้กรอบแนวคิดจากสภาพสังคมวัยรุ่นปัจจุบันเป็นเรื่องของคุณค่าและได้แบ่งบทเรียนเป็น 11 บทซึ่งเหมาะสมกับระยะเวลา 1 เทอมการศึกษา ดังนี้ 1. คุณค่าของมนุษย์ 2. คุณค่าของร่างกาย 3. คุณค่าของพรหมจรรย์ 4. คุณค่าของการแต่งกาย 5. คุณค่าภายใน 6. คุณค่าของเพื่อน 7. คุณค่าของครอบครัว 8. คุณค่าของความรัก 9. คุณค่าของภาษารัก 10. คุณค่าของสิ่งแวดล้อม 11. คุณค่าของฉัน ผู้เขียนหวังว่าบทเรียนนี้จะสามารถใช้ในวิชาจริยธรรมในทุกโรงเรียน

Title: Christian Ethics Lessons to Enhance the Understanding about Life Value for Matthayom 3 Students

Researcher: Wutthikai Duangsawang

Degree: Master of Arts in Christian Theology

Advisor: Rev. Satanun Boonyakiat (Ph.D.)

Approval Date: February 1 2021

Institution : Payap University, Chiang Mai, Thailand

Number of Pages: 59 pages

Keywords: Lesson Value student

ABTRACT

The purpose of this study is to develop study lessons in Christian ethics to foster a sense of value in life of Mathayomsuksa 3 students, Dara Academy. It explores both educational and adolescent psychology including the current social situation of the target group.

This study consists of 11 lessons on the following values: 1. dignity of humanity, 2. dignity of the human body, 3. value of sexual abstinence, 4. value of being dressed appropriately, 5. value of mindfulness, 6. value of friendships, 7. value of the family, 8. value of love, 9. the importance of showing love, 10. value of the environment, and 11. the value of myself. These lessons are also applicable to other schools for teaching ethical subjects.

สารบัญ

บทที่ 1	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาการศึกษา.....	1
1.2 โจทย์หรือคำถามการศึกษา.....	4
1.3 วัตถุประสงค์การศึกษา	5
1.4 ขอบเขตการศึกษา.....	5
1.5 ประโยชน์ที่ได้รับ	6
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
1.6.1 คริสตจริยธรรม.....	6
1.6.2 คุณค่าของชีวิต	6
1.6.3 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.....	6
1.6.4 นักเรียนคริสเตียน.....	6
บทที่ 2	7
2.1 ความหมายของคำว่า “คริสตจริยธรรม” และ “คุณค่าของมนุษย์”	7
2.1.1 คริสตจริยธรรม.....	7
2.1.2 คุณค่าของมนุษย์	9
2.2 หลักการจัดทำบทเรียน การพัฒนาหลักสูตร และคริสเตียนศึกษา.....	11
2.2.1 หลักการจัดทำบทเรียน.....	11
2.2.2 คริสเตียนศึกษา	13

2.3 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	15
บทที่ 3	19
3.1 แหล่งข้อมูลที่ใช้การศึกษา.....	19
3.2 ออกแบบบทเรียนโดยการเรียงเรียงข้อมูลและจัดทำบทเรียน	19
3.3 การวิเคราะห์ข้อมูลและกำหนดจุดมุ่งหมายเฉพาะในการเก็บรวบรวมข้อมูล	20
3.4 กำหนดรูปแบบและวิธีการประเมิน	20
3.5 กำหนดวิธีการและแนวทางการเสนอเนื้อหา.....	20
บทที่ 4	22
บทที่ 5	57
5.1 สรุปผลการศึกษา.....	57
5.2. อภิปรายผลการศึกษา	58
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	59
5.4 ข้อเสนอแนะต่อผู้นำไปใช้	59
5.5 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป	59
บรรณานุกรม.....	60
ประวัตินักศึกษา	81

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาการศึกษา

ทองพูล ภูสิม, ศักดิ์พงศ์ หอมหวานและสมบัติ ฤทธิเดช (2554) กล่าวว่าสังคมในปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทำให้สภาพสังคมไทยเกิดการแข่งขันจนไม่สนใจคุณธรรมจริยธรรม ส่งผลให้นักเรียนและเยาวชนไม่สามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วนี้ได้ จึงทำให้เกิดการประพฤติปฏิบัติตนในทางที่ไม่พึงประสงค์ นักเรียนเกิดปัญหาด้านการขาดคุณธรรมจริยธรรม

ดังนั้นการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้กับนักเรียนจึงถือเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่งเพราะเป็นการวางรากฐานในการพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ กล่าวคือ ถ้าบุคคลเป็นคนดี มีคุณธรรมจริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ย่อมส่งผลต่อการพัฒนาทั้งตัวบุคคลและสังคมไทย ทำให้สังคมเป็นสังคมแห่งความสุข การพัฒนาเด็กและเยาวชนในปัจจุบันถือเป็นหน้าที่หลักของโรงเรียนที่จะต้องพัฒนานักเรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์พร้อมทั้งปัญญา ความรู้ ควบคู่กับคุณธรรมและจริยธรรม

ขณะเดียวกันพระครูใบฎีกาศุภิน โสภโณ (มุลจ้อย), นาวิณ พรหมใจสา และศิลาพร วังสมบัติ (2560) กล่าวในทางเดียวกันว่า เด็กและเยาวชนมีปัญหาด้านศีลธรรม ด้านสังคมและวัฒนธรรม การประพฤติทางกาย การประพฤติทางวาจา การประพฤติทางจิตใจ และการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วของสังคมมีผลกระทบต่อพฤติกรรมและการปฏิบัติตัวของเด็กและเยาวชน เช่น การใช้คำพูดกับผู้ใหญ่ การเสพสิ่งเสพติดชนิดต่าง ๆ การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรและการใช้เครื่องมือสื่อสารในทางที่ไม่ถูก เป็นต้น

ปัญหาหนึ่งที่เด่นชัดในการขาดจริยธรรมของสังคมไทยเกี่ยวกับการลดคุณค่าของคนตามที่ ร.อ.หญิง พญ.เขมิกา เขมะกนก สูดนาวา, รศ.นพ.วีระศักดิ์ชลไชยะ และผศ.พญ.จรรยา ทะรักษา(มปป)

กล่าวว่า การรังแก (bullying) เป็นปัญหาที่มีความซับซ้อนและพบได้อย่างแพร่หลายในปัจจุบัน โดยเฉพาะในเด็กวัยเรียน มีงานวิจัยมากมายที่ระบุถึงผลเสียของปัญหาการรังแกกันทั้งในด้านร่างกาย และจิตใจดังนั้น ในระยะเริ่มแรกการรังแกเป็นพฤติกรรมก้าวร้าวแบบหนึ่งที่ถูกตั้งใจกระทำให้ผู้ถูกรังแกมีความเจ็บปวด หรือรู้สึกไม่สบายทั้งทางร่างกายหรือจิตใจ โดยมีลักษณะที่สำคัญคือ ผู้รังแกจะมีอำนาจที่เหนือกว่าผู้ถูกรังแกอย่างชัดเจน เช่น ตัวใหญ่กว่า หรือโดยการรับรู้ของทั้ง 2 ฝ่ายก็ได้ เช่น ฐานะทางสังคมดีกว่า โดยผู้ถูกรังแกจะรู้สึกอ่อนแอกว่าและไม่สามารถต่อสู้หรือตอบโต้ได้และเป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นซ้ำ ๆ หรือมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นได้อีกในอนาคตเด็กวัยเรียนในประเทศไทยพบกลุ่มที่เป็นทั้งผู้รังแกและถูกรังแกถึงร้อยละ 36.5-58.3 กลุ่มผู้ถูกรังแกร้อยละ 23.4-33.4 และกลุ่มผู้รังแกผู้อื่นร้อยละ 4.2-6.1 การรังแกแบบดั้งเดิมนั้นเริ่มพบได้ตั้งแต่ระดับอนุบาลโดยพบมากที่สุดในช่วงมัธยมศึกษาตอนต้นหรือวัยรุ่นตอนต้นและจะค่อย ๆ ลดลงในช่วงวัยรุ่นตอนปลายหรือเข้าวัยผู้ใหญ่ แต่อาจพบการรังแกในโลกไซเบอร์ที่มากขึ้นได้โดยการรังแกโดยตรงนั้นพบในเด็กชายมากกว่าเด็กหญิงและมีแนวโน้มลดลงเมื่อเข้าสู่ช่วงวัยรุ่นตอนกลาง ส่วนการรังแกทางอ้อมนั้นพบในเด็กหญิงมากกว่า แต่ไม่มีความแตกต่างกันกับเด็กชายเมื่อเข้าสู่ช่วงวัยรุ่นตอนกลางแล้ว การรังแกแบบดั้งเดิมนั้นมักเกิดที่โรงเรียนบริเวณสนามเด็กเล่นหรือทางเดินในช่วงเวลาพัก ส่วนการรังแกในโลกไซเบอร์นั้นสามารถเกิดได้ทุกที่และทุกเวลา

ในทางการศึกษาที่เป็นนโยบายของรัฐได้มีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 สนับสนุนการศึกษาให้มีคุณธรรมและจริยธรรมในมาตรา 6 และมาตรา 7 ได้กล่าวถึงหลักการทางการศึกษาให้พัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรม วัฒนธรรมในหารดำเนินชีวิต รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิหน้าที่ เสรีภาพและเคารพความเป็นมนุษย์ ตลอดจนอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข

ผู้ศึกษาพบว่าวัยรุ่นในปัจจุบันนี้ ต้องเผชิญกับปัญหาด้านคุณธรรมจริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับการใช้ชีวิตและการให้คุณค่าของชีวิตทั้งต่อตนเองและผู้อื่น โดยเฉพาะเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ การมองว่าตนเองด้อยค่า การดูหมิ่นหรือล้อเลียนผู้อื่นกลายเป็นเรื่องปกติสำหรับวัยรุ่นในปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่อยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งเป็นวัยหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิตจากวัยรุ่นตอนต้นสู่วัยรุ่นตอนปลาย

จากการที่ผู้ศึกษาได้เข้าไปฝึกงานในโรงเรียนสังกัดสภาคริสตจักรในประเทศไทยพบว่าแบบเรียนที่สถาบันใช้ในปัจจุบันเป็นแบบเรียนที่ถูกออกแบบมาสำหรับผู้ที่เป็นคริสเตียนและเป็นผู้มีพื้นฐานด้านความรู้เกี่ยวกับพระคัมภีร์ ส่วนเรื่องราวในพระคัมภีร์เป็นการลงรายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องราวในพระคัมภีร์ซึ่งนักเรียนที่ไม่ใช่คริสเตียนหรือนักเรียนไม่มีความรู้พื้นฐานในเรื่องราวในพระคัมภีร์จะเข้าถึงได้ยากและยังขาดความชัดเจนในด้านของการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันเท่าที่ควร

และจากการพูดคุยกับนักเรียนคริสเตียนและไม่ใช่คริสเตียนรวม 30 คนเป็นการส่วนตัวในด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับบทเรียนคริสตจริยธรรมพบว่า นักเรียนที่เป็นคริสเตียนทั้งหมด 3 คนให้ความเห็นว่าบทเรียนพระคัมภีร์ค่อนข้างเหมือนกับการเรียนรู้ในคริสตจักร สำหรับความเห็นของนักเรียนที่เหลือที่ไม่ใช่คริสเตียนพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ไม่เห็นประโยชน์หรือคุณค่าจากการเรียนรู้ กลับมองว่าเป็นเรื่องไกลตัวและไม่น่าสนใจเพราะไม่ใช่คริสเตียน

จากสถานการณ์ดังกล่าวผู้ศึกษาจึงอยากพัฒนาบทเรียนที่ได้ใช้ในการเรียนการสอน 3 ด้านด้วยกัน คือ 1) ภาพรวมของบทเรียนคริสตจริยธรรมควรมีบริบทที่ใกล้ตัวของผู้เรียนมากขึ้น 2) เนื้อหาของบทเรียนที่สอดคล้องกับพื้นฐานความรู้ความเข้าใจของกลุ่มผู้เรียนและ 3) กิจกรรมและการประยุกต์ใช้ที่ผู้เรียนสามารถตอบสนองได้มากขึ้น โดยใช้เอกสารงานวรรณกรรม หนังสือ ตำรา บทความทางวิชาการ แหล่งข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต ทั้งเอกสารภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ที่มีการจัดพิมพ์ มีการเผยแพร่เอกสาร ประกอบกับสภาพสังคมในปัจจุบันเป็นเครื่องมือในการศึกษา

ผู้ศึกษาได้สำรวจบทเรียนต่าง ๆ จากสำนักพิมพ์ ร้านหนังสือ และหน่วยงานต่าง ๆ เกี่ยวกับบทเรียนคริสตจริยธรรม พบว่าบทเรียนส่วนใหญ่เป็นบทเรียนสำหรับคริสเตียนแต่ละวัยและใช้ภายในคริสตจักรหรือกลุ่มคริสเตียน เช่น ปฏิบัติการ "แผนการอันยิ่งใหญ่ของพระเจ้า" หลักสูตรแกนกลางคริสเตียนศึกษาในคริสตจักร ระดับเด็กโต (13-15 ปี) (หน่วยงานคริสเตียนศึกษาและบรรณศาสตร์สภาคริสตจักรในประเทศไทย, 2017) คริสตจริยธรรมสำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (กองคริสเตียนศึกษา, 2516) บทเรียนการอภิบาลอนุชนในพระคริสต์เจ้า (หน่วยงานอนุชนสภาคริสตจักรในประเทศไทย, 2017) สมุดปฏิบัติการคริสตจริยธรรมชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (หน่วยงานคริสเตียนศึกษาและบรรณศาสตร์ สภาคริสตจักรในประเทศไทย, 2006) เป็นต้น มีส่วนน้อยที่เป็นบทเรียนสำหรับผู้เชื่อใหม่หรือผู้สนใจ อย่างไรก็ตามบทเรียนเหล่านั้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับชีวิตคริสเตียนว่าเป็นอย่างไร ทำ

อะไรบ้างและคริสเตียนคือใคร และจากการศึกษาบทเรียนเหล่านี้พบว่า เป็นบทเรียนที่พูดถึงผู้เชื่อว่า ควรปฏิบัติตนอย่างไรเพราะเหตุใด เช่น บทเรียนชีวิตคริสเตียนขั้นพื้นฐาน เป็นต้น

ซึ่งปัจจุบันนี้มีบทเรียนคริสตจริยธรรมหรือบทเรียนคริสเตียนศึกษาอย่างมากมายที่เป็น ประโยชน์และเสริมสร้างความเชื่อแก่เด็กและเยาวชนคริสเตียน และยังสามารถผลิตหรือพัฒนา บทเรียนมาออกแบบมาอย่างเฉพาะเพื่อใช้ในการสอนคริสตจริยธรรมแก่นักเรียนที่ไม่ใช่คริสเตียนและ ไม่มีพื้นฐานหรือความสนใจได้อย่างแท้จริงได้ในอนาคต ด้านศศ.สิรินทร ทองแฉกร อนุศาสนิกโรงเรียน ดาราวิทยาลัยได้กล่าวว่า “บทเรียนคริสตจริยธรรมต้องปรับรูปแบบและวิธีสอนให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ง่าย และเหมาะสมกับปัจจุบัน”

ผู้ศึกษาจึงมุ่งหมายการค้นคว้าฉบับนี้อยู่บนแนวคิดที่อยากจะทำพัฒนาบทเรียนคริสตจริยธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สอดคล้องกับวัยของผู้เรียน ให้เป็นเรื่องที่ใกล้ตัวผู้เรียนมากขึ้น และเหมาะสมกับการเข้าถึงทั้งนักเรียนที่เป็นคริสเตียนและนักเรียนที่ไม่ใช่คริสเตียน เพื่อส่งเสริมและ ปลุกฝังค่านิยมอันดีในด้านจริยธรรมแก่นักเรียน เพื่อให้พร้อมรับมือกับสถานการณ์และค่านิยมใน สังคมปัจจุบันและเป็นเสมือนภูมิคุ้มกันจริยธรรมในชีวิต

1.2 โจทย์หรือคำถามการศึกษา

จากการได้เข้าไปฝึกงานในสถาบันทางการศึกษาพบว่าบทเรียนจริยธรรมที่ได้ใช้ในการเรียน การสอนยังสามารถพัฒนาต่อยอดได้ใน 3 ด้านด้วยกัน คือ 1) ภาพรวมของบทเรียนคริสตจริยธรรม ควรมีบริบทที่ใกล้ตัวของผู้เรียนมากขึ้น 2) เนื้อหาของบทเรียนที่สอดคล้องกับพื้นฐานความรู้ความ เข้าใจของกลุ่มผู้เรียนและ 3) กิจกรรมและการประยุกต์ใช้ที่ผู้เรียนสามารถตอบสนองได้มากขึ้น

ทั้งนี้ทางผู้ศึกษาได้ศึกษาบทเรียนในเบื้องต้น เช่น ปฏิบัติการ "แผนการอันยิ่งใหญ่ของพระเจ้า" หลักสูตรแกนกลาง คริสเตียนศึกษาในคริสตจักร ระดับเด็กโต (13-15 ปี) (หน่วยงานคริสเตียน ศึกษาและบรรณศาสตร์ สภาคริสตจักรในประเทศไทย, 2017), คริสตจริยธรรมสำหรับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 (กองคริสเตียนศึกษา, 2516), บทเรียนการอภิบาลอนุชนในพระคริสต์เจ้า (หน่วยงานอนุชน สภาคริสตจักรในประเทศไทย, 2017), สมุดปฏิบัติการคริสตจริยธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (หน่วยงานคริสเตียนศึกษาและบรรณศาสตร์ สภาคริสตจักรในประเทศไทย, 2006), ปฏิบัติการ พระ เจ้าคือผู้ใด : หลักสูตรคริสเตียนศึกษาในคริสตจักรปีที่ 2 ระดับเด็กโต 13-15 ปี (หน่วยงานคริสเตียน

ศึกษาและบรรณศาสตร์ 2561) เป็นต้น ซึ่งบทเรียนที่ออกแบบมาสำหรับคริสเตียนเป็นสำคัญ จึงยังคงมีคำศัพท์บางคำที่คนที่ไม่ใช่คริสเตียนอาจเข้าใจได้ยาก, เรื่องราวบางประการในบทเรียนที่ต้องมีความเข้าใจในความเชื่อของคริสเตียนจึงจะสามารถเรียนรู้ได้ และกิจกรรมตอบสนองในบทเรียนบางส่วนนักเรียนอาจเข้าใจยากและนำไปประยุกต์ได้ไม่เต็มที่เนื่องจากมองว่าเป็นเรื่องไกลตัวหรือมองว่าเป็นเรื่องของคริสเตียนไม่เกี่ยวกับคนที่มีความเชื่ออื่น

การศึกษาขั้นนี้ต้องการพัฒนาให้บทเรียนคริสตจริยธรรมมีความเข้าถึงง่ายมากขึ้น กล่าวคือใช้คำศัพท์ที่ทันสมัยมากขึ้น ลดการใช้คำศัพท์เฉพาะของคริสเตียนโดยเปลี่ยนเป็นคำทั่วไปที่มีความหมายคงเดิม ใช้เหตุการณ์ประกอบบทเรียนที่ทันสมัยมากขึ้น ใช้เรื่องราวในพระคัมภีร์ที่น่าสนใจและเข้าถึงง่ายมากขึ้น เน้นการประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันและสร้างรูปแบบการเรียนรู้ให้หลากหลายทั้งในส่วนของการนำเสนอเนื้อหา คำถามตอบสนอง การอภิปรายในบทเรียน ตลอดจนกิจกรรมประกอบบทเรียนที่จะมีความเหมาะสมกับวัยมากขึ้น

1.3 วัตถุประสงค์การศึกษา

เพื่อสร้างบทเรียนคริสตจริยธรรมเพื่อเสริมสร้างคุณค่าของชีวิตสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สถาบันการศึกษาสามารถนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอนวิชาคริสตจริยธรรมได้

1.4 ขอบเขตการศึกษา

ศึกษาค้นคว้าเอกสารโดยจะศึกษาจากงานวรรณกรรม หนังสือ ตำรา บทความทางวิชาการ แหล่งข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต ทั้งเอกสารภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ที่มีการจัดพิมพ์ มีการเผยแพร่ เอกสารเพื่อสร้างบทเรียนคริสตจริยธรรมโดยมีหลักการเรื่องคุณค่าของชีวิต และออกแบบให้เหมาะสมกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้ศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับหลักการสอน การจัดทำบทเรียน การเป็นครู จิตวิทยา คริสเตียนศึกษาและพระคัมภีร์ ในการจัดทำบทเรียนคริสตจริยธรรม เพื่อเสริมสร้างคุณค่าของชีวิต ได้แก่ เรื่องคุณค่าของมนุษย์ คุณค่าของร่างกาย คุณค่าของพรหมจรรย์ คุณค่าการแต่งกาย คุณค่าภายใน คุณค่าของเพื่อน คุณค่าของครอบครัว คุณค่าของความรัก คุณค่าภาษารัก คุณค่าของสิ่งแวดล้อม และคุณค่าในตัวเอง

1.5 ประโยชน์ที่ได้รับ

สถาบันทางการศึกษาสามารถนำแบบเรียนคริสต์จริยธรรมชุดใหม่ไปใช้ประกอบการเรียนการสอนวิชาคริสต์จริยธรรมสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.6.1 คริสต์จริยธรรม

หมายถึง วิชาว่าด้วยจริยธรรมของคริสเตียน คือแนวทางที่คริสเตียนพึงปฏิบัติโดยมีพระคัมภีร์เป็นพื้นฐาน

1.6.2 คุณค่าของชีวิต

หมายถึง สิ่งดีงามที่มีประโยชน์ต่อชีวิตมนุษย์ตามหลักการของพระคัมภีร์

1.6.3 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

หมายถึง คนที่มีอายุระหว่าง 14-16 ซึ่งเป็นช่วงคาบเกี่ยวระหว่างวัยรุ่นตอนต้นและวัยรุ่นตอนกลาง

1.6.4 นักเรียนคริสเตียน

หมายถึง นักเรียนที่เกิดในครอบครัวคริสเตียนหรือไปร่วมนมัสการเป็นประจำทุกสัปดาห์

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

การศึกษาเพื่อจัดทำบทเรียนคริสตจริยธรรม ผู้ศึกษาได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง อันเป็นพื้นฐานและข้อมูลในการจัดทำารค้นคว้าอิสระดังนี้

2.1 ความหมายของคำว่า “คริสตจริยธรรม” และ “คุณค่าของมนุษย์”

2.1.1 คริสตจริยธรรม

2.1.2 คุณค่าของมนุษย์

2.2 หลักการจัดทำบทเรียน การพัฒนาหลักสูตร และคริสเตียนศึกษา

2.2.1 หลักการจัดทำบทเรียนและการพัฒนาหลักสูตร

2.2.2 คริสเตียนศึกษา

2.3 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.3.1 จิตวิทยาการศึกษา

2.3.2 นิยามและลักษณะของวัยรุ่น

2.1 ความหมายของคำว่า “คริสตจริยธรรม” และ “คุณค่าของมนุษย์”

2.1.1 คริสตจริยธรรม

คำว่า “คริสตจริยธรรม” คือ หลักจริยธรรมบนพื้นฐานความเชื่อคริสตชน ดังนั้นในการทำ บทเรียนคริสตจริยธรรม จำเป็นต้องมีความเข้าใจในความหมายของคำว่า นิยามของคำว่า จริยธรรม และคริสตจริยธรรม

นงเยาว์ แข่งเพ็ญแข (2545) กล่าวว่า จริยธรรม หมายถึง การแสดงออกถึงการปฏิบัติที่ดีเหมาะสมตามมาตรฐานที่สังคมกำหนด ซึ่งสะท้อนคุณธรรมที่อยู่ในใจให้ออกมารูปธรรม

คนที่มีจริยธรรม คือ คนธรรมดาที่มีกรอบจิตใจแห่งคุณธรรมความดีและพยายามประพฤติปฏิบัติใกล้เคียงกับคุณธรรมที่มีอยู่ในใจ

จริยธรรมเป็นผลรวมของความรู้ ความเข้าใจ ทักษะคติ การให้เหตุผลเชิงจริยธรรมและการมีวิสัยทัศน์ที่บุคคลได้รับการหล่อหลอมผ่านการเรียนรู้และประสบการณ์ ส่งผลต่อวิจารณ์ญาณและประพฤติปฏิบัติดีงามถูกต้องตามเกณฑ์และมาตรฐานของสังคม จริยธรรมเกี่ยวข้องกับสังคม เป็นกลไกให้สังคมมีความสุขสงบ

นุชลี อุภัย (2555) ได้ขยายความไว้ว่า จริยศาสตร์ แยกได้ 2 คำคือ “จริยะ” รากศัพท์มาจากบาลี แปลว่า ความประพฤติ กิริยาที่ควรประพฤติ คำว่า “ศาสตร์” รากศัพท์มาจากภาษาสันสกฤต แปลว่า วิชาความรู้ เมื่อนำคำทั้งสองมารวมกันเป็น “จริยศาสตร์” ตามรากศัพท์ แปลว่า วิชาว่าด้วยมาจากภาษากรีก Ethos แปลว่า อุปนิสัย ความประพฤติ เมื่อนำมาใช้เป็นภาษาอังกฤษถูกดัดแปลงเป็นรูปศัพท์ใหม่รูป Ethics แปลว่า การศึกษามาตรฐานของความประพฤติและการตัดสินใจทางศีลธรรม หมายถึง หลักการ หรือข้อปฏิบัติในการดำเนินชีวิต

เมื่อได้ศึกษาถึงความหมายของจริยธรรมแล้วจึงได้ศึกษาในส่วนของคริสตจริยธรรมโดยทองหล่อ วงษ์ธรรมมา (2554, น.1) กล่าวว่า “คริสตจริยธรรม เกิดจากคำว่า คริสต์ จากศาสนาคริสต์ และ จริยธรรม จากคำว่า จะริยะ แปลว่าอันพึงประพฤติ+ธรรม แปลว่า การกระทำ เมื่อรวมกันจึงได้ความหมายว่า การกระทำอันควรทำตามหลักศาสนาคริสต์ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ จริยธรรมของคริสเตียน”

นันทิยา เพ็ชรเกตุ (1995, น.3) ได้ให้ความเห็นไว้อีกว่า จริยธรรมคริสเตียน หมายถึง “จริยธรรมที่พระเจ้าสำแดงไว้ในพระคัมภีร์เผยให้เห็น น้ำพระทัยของพระเจ้าและวรรณภา เรื่องเจริญสุข (2009, น.2) กล่าวในทางเดียวกันว่า จริยธรรมคริสเตียน หมายถึง การปฏิบัติหรือการประพฤติในชีวิตตามที่พระเจ้าทรงกำหนดไว้ในพระคัมภีร์”

เราอาจสรุปได้ว่า คริสตจริยธรรม หมายถึง ทักษะคติที่แสดงออกมาเป็นการประพฤติในชีวิตตามความดีที่พระเจ้าวางไว้ในพระคัมภีร์ ตอบสนองเป้าหมายของคริสตจักรตามแบบพระคัมภีร์ ให้มีความรู้ในพระคัมภีร์ และรู้จักพระเจ้าผู้เปิดเผยพระองค์ในพระคัมภีร์

2.1.2 คุณค่าของมนุษย์

ในด้านสังคมได้มีการเคลื่อนไหวเพื่อให้เกิดข้อตกลงว่าด้วยสิทธิมนุษยชน คือ ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (Universal Declaration of Human Rights – UDHR) ซึ่งเป็นข้อตกลงในระดับโลก เพื่อให้คุณค่าแก่มนุษย์ทุกคนอย่างเท่าเทียมกันอันกลายเป็นกฎหมายที่ประเทศที่ลงนามในข้อตกลงต้องปฏิบัติตาม โดย พัทรี ปัญญา มัง (ม.ป.ป.) กล่าวว่า ลักษณะเฉพาะของสิทธิมนุษยชนที่ระบุไว้ในปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนคือ

1. เป็นสิทธิที่ติดตัวมากับความเป็นมนุษย์ (inherent) หมายถึงสิทธิที่มนุษย์ทุกคนมีติดตัวมาตั้งแต่เกิด สิทธิเหล่านี้ไม่มีการให้ หรือซื้อ หรือสืบทอดมาในภายหลัง

2. เป็นสิทธิที่เป็นสากล (universal) คือเป็นสิทธิของมนุษย์ทุกคนที่มีเหมือนกันโดยไม่ขึ้นอยู่กับเชื้อชาติ เพศ ศาสนา ฐานะทางสังคม มนุษย์ทุกคนเกิดมามีอิสระเสรี มีความเท่าเทียมกันในสิทธิและศักดิ์ศรี

3. เป็นสิทธิที่ไม่สามารถถูกพรากไป หรือยกให้แก่กันได้ (inalienable) คือ เป็นสิทธิที่ไม่มีใครจะมาพรากเอาไปจากบุคคลใดบุคคลหนึ่งได้ ถึงแม้ว่ากฎหมายของประเทศจะไม่ยอมรับรองสิทธิมนุษยชน หรือแม้กฎหมายจะละเมิดสิทธิมนุษยชนก็ตาม ประชาชนของประเทศนั้นก็ยังมีสิทธิมนุษยชนอยู่

4. เป็นสิทธิที่ไม่ถูกแยกออกจากกัน (indivisible) กล่าวคือ สิทธิมนุษยชนที่ได้รับการรับรองภายใต้ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนซึ่งประกอบด้วยสิทธิสองส่วนคือสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง กับสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมนั้นจะต้องไม่ถูกแยกออกจากกัน สิทธิทั้งสองส่วนนี้จะต้องได้รับการเคารพ ปกป้อง และเติมเต็ม (ทำให้เกิดขึ้น) เพื่อที่จะให้บุคคลทุกคนสามารถดำรงชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรี

นอกจากนั้นปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนได้ระบุหลักการที่สำคัญไว้เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติคือ หลักความเสมอภาค (Equality) และการไม่เลือกปฏิบัติ (Non-discrimination) ซึ่งหมายถึงการที่ทุกคนมีสิทธิและเสรีภาพเท่าเทียมกันไม่ว่าจะมีความแตกต่างด้านใดๆ เช่น เชื้อชาติ สีผิว เพศ ภาษา ศาสนา ความเชื่อทางการเมือง สถานภาพทางการเมืองหรือสถานภาพอื่นๆ

ศุภลักษณ์ ทัดศรี (2011, น.9) ได้กล่าวเพิ่มเติมว่า คุณค่าของมนุษย์อยู่ที่จิตวิญญาณ “จิตวิญญาณ” เชื่อมโยงกับ “ความเป็นมนุษย์” ผู้ที่มีจิตวิญญาณไม่ได้เพียงแค่มองความคิดที่ดีหรือทำสิ่งดี ๆ แต่พวกเขาเป็นคนดีด้วย พวกเขามีความงดงามอยู่ในอย่างจริงแท้ทั้งใน

ความคิด คำพูด และการกระทำ พฤติกรรมของพวกเขาแสดงออกถึงคุณค่าทางจิตวิญญาณ เป็นความเชื่อสัตย์ที่มีต่อคุณธรรมความดีอันเป็นธรรมชาติที่แท้จริงของตนเอง เมื่อศึกษาคำว่า “คุณค่าของมนุษย์” ในบริบททางคริสตศาสนาจากเอกสารประกอบการเรียนการสอนของภาควิชาปรัชญาและศาสนา คณะศาสนศาสตร์แมคกิลวารี มหาวิทยาลัยพายัพ(2545,น.65) กล่าวว่า “คุณค่าของมนุษย์ คือ

- 1) การที่พระเจ้าทรงสร้างมนุษย์ขึ้นตามพระฉายาของพระองค์และพระเจ้าทรงให้ต่ำกว่าพระองค์แต่หน่อยเดียว
- 2) การที่พระเจ้าทรงรักและมีสายสัมพันธ์ตลอดเวลาด้วยการที่พระองค์ทรงระลึกถึงและเสด็จมา
- 3) มนุษย์เป็นผู้มีศักดิ์ศรีและเกียรติที่พระเจ้าประทานให้
- 4) มนุษย์ทรงเป็นผู้ที่พระเจ้ามอบให้ครอบครองและดูแลสรรพสิ่ง”

พระคัมภีร์หลายตอนที่กล่าวถึงคุณค่าของมนุษย์ เช่น

ปฐมกาล 1:26-27 “แล้วพระเจ้าตรัสว่า “ให้เราสร้างมนุษย์ตามฉายาของเรา ตามอย่างของเรา ให้ครอบครองฝูงปลาในทะเล ฝูงนกในท้องฟ้าและฝูงสัตว์ใช้งาน ให้ปกครองแผ่นดินโลกทั้งหมด และสัตว์เลื้อยคลานทุกชนิดบนแผ่นดินทั้งหมด” พระเจ้าจึงทรงสร้างมนุษย์ขึ้นตามพระฉายาของพระองค์ ตามพระฉายาของพระเจ้านั้น พระองค์ทรงสร้างมนุษย์ขึ้น และทรงสร้างให้เป็นชายและหญิง”

สดุดี 8:4-6 “มนุษย์เป็นผู้ใดเล่า ที่พระองค์ทรงระลึกถึงเขา และบุตรของมนุษย์เป็นใครเล่า ที่พระองค์ทรงห่วงใยเขา พระองค์ทรงสร้างเขาให้ต่ำกว่าพระองค์แต่หน่อยเดียว

และทรงสวมศักดิ์ศรีกับความมีอำนาจให้เขา พระองค์ทรงให้เขาปกครองผลงานแห่งพระหัตถ์ของพระองค์ พระองค์ทรงให้ทุกสิ่งอยู่ใต้เท้าเขา”

สดุดี 139:13-14 “เพราะพระองค์ทรงสร้างชิ้นส่วนภายในข้าพระองค์ พระองค์ทรงถักทอข้าพระองค์เข้าด้วยกันในครรภ์มารดา ข้าพระองค์ขอบพระคุณพระองค์ เพราะพระองค์ทรงสร้างข้าพระองค์อย่างอัศจรรย์น่าครื้นคร้าม บรรดาพระราชกิจของพระองค์อัศจรรย์ ข้าพระองค์ทราบดี”

ยอห์น 3:16 “พระเจ้าทรงรักโลกดังนี้ คือได้ประทานพระบุตรองค์เดียวของพระองค์ เพื่อทุกคนที่วางใจในพระบุตรนั้นจะไม่พินาศ แต่มีชีวิตนิรันดร์”

2.2 หลักการจัดทำบทเรียน การพัฒนาหลักสูตร และคริสเตียนศึกษา

2.2.1 หลักการจัดทำบทเรียน

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2550) ได้กล่าวว่า การสอนมีจุดประสงค์ให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้โดยแบ่งตามลักษณะการเรียนรู้ 3 ด้าน คือ

1. ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive domain/ Knowledge: K)

เป็นพัฒนาการด้านสติปัญญาตั้งแต่ระดับที่ไม่รู้ไม่เข้าใจเป็นความเข้าใจ การคิดวิเคราะห์และนำไปใช้ไปใช้ รวมถึงการสังเคราะห์ (สร้างสรรค์) ประเมินค่า เช่น การท่องจำ การอธิบาย อภิปราย การเปรียบเทียบ การประเมินค่าและการวิจารณ์ เป็นต้น

2. ด้านจิตพิสัยหรือเจตคติ (Affective domain/ Attitude: A)

เป็นพัฒนาการด้านคุณธรรม จริยธรรม การให้คุณค่า ความดี ความงาม เห็นความสำคัญ การตระหนักรู้ เช่น ตอบ ปฏิบัติตาม เสนอบอกความต้องการ เลือกรับช่วยเหลือ หลีกเลี้ยง เป็นต้น

3. ด้านทักษะพิสัย (Psychomotor domain/ Skills : P)

เป็นพัฒนาการด้านความชำนาญหรือมีทักษะและการลงมือปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง คล่องแคล่ว และสวยงาม เช่น สร้าง เขียนรายงาน วาดภาพ ออกแบบ แก้ปัญหา การยกตัวอย่าง ด้านกีฬา เป็นต้น

อาภรณ์ ใจเที่ยงได้สรุปไว้ว่าในการทำบทเรียนนั้นจำเป็นต้องมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนในทั้ง 3 ด้าน จึงจะถือว่าเป็นการสอนที่เกิดผลสมบูรณ์ เพื่อนำผู้เรียนให้ไปถึงสุขภาวะที่ดีของความเป็นมนุษย์ คือ มีความรู้ สติปัญญาดี ร่างกายดี และมีจิตใจอนุสัยดี

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2543) ได้อธิบายถึงหลักการจัดทำบทเรียนและการพัฒนาหลักสูตรไว้ว่าต้องประกอบด้วยองค์ประกอบดังนี้

- 1) หลักการของหลักสูตร
- 2) จุดหมายของหลักสูตร
- 3) คุณลักษณะของผู้เรียนที่พึงประสงค์
- 4) โครงสร้างของหลักสูตร
- 5) แนวดำเนินการ

จะเห็นว่าทุกหลักสูตรจะต้องมีหลักการและจุดมุ่งหมาย รวมทั้งจะต้องระบุคุณสมบัติและคุณลักษณะของผู้เรียนเมื่อเรียนจบเป็นเป้าหมายปลายทาง ดังนั้น ครูผู้สอนต้องศึกษาเจตนารมณ์หรือหลักการของหลักสูตรและจุดหมายของหลักสูตร เพื่อดำเนินการสอนให้สอดคล้องและบรรลุจุดหมายนั้น

ถวัลย์ มาศจรัส (2557) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการจัดทำบทเรียนไว้ดังนี้

- 1) วิเคราะห์และกำหนดจุดมุ่งหมายหรือจุดประสงค์ทั่วไป
- 2) วิเคราะห์และกำหนดคุณสมบัติของกลุ่มผู้อ่าน
- 3) วิเคราะห์และกำหนดเนื้อหาสาระ
- 4) วิเคราะห์และกำหนดจุดมุ่งหมายเฉพาะ
- 5) กำหนดรูปแบบและวิธีประเมินความเข้าใจ
- 6) กำหนดวิธีการและแนวทางการนำเสนอเนื้อหา
- 7) กำหนดแหล่งข้อมูลสนับสนุน
- 8) การยกร่างต้นฉบับ
- 9) การทดสอบต้นฉบับ
- 10) การปรับปรุงต้นฉบับ

ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่าการจัดทำบทเรียนเกิดจากการศึกษาวิเคราะห์บริบทและการทำความเข้าใจผู้เรียน โดยต้องมีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น โดยควรมีลักษณะการเรียนรู้ 3 ด้าน คือ 1. พุทธิพิสัย 2. ด้านจิตพิสัยหรือเจตคติ และ 3. ด้านทักษะพิสัย ตลอดจนควรมีกระบวนการหรือขั้นตอนในการจัดทำบทเรียนและพัฒนาหลักสูตรด้วย

ในงานค้นคว้าอิสระนี้ ผู้เขียนใช้ DARA Thinking Model เป็นกรอบในการสร้างบทเรียน คริสตจริยธรรมเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจเรื่องคุณค่าของชีวิตสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่ง DARA Thinking Model เป็นรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบใหม่ที่อยู่ในระหว่างพัฒนา ของโรงเรียนดาราวิทยาลัยที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นเจ้าของความคิดและกล้าคิด มีทั้งคิดเดี่ยว คิดคู่ และ คิดกลุ่ม โดยประกอบด้วยขั้นตอนหลัก 4 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 จุงใจ ใครรู้ สู่เป้าหมาย (DIY: Do it by yourself) เป็นกระบวนการสร้างความสนใจให้แก่ผู้เรียนหรือให้ผู้เรียนเกิดคำถามในบทเรียน

ขั้นที่ 2 สรรค์แนวทางสร้างคำตอบ (Action Acquisition) ผู้สอนใช้เครื่องมือช่วยคิดเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ผู้สอนให้ข้อมูลย้อนกลับและเติมเต็มเนื้อหาสิ่งที่ผู้เรียนต้องรู้ให้สมบูรณ์และสรุปองค์ความรู้ด้วยตนเอง

ขั้นที่ 3 สะท้อนคิด (Reflection) ผู้เรียนสะท้อนสิ่งที่ได้เรียนรู้ ผู้สอนตรวจคำตอบหรือความเข้าใจว่าตรงตามเป้าหมายหรือไม่และเพิ่มในสิ่งที่ไม่สมบูรณ์

ขั้นที่ 4 ประเมินค่า นำพาประยุกต์ (Assessment) ผู้เรียนนำองค์ความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์โดยแสดงให้เห็นถึงการประยุกต์ใช้องค์ความรู้ในการแก้โจทย์ ปัญหาหรือสถานการณ์ที่ผู้สอนกำหนดให้

2.2.2 คริสเตียนศึกษา

ชนันภรณ์ ใจเส่าร์ดี (2562) ได้กล่าวว่าคริสเตียนศึกษา หมายถึง กระบวนการเรียนการสอนและการบ่มเพาะพระวาทะของพระเจ้าให้กับผู้เชื่อคริสเตียนทุกเพศทุกวัย เพื่อให้ผู้เรียนได้รู้จักพระเจ้าตลอดจนน้ำพระทัยของพระองค์ มากยิ่งขึ้น เจริญเติบโตขึ้นในความเชื่อ และเป็นสาวกที่ดีของพระเยซูคริสต์” หรือ กล่าวได้อีกนัยหนึ่งว่า คริสเตียนศึกษาเป็นกระบวนการสอนพระวาทะของพระเจ้า เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ ความเข้าใจ และเสริมสร้างความเชื่อศรัทธา ความเคารพรักและยำเกรงพระเจ้า อันจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงชีวิต ให้ดำเนินชีวิตตามน้ำพระทัยพระเจ้า และสะท้อนลักษณะชีวิตที่เหมือนพระเยซูคริสต์มากขึ้นทุกวัน

จากคำจำกัดความข้างต้น ทำให้เห็นว่า คริสเตียนศึกษา ถือเป็นการสอนคริสตจริยธรรมด้วยเช่นกัน เพราะเป็นการสอนหลักจริยธรรมบนพื้นฐานของความเชื่อคริสเตียน และมีจุดมุ่งหมายคือเพื่อนำผู้เรียนให้มีการเปลี่ยนแปลงชีวิตในทางที่ดีขึ้นและสอดคล้องกับคำสอนของพระคริสต์ธรรมคัมภีร์

ประสาทพร ตะริโย (2563) ได้กล่าวถึงแนวทางการจัดทำหลักสูตรสำหรับการเรียนการสอนคริสเตียนศึกษาไว้ดังนี้

- 1) กำหนดหัวข้อเรื่องและข้อพระคัมภีร์หลักที่ใช้ในการเขียนบทเรียน
- 2) กำหนดจุดประสงค์หรือเป้าหมาย โดยแบ่งเป็น
- 3) จุดประสงค์ทั่วไป
- 4) จุดประสงค์การเรียนรู้เชิงพฤติกรรม ประกอบไปด้วย
- 5) Knowledge ความรู้ด้านข้อมูลข้อเท็จจริงตามเนื้อหาพระคัมภีร์

- 6) Attitude ทศนคติ เจตคติ
- 7) Process กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

โดย เสนอแนวทางการตรวจสอบมาตรฐานของบทเรียนคริสเตียนศึกษาไว้ดังนี้

- 1) เป้าหมายของการสอนต้องสอดคล้องกับตามหลักการสอนที่ปรากฏในพระคัมภีร์ เอเฟซัส 4:11-16
- 2) เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของผู้เรียน
- 3) หลักศาสนศาสตร์ / การอธิบายพระคัมภีร์ตรงกับหลักความเชื่อของคริสตจักรที่สังกัด มีหลักศาสนศาสตร์ที่ชัดเจนในเรื่องความเชื่อ ความหวังใจ และความรัก
- 4) มีการจัดกระบวนการเรียนการสอน / กิจกรรมการเรียนการสอนที่ชัดเจน กล่าวคือ ต้องมีเป้าหมายหรือจุดประสงค์ของบทเรียนที่ชัดเจน ต้องกำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ครอบคลุมทั้งด้าน พุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย
- 5) มีโครงสร้างบทเรียนที่เอื้อต่อการเรียนการสอน เช่น มีชื่อบทเรียน มีชื่อพระคัมภีร์ มีคำอธิบายเนื้อหาของพระคัมภีร์ และมีลำดับขั้นตอนและข้อเสนอแนะสำหรับการเรียนการสอนที่ชัดเจน เป็นต้น และ
- 6) สามารถบูรณาการบทเรียนนั้น ๆ ให้เหมาะสมกับสถานการณ์การเรียนการสอนที่เป็นจริงได้

สิรินทร ทองเณร (2563) ได้เสนอเกี่ยวกับโครงสร้างหลักสูตรของคริสเตียนศึกษาภายในโรงเรียนดาราวิทยาลัยว่าควรมีองค์ประกอบดังนี้

- 1) วิสัยทัศน์ / พันธกิจ
- 2) หลักการ
- 3) จุดหมาย
- 4) โครงสร้างแยกตามระดับชั้น/หน่วย และสาระการเรียนรู้
- 5) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

จากการศึกษาโครงสร้างหลักสูตรคริสเตียนศึกษา ผู้ศึกษาพบว่ามีความคล้ายคลึงกับหลักการจัดทำบทเรียนทั่วไป โดยมีการนำมาปรับใช้ให้เหมาะสมตามบริบท

2.3 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.3.1 จิตวิทยาการศึกษา

จิตวิทยาการศึกษาเป็นวิทยาศาสตร์ที่ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการเรียนรู้และพัฒนาการของผู้เรียนในสภาพการเรียนการสอนหรือในชั้นเรียน เพื่อค้นคิดทฤษฎีและหลักการที่จะนำมาช่วยแก้ปัญหาทางการศึกษาและส่งเสริมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังนั้นจิตวิทยาการศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษา การสร้างหลักสูตร การเขียนบทเรียน และการเรียนการสอน โดยคำนึงถึงความแตกต่างของบุคคล ด้วยเหตุนี้ นักการศึกษา ครู และผู้ที่มีส่วนในการสร้างบทเรียน จำเป็นที่จะต้องมีความรู้พื้นฐานทางจิตวิทยาการศึกษา เพื่อจะได้เข้าใจพฤติกรรมของผู้เรียน และกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนแก้ปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับการเรียนการสอนได้อย่างเกิดผล

โดยทั่วไปแล้ว เนื้อหาของจิตวิทยาการศึกษาที่เป็นความรู้พื้นฐานสำหรับครูและนักการศึกษาประกอบด้วยหัวข้อดังต่อไปนี้ เช่น ความสำคัญของวัตถุประสงค์ของการศึกษาและบทเรียน ทฤษฎีการเรียนรู้ ทฤษฎีการสร้างแรงจูงใจ และทฤษฎีพัฒนาการ

รศ.ดร.พรรณี ชูทัย เจนจิต (2545,น.3) กล่าวว่า “จิตวิทยาการศึกษาเป็นการนำความรู้เกี่ยวกับการปรับตัวของคนไปช่วยในการจัดการกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งจะเป็นเรื่องการรวมเรื่องจิตวิทยาที่เกี่ยวกับการศึกษา อันได้แก่ ทฤษฎีการเรียนรู้ ทฤษฎีแรงจูงใจ และทฤษฎีพัฒนาการ”

อชรา เอิบสุขสิริ (2556,น.48) ได้อธิบายทฤษฎีการเรียนรู้ไว้ว่า หมายถึง “การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอันเป็นผลมาจากประสงบการณ์หรือการฝึกฝน การเรียนรู้สามารถเกิดขึ้นได้เสมอโดยไม่จำกัดเวลา สถานที่ เพศ หรือวัย แต่ขึ้นอยู่กับโอกาสที่แต่ละคนจะได้รับประสบการณ์เป็นสำคัญ”

รศ.ดร.พรรณี ชูทัย เจนจิต (2545,น.6) ได้อธิบายถึงแรงจูงใจไว้ว่า แรงจูงใจเป็นตัวกระตุ้นให้คนแสดงพฤติกรรมต่างกัน การที่คนมีแสดงพฤติกรรมนั้น เนื่องจากคนเรามีความต้องการ

อารี พันธมณี (2546) ได้กล่าวไปในแนวทางเดียวกันว่า แรงจูงใจ หมายถึง ภาวะใด ๆ ที่กระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมา

ศรีสุพันธ์ (2555) ได้อธิบายเพิ่มเติมว่า คำว่า “แรงจูงใจ” มาจากคำกริยาในภาษาละตินว่า “Movere” ซึ่งมีความหมายในภาษาอังกฤษว่า “to move” หมายถึง “เป็นสิ่งที่โน้มน้าวหรือชักนำบุคคลเกิดการกระทำหรือปฏิบัติการยกตัวอย่าง” ลักษณะของการ

อัชรา เอ็บซุซลิริ (2556) ได้กล่าวถึงทฤษฎีพัฒนาการโดยสังเขปว่า ผลจากการศึกษาวิจัยของนักจิตวิทยาจนได้ข้อสรุปเป็นแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการเปลี่ยนแปลงของมนุษย์ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สติปัญญา สังคม รวมถึงพัฒนาการเรียนรู้และการส่งเสริมจริยธรรม

2.3.2 นิยามพัฒนาการของวัยรุ่น

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2559) กล่าวว่า วัยรุ่น (adolescence) มีรากศัพท์มาจากภาษาละตินว่า adolescere แปลว่าการเจริญเติบโตไปสู่วุฒิภาวะ (to grow to maturity) หรือการเจริญเติบโตเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ (to grow into adulthood) วัยรุ่นเป็นเวลาของการเจริญเติบโตและเปลี่ยนผ่านจากวัยเด็กเข้าสู่การมีวุฒิภาวะแบบของผู้ใหญ่ และการเตรียมตัวสำหรับอนาคต ซึ่งช่วงวัยรุ่นนี้จะมีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา และยังเป็นช่วงเริ่มให้ความสนใจเรื่องเกี่ยวกับเพศ ซึ่งในทางทางชีววิทยาดูว่าเป็นช่วงที่สามารถมีบุตรได้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 (2020) ให้ความหมายวัยรุ่นว่า “วัยที่มีอายุประมาณ 13-19 ปี , วัยกำกวม”

องค์การอนามัยโลก (World Health Organization: WHO, 2020) กล่าวถึงความหมายของวัยรุ่นว่า เป็นระยะเวลาของการเจริญเติบโตและพัฒนาการของมนุษย์ที่ต่อจากวัยเด็กและอยู่ก่อนวัยผู้ใหญ่ ซึ่งถือเป็นระยะที่สำคัญระยะหนึ่งในช่วงชีวิตมนุษย์ โดยเป็นระยะที่มีการเจริญเติบโตและการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นมากเป็นอันดับ 2 รองจากวัยทารก

บุญเลี้ยง ทุมทอง (2553, น.90-96) กล่าวว่า วัยรุ่นเป็นวัยระหว่างเด็กและผู้ใหญ่ วัยรุ่นจะมีความต้องการ ความสนใจ มีทัศนคติที่แตกต่างกันออกไปเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย สภาพจิตใจ อารมณ์ที่ไม่แน่นอน รวมทั้งมีการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมทางสังคมทุกด้าน สิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยสำคัญสำหรับการพัฒนาการช่วงวัยรุ่นมากที่สุด ระยะเวลาวัยรุ่นอายุช่วงประมาณ 12-18 ปี การศึกษาเรื่องพัฒนาการของวัยรุ่นในที่นี้ จะแบ่งออกเป็น 2 ช่วง เพื่อที่จะได้เห็นภาพของพัฒนาการและการเจริญเติบโตของวัยรุ่นชัดเจนยิ่งขึ้นคือ ช่วงวัยรุ่นตอนต้น และช่วงวัยรุ่นตอนปลาย

วัยรุ่นตอนต้น

วัยรุ่นตอนต้นเป็นวัยที่มีอายุประมาณ 12-15 ปี เป็นระยะในช่วงปีสุดท้ายของวัยเด็ก จนกระทั่งลักษณะสรีระของเด็กมีการเปลี่ยนแปลงไป เป็นระยะเวลาที่มีการเตรียมตัว เพื่อที่จะเข้าสู่วัยรุ่นอย่างสมบูรณ์ เป็นวัยแห่งความสับสนในสภาพของความเป็นเด็กสู่การ เปลี่ยนบทบาทที่ควรทำในแบบผู้ใหญ่ ระยะวัยรุ่นตอนต้นนั้นเป็นช่วงเวลาของการมีวุฒิภาวะ ทางเพศ เด็กผู้หญิงจะมีประจำเดือนเกิดขึ้นครั้งแรก ส่วนเด็กชายจะมีการหลั่งอสุจิเป็นครั้งแรก

พัฒนาการทางด้านร่างกาย ในระยะเวลาวัยรุ่นตอนต้น การเจริญเติบโตและพัฒนาการทาง ร่างกายจะเริ่มมีความสมบูรณ์อย่างเต็มที่ โดยจะมีทั้งการเปลี่ยนแปลงภายนอกในร่างกายและ ภายในร่างกาย เด็กผู้หญิงจะเข้าสู่วัยรุ่นเร็วกว่าเด็กผู้ชาย 1-2 ปี และลักษณะทางเพศจะ ปรากฏชัดทั้งเพศชายและเพศหญิง รูปร่างจะมีลักษณะแก่งก้าง เด็กผู้ชายจะมีลักษณะ กล้ามเนื้อเพิ่มมากขึ้น จึงพยายามใช้กำลังปริมาณในการออกกำลังกายกล้ามเนื้อ เช่น เล่นจัด ข้อ วิ่ง กระโดดสูง ส่วนสัดส่วนของผู้ชายจะมีไหล่กว้าง ขาเหยียดตรง ส่วนเด็กผู้หญิงจะมี รูปร่างสมส่วน สะโพกผาย

พัฒนาการทางด้านอารมณ์ เด็กในวัยนี้มีอารมณ์ไม่แน่นอน และค่อนข้างจะเจ้าอารมณ์ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย การเจริญเติบโตทางเพศ รวมทั้งความสับสนใน บทบาทของตนเองในระหว่างเป็นเด็กและผู้ใหญ่ชอบส่งเสียงดัง และทำตนผิดแปลกจากวัย อื่น ๆ ทั้งนี้เพื่อปิดบังการขาดความมั่นใจในตนเอง เมื่อเกิดความกลัวจะแสดงออกโดยการ หลีกเลียงจากสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดความกลัว เด็กบางคนยังแสดงออกทางร่างกาย เช่น ความเจ็บป่วยทางร่างกาย เป็นต้น ในวัยนี้ความกังวลใจมาจากการสร้างจินตนาการ เรื่องที่ วัยรุ่นเกิดความกังวลมากที่สุดคือความสัมพันธ์กับเพื่อน ๆ ทั้งสองเพศ ความโกรธของวัยรุ่น ตอนต้นมาจากสิ่งเร้าทางสังคม การเยาะเย้ยในสิ่งที่เขาทำไม่ถูกต้อง การขัดขวางกิจกรรมที่ เขาต้องการทำวัยรุ่นตอนต้นจะยังไม่สามารถควบคุมได้ จนกระทั่งผ่านพ้นวัยรุ่นตอนต้นไป แล้ว เด็กผู้หญิงจะควบคุมอารมณ์ได้ดีกว่าผู้ชาย วัยรุ่นเมื่อรักใครแล้วจะแสดงออกอย่าง เปิดเผย เช่น ใฝ่ดู การเลียนแบบบุคลิกภาพ การใช้ซอง การช่วยเหลือ การติดต่อทาง โทรศัพท์มือถือ ฯลฯ และเป็นวัยที่มีความความอยากรู้อยากเห็นในเรื่องเพศ และการ

เปลี่ยนแปลงภายในร่างกาย ถ้าอยากรู้จะใช้วิธีพูดคุย ซักถาม และวิพากษ์วิจารณ์เรื่องที่คุณ
อยากรู้เรื่อง

พัฒนาการทางสังคม วัยนี้เป็นวัยที่กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลมาก ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของ
ทัศนคติ ความสนใจ ค่านิยม และพฤติกรรมต่าง ๆ จะไว้วางใจเพื่อนมากกว่าพ่อแม่ และมักมี
ข้อขัดแย้งกับพ่อแม่ ในวัยที่ขาดความมั่นใจ จึงพยายามทำอะไรคล้าย ๆ กับกลุ่ม เพื่อให้กลุ่ม
ยอมรับ เช่น การแต่งกาย หรือแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ วัยรุ่นตอนต้นจะเริ่มเรียนรู้การควบคุม
อารมณ์เพื่อเป็นที่ยอมรับของสังคม และเด็กผู้หญิงจะพัฒนาการทางสังคมเร็วกว่าเด็กผู้ชาย
พัฒนาการทางด้านสติปัญญา เด็กในวัยนี้สามารถเข้าใจเรื่องที่เป็นนามธรรม เช่น ความดี
ความชั่ว บุญ บาป หลักศีลธรรมต่าง ๆ ได้ดีขึ้น มีช่วงความสนใจนานขึ้น และมีการสร้าง
จินตนาการเพื่อทดแทนสิ่งที่ขาดไป

วัยรุ่นตอนปลาย

วัยรุ่นตอนปลายเป็นวัยที่มีอายุประมาณ 15-18 ปี วัยนี้จะเริ่มมีทัศนคติและแบบแผนทาง
พฤติกรรมที่แน่นอน สามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพปัญหาต่าง ๆ ที่วัยรุ่นเผชิญอยู่ได้ไม่ว่าจะเป็น
เป็นเรื่องของการทำงาน การเงิน การเรียน หรือ ในเรื่องของความสัมพันธ์ทางเพศและ
สามารถเผชิญกับสภาพความเป็นจริงในเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้ดีที่สุดในที่สุด

ด้วยเหตุนี้เองลักษณะของวัยรุ่นตอนปลายจึงเป็นเรื่องของการพัฒนาการที่สืบเนื่อง
มาตั้งแต่วัยเด็ก ผลที่วัยรุ่นได้รับการเปลี่ยนแปลงมาโดยตลอดไม่ว่าเป็นเรื่องทางการร่างกาย
ทางอารมณ์ ทางจิตใจ หรือแม้แต่ทางสังคมก็ตาม วัยรุ่นจะเริ่มมีวุฒิภาวะสมบูรณ์อย่างเต็มที่
และเป็นพื้นฐานของพัฒนาการในวัยผู้ใหญ่

พัฒนาการทางด้านร่างกาย วัยนี้ร่างกายเจริญเติบโตเต็มที่ ช่วงนี้เด็กผู้หญิงโตเต็มที่แต่
เด็กผู้ชายอาจสูงได้อีก มีพัฒนาการทางเพศ ต่อมาต่าง ๆ เจริญเติบโตเต็มที่ สัดส่วนของ
ร่างกายเริ่มได้สัดส่วนมากขึ้น โดยวัยรุ่นหญิงจะมีวุฒิภาวะทางเพศอย่างเต็มที่วัยรุ่นชายจะมี
หนวดเคราและมีวุฒิภาวะทางเพศเต็มที่ โครงสร้างและหน้าที่การทำงานของอวัยวะภายใน
ร่างกายมีความสมบูรณ์เต็มที่

พัฒนาการทางด้านอารมณ์ วัยนี้มีอิสระมากขึ้นแต่ก็ยังสับสนในตัวเองบ้าง มีการขัดแย้งกับ
ผู้ใหญ่ พยายามจะดูแลตนเอง มีความฝันเกี่ยวกับอนาคต ความสำเร็จ อาชีพการทำงาน
ตลอดจนครอบครัว มีการแสดงออกอย่างแข็งกร้าวอารมณ์ที่ปรากฏในวัยรุ่นตอนปลาย

ตลอดจนการแสดงออกจะแตกต่างจากวัยรุ่นตอนต้น อารมณ์โกรธจะเป็นอารมณ์ที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งที่สุด ส่วนมากมาจากการถูกบังคับในสิทธิการแสดงออกที่เคยปฏิบัติมา ความผิดพลาดในสิ่งที่คาดหวัง แต่เขาสามารถควบคุมการแสดงออกได้ ไม่มีลักษณะที่มีความรุนแรงเช่นวัยรุ่นตอนต้นอีกต่อไป เพราะวัยรุ่นตอนปลายนั้นจะมีความสามารถเก็บกดอารมณ์ได้ วัยรุ่นตอนปลายมีความพยายามเก็บกดอารมณ์ต่าง ๆ อย่างมากมาย ดังนั้นเมื่อระเบิดออกมาแล้วจะรุนแรงมาก

พัฒนาการทางสังคม วัยนี้เป็นวัยที่มีการขัดแย้งกับผู้ใหญ่มากยิ่งขึ้นชอบทำตามกลุ่มชอบทำอะไรเหมือน ๆ กัน และปรารถนาในการใช้สิทธิของตนทุกอย่าง มีเพื่อนน้อยกว่าวัยรุ่นตอนต้น แต่มีเพื่อนต่างเพศมากขึ้น เช่น สนทนา เล่นกีฬา เล่นเกม ถ้าหากทำได้สำเร็จจะมีความมั่นใจในตนเองมากขึ้น เด็กผู้หญิงมีความก้าวหน้าในด้านสังคมมากกว่าเด็กผู้ชายในวัยเดียวกันและเริ่มมีนัดกับเด็กที่โตกว่า เด็กผู้ชายมีเพื่อนสนิทมากกว่าเด็กผู้หญิง มีความกระตือรือร้นที่จะสร้างความประทับใจต่าง ๆ เพื่อแสดงว่าตนเองเป็นผู้ใหญ่

พัฒนาการทางด้านสติปัญญา เด็กวัยรุ่นมีพัฒนาการทางสมองสูงเกือบเท่าผู้ใหญ่แต่ขาดประสบการณ์ จึงทำให้ไม่สามารถใช้สติปัญญาอย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร เป็นวัยที่คำนึงถึงการมี “ปรัชญาชีวิต” โดยมุ่งเกี่ยวกับศีลธรรมจรรยา ศาสนาและการเมือง แต่ก็ยังสับสนในความถูกต้อง ทำให้ตัดสินใจไม่ได้ สามารถคิดปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างละเอียดถี่ถ้วนขึ้น

กล่าวโดยสรุป วัยรุ่นอาจเป็นวัยที่มีความสับสน หรือวัยรุ่นอาจจะมีเปลี่ยนแปลงมาก จนใกล้สภาพผู้ใหญ่เข้าไปทุกทีและมีชีวิตเป็นของตนเองมากขึ้นเรื่อย ๆ การเปลี่ยนแปลงนี้เป็นสิ่งที่ผู้ใหญ่จะต้องยอมรับให้ได้ และมีหน้าที่คอยให้คำแนะนำช่วยเหลือในทางที่ถูกต้องเด็กวัยนี้จึงจะพัฒนาไปสู่วัยผู้ใหญ่ที่ดีมีความรับผิดชอบ

สรุป

ในบทที่ 2 นี้เป็นการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวกับแนวคิดว่าด้วยการบูรณาการสร้างบทเรียนคริสตจริยธรรมกับความรู้ โดยบทบาทหลักของการทบทวนวรรณกรรมในการศึกษาคั้งนี้คือเพื่อเป็นกรอบแนวคิดอ้างอิงในการศึกษา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

วิธีการศึกษาครั้งนี้เป็นการสร้างบทเรียนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กรอบอ้างอิงจากจิตวิทยาวิรูจน์ จิตวิทยาการศึกษา การสร้างบทเรียน และจริยธรรมทั้งในมุมมองของสังคมทั่วไปและของคริสเตียน โดยอยู่บนพื้นฐานการเข้าถึงบริบท ที่มีเนื้อหาและกิจกรรมเหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียนที่ไม่ใช่คริสเตียน

3.1 แหล่งข้อมูลที่ใช้การศึกษา

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจริยศาสตร์ คริสต-จริยธรรม การสร้างบทเรียน พัฒนาการของวิรูจน์ จิตวิทยาพัฒนาการ และคริสเตียนศึกษา

โดยการศึกษาในครั้งนี้ใช้การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารสิ่งพิมพ์ รวมถึงข้อมูลที่ถูกเผยแพร่ด้วยวิธีการอื่นที่มีบุคคลบันทึก ตีพิมพ์หรือเผยแพร่ไว้และยังรวมถึงสื่อในรูปแบบอื่น ๆ เช่น ภาพยนตร์ วิดิทัศน์ ภาพวาด สมุดบันทึก ทั้งที่เป็นสิ่งพิมพ์หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

3.2 ออกแบบบทเรียนโดยการเรียบเรียงข้อมูลและจัดทำบทเรียน

3.2.1 กำหนดชื่อและจุดประสงค์

ชื่อเรื่อง: บทเรียนคริสตจริยธรรมสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

กลุ่มผู้อ่าน: นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และครูหรือผู้สอน

จุดมุ่งหมาย: เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจเรื่องคุณค่าของชีวิตตามคำสอนของคริสต์ศาสนา แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

3.2.2 วิเคราะห์คุณสมบัติของกลุ่มผู้อ่าน

ผู้อ่านเป็นได้ทั้งผู้ที่เป็นคริสเตียนและไม่ใช่คริสเตียนและเป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือเป็นครูหรือผู้สอนซึ่งเป็นคริสเตียนที่นำบทเรียนไปใช้ในการสอน

3.2.3 วิเคราะห์และกำหนดเนื้อหาสาระ

เนื้อหาแบ่งออกเป็นเนื้อหาหลักและเนื้อหาเพิ่มเติม

เนื้อหาหลัก คุณค่าในตนเอง

- ความสำคัญของการมองเห็นคุณค่าในตนเอง
- คุณค่าของมนุษย์ในบริบทพระคัมภีร์

เนื้อหาเพิ่มเติม

- คุณค่าของร่างกาย(สุขภาพ ศีลธรรม พรหมจรรย์)
- คุณค่าของการแต่งกายและจิตใจ
- คุณค่าของความสัมพันธ์ (ครอบครัว เพื่อน สังคม และสิ่งแวดล้อม)

3.3 การวิเคราะห์ข้อมูลและกำหนดจุดมุ่งหมายเฉพาะในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้เรียนสามารถระบุข้อดีในเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับตนเองหรือสามารถอธิบายเกี่ยวกับตนเองในหัวข้อต่าง ๆ ได้มากกว่าก่อนเรียน

3.4 กำหนดรูปแบบและวิธีการประเมิน

ผู้เรียนสามารถระบุข้อดีในเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับตนเองหรือสามารถอธิบายเกี่ยวกับตนเองในหัวข้อต่าง ๆ ได้มากกว่าก่อนเรียน

3.5 กำหนดวิธีการและแนวทางการเสนอเนื้อหา

การนำเสนอเนื้อหาในบทเรียนคริสตจักรยธรรมจะใช้รูปแบบการจัดทำการสอนแบบ DARA Thinking Model โดยมีองค์ประกอบ 4 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 จูงใจ ใครรู้ สู่เป้าหมาย (DIY: Do it by yourself) เป็นกระบวนการสร้างความสนใจให้แก่ผู้เรียนหรือให้ผู้เรียนเกิดคำถามในบทเรียน

ขั้นที่ 2 สรรค์แนวทางสร้างคำตอบ (Action Acquisition) ผู้สอนใช้เครื่องมือช่วยคิดเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ผู้สอนให้ข้อมูลย้อนกลับและเติมเต็มเนื้อหาสิ่งที่ผู้เรียนต้องรู้ให้สมบูรณ์และสรุปองค์ความรู้ด้วยตนเอง

ขั้นที่ 3 สะท้อนคิด (Reflection) ผู้เรียนสะท้อนสิ่งที่ได้เรียนรู้ ผู้สอนตรวจคำตอบหรือความเข้าใจว่าตรงตามเป้าหมายหรือไม่และเพิ่มในสิ่งที่ไม่สมบูรณ์

ขั้นที่ 4 ประเมินค่า นำพาประยุกต์ (Assessment) ผู้เรียนนำองค์ความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์โดยแสดงให้เห็นถึงการประยุกต์ใช้องค์ความรู้ในการแก้โจทย์ ปัญหาหรือสถานการณ์ที่ผู้สอนกำหนดให้

บทที่ 4

ผลการศึกษา

ในบทผลการศึกษานี้จะแสดงออกมาในรูปแบบของบทเรียนโดยอ้างอิงจากการทบทวนวรรณกรรมในบทที่ 2 และจะใช้รูปแบบการออกแบบการเรียนการสอนแบบ DARA Thinking Model เป็นพื้นฐานในการทำบทเรียนของการศึกษานี้เพราะเป็นรูปแบบใหม่ที่ตัวผู้ศึกษาได้มีโอกาสทำในการฝึกงานในสถาบันการศึกษา

บทเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การเห็นคุณค่าของมนุษย์

จุดประสงค์ทั่วไป

1. นักเรียนอธิบายความหมายคำว่า “คุณค่าของมนุษย์” ได้
2. นักเรียนสะท้อนแนวคิดของตนเองเกี่ยวกับคุณค่าของตนเองและคนรอบข้างได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. แนวคิดเรื่องคุณค่าของมนุษย์ตามหลักคริสตจริยธรรม (Knowledge)
2. การเข้าใจตนเอง มองเห็นคุณค่าของตนเอง มีทัศนคติต่อตนเองและผู้อื่นในด้านที่ดี (Attitude)

กิจกรรมการเรียนรู้ (Process)

ขั้นที่ 1 DIY ผู้สอนควรใช้สถานการณ์เกี่ยวกับการบูลลี่ในสังคม ณ เวลานั้น และยกตัวอย่างเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ผู้สอนอาจขอตัวแทนนักเรียนที่สมัครใจมาแบ่งปันประสบการณ์ที่โดนบูลลี่และเล่าความรู้สึก

คำถาม นักเรียนคิดว่าการบูลลี่มีที่มาจากค่านิยมหรือวิถีคิดแบบใด

แนวคำตอบ การบูลลี่มาจากวิถีคิดที่ว่า จะเพิ่มคุณค่าของบางสิ่งโดยจะลดคุณค่าของอีกสิ่ง จนกลายเป็นการเหยียดหยามหรือล้อเลียนในที่สุด

รวมถึงการพูดถึงค่านิยมในการให้คุณค่าของสังคมปัจจุบัน เช่น ทรัพย์สิน ของใช้ฟุ่มเฟือย ผลการเรียนรู้ เป็นต้น หรืออาจใช้คำถามที่เกี่ยวกับค่านิยม เช่น

คำถาม นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่ กับประโยคที่ว่า “ทุกคนเท่าเทียมกัน”

คำถาม นักเรียนคิดอย่างไรกับประโยคที่ว่า “ค่าของคนอยู่ที่ผลของงาน” เป็นต้น

นพ. โกวิทย์ นพพร แพทย์ชำนาญการด้านจิตวิทยา โรงพยาบาลสมิติเวช สุขุมวิท ระบุว่า การบูลลี่ คือ พฤติกรรมรุนแรง กลั่นแกล้ง รังแกผู้อื่นทั้งทางวาจาและร่างกาย หากเกิดในชีวิตจริงมักเป็นการล้อเลียนรูปร่างหน้าตา สถานะทางสังคม รวมถึงการทำร้ายร่างกาย ส่วนโลกออนไลน์ส่วนใหญ่เกิดจากการประจานกันทางโซเชียลมีเดีย ซึ่งหลายครั้งการบูลลี่สร้างผลกระทบทางด้านความรู้สึกมากมายจนอาจเกิดเป็นแผลทางใจฝังลึกจนยากเยียวยา หรืออาจลุกลามไปจนเกิดการปะทะและสร้างบาดแผลทางกายได้

แบบใหม่เข้าช่วยบูลลี่ (Bully)

พฤติกรรมข่มขู่กับการบูลลี่ อาจแยกกันไม่ได้เด็ดขาด ด้วยส่วนใหญ่มักเกิดจากการกระทำของผู้ที่คิดว่าตนมีอำนาจมากกว่ารังแกผู้ที่ด้อยกว่าหรือคนตัวใหญ่ชอบรังแกคนตัวเล็ก พฤติกรรมเหล่านั้นอาจเกิดซ้ำ ๆ ซึ่งหากต้องเผชิญการทำร้ายครั้งแรก ผู้ถูกกระทำอาจให้อภัยได้ แต่ถ้าเกิดขึ้นบ่อย ๆ ซ้ำ ๆ อาจกลายเป็นความเครียดหรือความแค้นในที่สุด นอกจากนี้ผู้กระทำส่วนใหญ่มีเป้าหมายชัดเจนว่าต้องการให้ผู้อื่นอับอาย เจ็บตัว เสื่อมเสีย หรือด้อยค่าลง โดยสามารถจำแนกการบูลลี่ได้ ดังนี้

บูลลี่ทางร่างกาย เป็นการทำร้ายร่างกายอีกฝ่ายให้เกิดการบาดเจ็บ มีบาดแผล ซึ่งสามารถมองเห็นได้จากภายนอก บางกรณีอาจส่งผลต่อจิตใจอีกด้วย

บูลลี่ทางวาจา แม้ไม่มีบาดแผลทางกายให้เห็น แต่การพูดส่อเสียด ล้อเลียน ใส่ร้าย การประจานด้วยคำพูดให้ผู้อื่นได้ยิน นอกจากจะสร้างความอับอาย วิตกกังวล อาจสร้างความเครียด เก็บกด ส่งผลถึงขั้นเป็นโรคซึมเศร้า หรือหวาดกลัวสังคม ถือเป็นบาดแผลทางใจที่เจ็บปวดไม่น้อย

บูลลี่ทางสังคม เป็นการสร้างกระแสสังคมรอบข้างให้โหมกระหน่ำมายังเหยื่อของการบูลลี่ เหมือนการยืมมือคนรอบข้างให้ร่วมกันทำร้ายบุคคลเพียงคนเดียว เช่น การปล่อยคลิปของเหยื่อ หรือการสร้างข่าวลือ จนผู้เสพหลงเชื่อและพร้อมจะแชร์และกระพือข่าวให้ไปในวงกว้างขึ้น จนกว่าผู้ถูกกระทำไม่มีที่ยืนทางสังคม

ขั้นที่ 2 Action ให้นักเรียนอภิปรายในหัวข้อคุณค่าของมนุษย์ขึ้นอยู่กับอะไรในกลุ่มย่อย โดยมีคำถามดังต่อไปนี้

คำถาม นักเรียนคิดว่าปัจจุบันเรามักจะมองคุณค่าของคนในเรื่องใด?

แนวคำตอบ เช่น ปัจจุบันคนเรามักจะมองคุณค่ากันที่ฐานะ เงินทอง หน้าตา การศึกษา หน้าที่การงาน จิตใจ นิสัย การกระทำ เป็นต้น

คำถาม จากคำตอบแรกของนักเรียน นักเรียนคิดว่าคุณค่าของมนุษย์มีกี่แบบ อะไรบ้าง จากนั้นเอาคำตอบในข้อแรกแบ่งตามหัวข้อที่นักเรียนกำหนด

แนวคำตอบ คุณค่าของมนุษย์มี 2 แบบ

1. คุณค่าของชีวิตที่ได้มาภายหลัง เช่น ฐานะ เงินทอง วุฒิการศึกษา ปริญญา หน้าที่การงาน เป็นต้น
คุณค่าของมนุษย์แบบนี้เป็นคุณค่าที่ได้มาภายหลังการเกิด
2. คุณค่าของมนุษย์ที่ติดตัวมาแต่เกิด โดยอธิบายจาก
  - 2.1. สิทธิมนุษยชนอันเป็นบริบททางสังคมซึ่งได้ระบุหลักการที่สำคัญไว้เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ คือ หลักความเสมอภาค (Equality) และการไม่เลือกปฏิบัติ (Non-discrimination) ซึ่งหมายถึงการที่ทุกคนมีสิทธิและเสรีภาพเท่าเทียมกันไม่ว่าจะมีความแตกต่างด้านใด ๆ เช่น เชื้อชาติ สีผิว เพศ ภาษา ศาสนา ความเชื่อทางการเมือง สถานภาพทางการเกิดหรือสถานภาพอื่น ๆ และ
  - 2.2. แนวคิดเรื่องคุณค่าของมนุษย์ตามหลักคริสตจริยธรรมมนุษย์มีคุณค่าเพราะพระเจ้าทรงสร้างมนุษย์ขึ้น และทรงสร้างมนุษย์ตามพระฉายาของพระองค์
ปฐมกาล 1:26-27 “แล้วพระเจ้าตรัสว่า “ให้เราสร้างมนุษย์ตามฉายาของเรา ตามอย่างของเรา ให้ครอบครองฝูงปลาในทะเล ฝูงนกในท้องฟ้าและฝูงสัตว์ใช้งาน ให้ปกครองแผ่นดินโลกทั้งหมด และสัตว์เลื้อยคลานทุกชนิดบนแผ่นดินทั้งหมด” พระเจ้าจึงทรงสร้างมนุษย์ขึ้นตามพระฉายาของพระองค์ ตามพระฉายาของพระเจ้านั้น พระองค์ทรงสร้างมนุษย์ขึ้น และทรงสร้างให้เป็นชายและหญิง”
  - 2.3. พระเจ้าทรงมอบศักดิ์ศรีและสิทธิการปกครองให้กับมนุษย์
สดุดี 8:4-6 “มนุษย์เป็นผู้ใดเล่า ที่พระองค์ทรงระลึกถึงเขา และบุตรของมนุษย์เป็นใครเล่า ที่พระองค์ทรงหวังใยเขา พระองค์ทรงสร้างเขาให้ต่ำกว่าพระองค์แต่หน่วยเดียวและทรงสวมศักดิ์ศรีกับความมีอำนาจให้เขา พระองค์ทรงให้เขาปกครองผลงานแห่งพระหัตถ์ของพระองค์ พระองค์ทรงให้ทุกสิ่งอยู่ใต้เท้าเขา”

ดังนั้นมนุษย์จึงไม่เหมือนกับสิ่งอื่น ๆ ที่พระเจ้าทรงสร้าง เพราะมนุษย์มีส่วนที่เป็นเลือดเนื้อ (ร่างกาย) และไม่เป็นเลือดเนื้อ (จิต/วิญญาณ) การมี “พระฉายา” และ “ความเหมือน” กับพระเจ้า หมายความว่า เราถูกสร้างขึ้นมาให้เหมือนพระเจ้า
ส่วนนี้เองที่แยกมนุษย์ออกจากสัตว์ และทำให้เขาเหมาะสมที่จะมีอำนาจ “ครอบครอง” ตามที่พระเจ้าทรงมีพระประสงค์ (ปฐมกาล 1:28) และช่วยให้เขาสามารถสื่อสารกับพระผู้สร้างของเขาได้
มันเป็นความเหมือนทางด้านความคิด, คุณธรรม และสังคม

- ทางด้านความคิด มนุษย์ถูกสร้างขึ้นมาให้มีสติปัญญา มีเหตุมีผล, มีสิทธิที่จะทำ ตามความพอใจ ของตนเอง – หรือจะพูดอีกอย่างหนึ่งก็คือ มนุษย์สามารถคิดและเลือกได้ นี่คือภาพสะท้อน ของสติปัญญาและเสรีภาพของพระเจ้า ทุกครั้งที่มีใครคนใดคนหนึ่งคิดค้นเครื่องจักร, เขียนหนังสือ, วาดรูป, สนุกสนานกับการฟังดนตรี, คิดสูตรหรือทฤษฎี, หรือตั้งชื่อสัตว์เลี้ยงขึ้นมาได้ เขาก็จะบอกว่าที่เขาทำได้เพราะมนุษย์เราถูกสร้างขึ้นมาจากพระฉายาของพระเจ้า
- ทางด้านคุณธรรม มนุษย์ถูกสร้างขึ้นมาในความชอบธรรม มีความซื่อบริสุทธิ์อันเป็นภาพสะท้อน ของความบริสุทธิ์ของพระเจ้า พระเจ้าทอดพระเนตรบรรดาสิ่งที่พระองค์ได้ทรงสร้าง (รวมทั้งมนุษย์ด้วย) และทรงเห็นว่า “เป็นสิ่งที่ดียิ่งนัก” (ปฐมกาล 1:31) ความรู้สึกผิดชอบชั่วดี หรือ “เข็มทิศแห่งคุณธรรม” ของเรา คือร่องรอยของสภาพดั้งเดิมของเรานั้นเอง เมื่อใครบางคนหันกลับมาจากความชั่ว, ปฏิเสธที่จะทำความชั่ว, ชื่นชมความประพฤติดี, หรือสำนึกผิด เขาก็กาลังยืนยันความจริงที่ว่าเราถูกสร้างขึ้นมาจากพระฉายาของพระเจ้า
- ทางด้านสังคม มนุษย์ถูกสร้างขึ้นมาให้มีการคบหาสมาคมกัน ความสัมพันธ์แรกของมนุษย์คือความสัมพันธ์กับพระเจ้า (ปฐมกาล 3:8 แสดงถึง ความสัมพันธ์กับพระเจ้า) และพระเจ้าทรงสร้างมนุษย์ผู้หญิงขึ้นมาก็เพราะว่า “มนุษย์นั้นอยู่คนเดียวก็ไม่เหมาะ” (ปฐมกาล 2:18) ทุกครั้งที่มนุษย์รู้จักเพื่อนใหม่, แสดงความรักต่อกัน, แต่งงานกัน, ห่วงหาอาทรซึ่งกันและกัน เขาก็กำลังแสดงถึงความจริงที่ว่าเราถูกสร้างขึ้นมาจากพระฉายาของพระเจ้า

ขั้นที่ 3 Reflection ให้นักเรียนบันทึกสิ่งที่ได้เรียนรู้และเขียนเกี่ยวกับทัศนคติของตนเกี่ยวกับคุณค่าของมนุษย์ตามความเข้าใจ รวมถึงบันทึกข้อดีในตัวเองและเพื่อน2คนลงใบงาน

ขั้นที่ 4 Assessment ขอตัวแทนหรือสุ่มเลือกนักเรียน2-3คนให้แบ่งปันข้อดีของตนเองและเพื่อนตามที่บันทึกไว้ ทั้งเปิดโอกาสให้นักเรียนตั้งคำถามและตอบโต้ในชั้นเรียน และสรุปมนุษย์ทุกคนมีคุณค่าเพราะ

1. พระเจ้าทรงสร้างมนุษย์
2. พระเจ้าทรงให้มนุษย์ทุกคนมีศักดิ์ศรีเท่าเทียมกัน และ
3. สิทธิมนุษยชนเป็นของมนุษย์ทุกคนและเราเท่าเทียมกัน

พระเจ้าทรงสร้างมนุษย์ขึ้นด้วยความรักและตามพระฉายาของพระองค์ พระเจ้าทรงให้เราแต่ละคนมีลักษณะพิเศษ เฉพาะตัว เราทุกคนจึงมีความพิเศษและมีคุณค่าในสายพระเนตรของพระเจ้า ดังนั้นเราจึงควรเห็นคุณค่าของตนเองและ คุณค่าของผู้อื่น

จบด้วยการให้นักเรียนพูดประโยคที่ว่า “ฉันมีค่าเพราะพระเจ้ารักฉัน”

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

ใบงานเรื่องคุณค่าของมนุษย์ (ภาคผนวก)

เครื่องช่วยฝึกคิด

คำถามกระตุ้นคิด เช่น นักเรียนคิดว่ามนุษย์มีคุณค่าเพราะอะไรหรือคุณค่าของมนุษย์ขึ้นอยู่กับอะไร นักเรียนคิดว่าตนเองมีข้อดีอะไรบ้าง นักเรียนเห็นข้อดีอะไรบ้างจากเพื่อนของนักเรียน เป็นต้น

ประเมินผลการเรียนรู้

การอภิปรายในห้องเรียนและการสะท้อนคิดในใบงาน

บทเรียนที่ 2 เรื่อง คุณค่าของร่างกาย

จุดประสงค์ทั่วไป

1. นักเรียนอธิบายความสำคัญของร่างกายได้
2. นักเรียนระบุสิ่งที่ควรปรับปรุงเพื่อการดูแลสุขภาพและร่างกายได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. แนวคิดเรื่องคุณค่าของร่างกายตามหลักคริสตจริยธรรม (Knowledge)
2. การเข้าใจร่างกายและสุขภาพของตนเอง มีทัศนคติห่วงใยร่างกายและสุขภาพต่อตนเองมากขึ้น (Attitude)

กิจกรรมการเรียนรู้ (Process)

ขั้นที่ 1 DIY เริ่มคาบเรียนด้วยกิจกรรม “มหัศจรรย์ของร่างกาย” กิจกรรมนี้จะเป็นการยกตัวอย่างภาพอวัยวะร่างกายของมนุษย์ เช่น

จมูก (คัดกรองฝุ่น, ปรับอุณหภูมิอากาศที่เราหายใจเข้าไปให้เหมาะกับร่างกายและรับรสอาหารได้)

ตา (ดวงตาของมนุษย์หากเทียบกับกล้องถ่ายภาพจะมีความคมชัดถึง 126 เมกะพิกเซล)

หู (หูสามารถแยกเสียงต่าง ๆ ได้มากกว่า 1 ล้านเสียงและยังช่วยในการทรงตัวของมนุษย์)

ปอด (ถุงลมในปอดสามารถขยายตัวรวมกันได้ใหญ่เกือบเท่าสนามเทนนิสแต่มันถูกจำกัดการขยายตัวได้อย่างปลอดภัยในร่างกายของเรา)

กระเพาะ (ความเข้มข้นของกรดในกระเพาะสามารถทำพรมเซ็ดเท้าเป็นรูได้แต่กลับไม่เป็นแบบนี้ในร่างกายของเรา) เป็นต้น

หรือการทำงานของร่างกาย เช่น

แรงดันเลือด (เลือดถูกสูบฉีดจากหัวใจไปสู่เส้นประสาทในสมองด้วยความเร็ว 250 กม./ชม.) เป็นต้น

ผู้สอนอาจนำภาพของร่างกายมาถามนักเรียนว่า อวัยวะนี้ทำหน้าที่อย่างไรหรืออวัยวะอย่างไร หรือผู้สอนอาจถามนักเรียนว่าหากกล่าวถึงร่างกาย อวัยวะส่วนใดที่นักเรียนคิดว่ามหัศจรรย์เพราะอะไร แล้วค่อยยกตัวอย่างหลังจากถามตอบโดยอาจยกตัวอย่างหรือถามคำถาม 1-3 คำถาม จากนั้นให้นักเรียนอภิปรายสิ่งที่ได้เรียนรู้ในกลุ่มย่อย

คำถาม นักเรียนได้เรียนรู้อะไรจากกิจกรรม “มหัศจรรย์ของร่างกาย” และ นักเรียนรู้สึกอย่างไรเมื่อได้ทำกิจกรรมนี้

แนวคำตอบ ร่างกายมีความซับซ้อน อวัยวะแต่ละส่วนมีการทำงานมากกว่าที่คิด มหัศจรรย์น่าประหลาดใจ เป็นต้น

และผู้สอนสรุปกิจกรรม ร่างกายของมนุษย์มีความซับซ้อน ยากที่จะทำอวัยวะใด ๆ เลียนแบบขึ้นมาอย่างสมบูรณ์ 100% แม้ปัจจุบันมนุษย์จะผลิตอวัยวะเทียมแต่ก็เป็นเพียงของทดแทน นอกจากนี้ยังไม่สามารถผลิตได้ครบทุกส่วนอีกด้วย

ขั้นที่ 2 Action ผู้สอนอธิบายคุณค่าของร่างกายทั้งทางบริบทวิทยาศาสตร์ สุขศึกษา พุทธถึงการทำงานของร่างกายที่มีหน้าที่แตกต่างกัน (โดยอาจยกแค่บางข้อเพื่อให้เห็นภาพ) ได้แก่

- 1) หน้าที่หล่อหุ้มร่างกาย เป็นหน้าที่ของระบบผิวหนัง ซึ่งจะทำหน้าที่ในการหล่อหุ้มปกคลุมส่วนต่าง ๆ ของร่างกายไว้ ช่วยควบคุมอุณหภูมิร่างกายและยังมีเนื้อเยื่อที่ทำหน้าที่รับความรู้สึกอีกด้วย
- 2) หน้าที่ค้ำจุนและเคลื่อนไหวเป็นหน้าที่ของระบบกระดูกและระบบกล้ามเนื้อซึ่งจะคอยทำหน้าที่ในการค้ำจุนโครงสร้างของส่วนต่าง ๆ ในร่างกายเป็นแกนของร่างกายและทำให้ร่างกายสามารถเคลื่อนไหวได้
- 3) หน้าที่ในการประมวลผลและประสานงาน เป็นหน้าที่ของระบบประสาทและระบบต่อมไร้ท่อ ระบบอวัยวะทั้งสองนี้จะทำงานร่วมกันในการรับสัญญาณการเปลี่ยนแปลงจากทั้งภายในและภายนอก ร่างกาย หลังจากนั้นจะทำหน้าที่ในการประมวลผลสัญญาณต่าง ๆ แล้วปรับสมดุลของร่างกาย โดยระบบประสาทจะทำหน้าที่ในการส่งสัญญาณประสาทไปควบคุมอวัยวะต่าง ๆ ส่วนระบบต่อมไร้ท่อจะทำหน้าที่ในการสร้างฮอร์โมนหรือสารเคมีต่าง ๆ ออกมาเพื่อไปควบคุมส่วนต่าง ๆ ของร่างกายเช่นกัน
- 4) หน้าที่ในการขนส่งสาร เป็นหน้าที่ของระบบหัวใจและหลอดเลือดและระบบน้ำเหลือง ทั้งสองระบบนี้เป็นระบบที่มีลักษณะเป็นท่อเชื่อมโยงทั่วร่างกาย และคอยขนส่งทั้งสารอาหาร ออกซิเจน คาร์บอนไดออกไซด์ ฮอร์โมน เอนไซม์ หรือสารอื่น ๆ ไปตามหลอดเลือดและหลอดน้ำเหลือง
- 5) หน้าที่ในการดูดซึมสารและขับถ่ายของเสีย เป็นหน้าที่ของระบบทางเดินอาหาร ระบบหายใจ และระบบทางเดินปัสสาวะ ทั้งสามระบบนี้จะทำหน้าที่ประสานงานกัน ตั้งแต่การดูดซึมสารอาหาร ออกซิเจน และการขับถ่ายของเสียต่าง
- 6) หน้าที่ในการสืบพันธุ์ เป็นหน้าที่ของระบบสืบพันธุ์ โดยจะสร้างเซลล์สืบพันธุ์เพศ

คำถาม ร่างกายของมนุษย์ หากมีส่วนใดส่วนหนึ่งเสียหาย นักเรียนคิดว่าส่วนอื่นจะได้รับผลกระทบหรือไม่ อย่างไร

แนวคำตอบ ร่างกายของมนุษย์ล้วนเชื่อมต่อกัน ทำงานเกี่ยวเนื่องกัน ดังนั้นหากอวัยวะใดได้รับความเสียหายหรือทำงานผิดปกติย่อมส่งผลเสียต่อร่างกายทั้งหมด

คำถาม ถ้าร่างกายของมนุษย์เป็นระบบขนาดนี้ นักเรียนคิดว่าเป็นไปได้ไหมที่จะสามารถสร้างเลียนแบบได้

แนวคำตอบ การแพทย์และเทคโนโลยีปัจจุบันยังไม่สามารถทำเลียนแบบอวัยวะจริงได้ แม้จะมีอวัยวะเทียมในหลาย ๆ ส่วนแต่ยังไม่สามารถทำหน้าที่ได้เหมือนอวัยวะจริง นอกจากนี้อวัยวะบางส่วนก็ยังไม่สามารถศึกษาได้อย่างถ่องแท้ เช่น สมอง เป็นต้น เป็นไปได้หรือไม่ที่ร่างกายถูกออกแบบมาอย่างดีเยี่ยมขนาดนี้จะมีคนสร้างขึ้นมา พระเจ้าเป็นคนสร้างมนุษย์ขึ้นมา พระองค์ทรงออกแบบระบบและร่างกายของมนุษย์

ผู้สอนอธิบายถึงคุณค่าของร่างกายตามหลักคริสตจริยธรรมว่า พระเจ้าทรงสร้างมนุษย์อย่างพิถีพิถันและพิเศษสุด ให้อวัยวะในร่างกายมนุษย์มีหน้าที่ที่เฉพาะเจาะจงและทำงานร่วมกันได้อย่างอัศจรรย์จากสดุดี 139:13-14 “เพราะพระองค์ทรงสร้างชิ้นส่วนภายในข้าพระองค์ พระองค์ทรงถักทอข้าพระองค์เข้าด้วยกันในครรภ์มารดา ข้าพระองค์ขอบพระคุณพระองค์ เพราะพระองค์ทรงสร้างข้าพระองค์อย่างอัศจรรย์น่าครั้นคร้าม บรรดาพระราชกิจของพระองค์อัศจรรย์ ข้าพระองค์ทราบดี”

ขั้นที่ 3 Reflection ให้นักเรียนเขียนเกี่ยวกับข้อดีที่ภาคภูมิใจในร่างกายของตน อย่างน้อย 3 อย่าง

คำถาม นักเรียนคิดว่าร่างกายของเรามีส่วนใดบ้างที่ภูมิใจ อย่างน้อย 3 อย่าง

แนวคำตอบ คำตอบมีหลากหลาย แต่ผู้สอนควรนำประเด็นการตอบให้นักเรียนเห็นคุณค่าและภูมิใจในร่างกายของตนเองและให้ผู้เรียนตระหนักถึงสิ่งที่ควรปรับปรุงเพื่อการดูแลสุขภาพของตน รวมถึงเหตุผลในการแก้ไขในแต่ละเรื่องที่เขียน อย่างน้อย 3 เรื่อง

คำถาม นักเรียนคิดว่า มีอะไรบ้างที่นักเรียนควรปรับปรุงเพื่อดูแลสุขภาพของตนเอง และจะทำอย่างไรเพื่อสุขภาพอย่างน้อย 3 เรื่อง

แนวคำตอบ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนตอบได้อย่างอิสระ โดยผู้สอนชี้แนะและหนุนใจให้นักเรียนสนใจอยากดูแลสุขภาพ โดยสามารถบอกได้ว่าตนเองจะทำอย่างไรเพื่อสุขภาพตน อย่างน้อย 3 วิธี

ขั้นที่ 4 Assessment ขอตัวแทนหรือสุ่มเลือกนักเรียน 2-3 คนให้แบ่งปันข้อดีหรือสิ่งที่ภูมิใจในร่างกายของตนและสิ่งที่ควรปรับปรุงเพื่อการดูแลสุขภาพของตน รวมถึงเหตุผลในการแก้ไขในแต่ละเรื่องที่เขียน อย่างละ 1 เรื่อง ตามที่บันทึกไว้ ทั้งเปิดโอกาสให้นักเรียนตั้งคำถามและตอบได้ในชั้นเรียน

ทิ้งท้ายด้วยการย้ำกับนักเรียนว่า ร่างกายของเราได้รับการสร้างมาอย่างพิถีพิถันโดยพระเจ้า ทุกส่วนถูกออกแบบมาอย่างดี ดังนั้นจงภูมิใจในร่างกายของตนและพยายามดูแลรักษาให้ดียิ่งขึ้น เรามี ศักยภาพที่จะพัฒนาได้

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

ใบงานเรื่องคุณค่าของร่างกาย (ภาคผนวก)

เครื่องช่วยฝึกคิด

กิจกรรมมหัศจรรย์ของร่างกาย, คำถามกระตุ้นคิด เช่น อวัยวะใดที่นักเรียนคิดว่าอวัยวะที่สุด, นักเรียนภูมิใจอวัยวะใดของร่างกายตัวเองที่สุด, นักเรียนคิดว่าจะทำอย่างไรเพื่อให้ร่างกายมีสุขภาพดีขึ้นหรือควรรักษาสุขภาพที่ดีของตนอย่างไร จงอธิบายพร้อมยกตัวอย่างประกอบ เป็นต้น

ประเมินผลการเรียนรู้

การอภิปรายในห้องเรียนและการสะท้อนคิดในใบงาน

บทเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง คุณค่าของพรหมจรรย์

จุดประสงค์ทั่วไป

1. นักเรียนอธิบายความสำคัญของพรหมจรรย์ได้
2. นักเรียนระบุเหตุผลที่ควรรักษาพรหมจรรย์ได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. แนวคิดเรื่องคุณค่าของพรหมจรรย์ตามหลักคริสตจริยธรรม (Knowledge)
2. การให้เกียรติตนเองและผู้อื่น มีทัศนคติที่ดีต่อการรักษาวลสงวนตัวหรือรักษาพรหมจรรย์ (Attitude)

กิจกรรมการเรียนรู้ (Process)

ขั้นที่ 1 DIY เริ่มคาบเรียนด้วยเรื่องเล่า “ล่าแต้ม” (เรื่องเล่าของค่านิยมในสมัยหนึ่งที่วัยรุ่นมักอวดกันว่าได้มีเพศสัมพันธ์ไปแล้วก็คน เปรียบเหมือนคะแนนที่ยังมีเพศสัมพันธ์มากครั้งยิ่งมีแต้มมากขึ้น) เปรียบเทียบการล่าแต้มเหมือนจุดสีดำที่แปะบนร่างกาย(หรืออาจเปรียบเทียบกับค่าเสื่อมของสิ่งของ เพราะสินค้าทุกชิ้นเมื่อซื้อไปจะมีการคิดค่าเสื่อมตามอายุการใช้งาน) ให้ผู้เรียนร่วมอภิปรายในชั้นเรียนว่าการกระทำนี้ลดคุณค่าของตนเองหรือไม่อย่างไร ผู้เรียนบันทึกความคิดเห็นส่วนตัวเกี่ยวกับคุณค่าของพรหมจรรย์

คำถาม นักเรียนคิดว่าการเปรียบจำนวนครั้งที่มีเพศสัมพันธ์เป็นคะแนนจะทำให้คน ๆ นั้นมีคุณค่าที่มากขึ้นจริง ๆ หรือไม่

แนวคำตอบ คุณค่าของคะแนนนี้เป็นเพียงภาพลวงตา ยังมีเพศสัมพันธ์กับใครง่าย ๆ ยิ่งทำให้ตนเองถูกมองว่าคุณค่าน้อยลง ตัวอย่าง ถ้านักเรียนซื้อโทรศัพท์มือถือเครื่องใหม่ แม้จะใช้ไปเพียงวันเดียวหรือชั่วโมงเดียว หากนักเรียนนำไปขาย ราคาของมือถื่อย่อมต้องลดลง แม้ว่าประสิทธิภาพหรือคุณภาพของมือถือไม่ได้เปลี่ยนแปลงก็ตาม เพราะอะไรจึงเป็นเช่นนั้น ก็เพราะคนที่ซื้อมองว่ามือถือหรือสินค้าชิ้นนั้นเป็นของมือสอง หรือผ่านการใช้งานมาแล้ว ไม่ใช่ของใหม่ คุณค่าของสินค้าลดลง ถ้าเปรียบร่างกายเป็นสิ่งของ (มือถือ) การที่นักเรียนใช้ร่างกายไปกับเพศสัมพันธ์ก็จะทำให้คนอื่นมองว่าคุณค่าของนักเรียนน้อยลง

ขั้นที่ 2 Action ผู้สอนอธิบายแนวคิดเรื่องพรหมจรรย์ของคนสมัยก่อนในสังคมไทย

ตรีบุช อิงคุทานนท์ (2563) ได้สรุปจากหนังสือรักนวลสงวนสิทธิ์ ไว้ว่าในสังคมไทยสมัยก่อน เราจะพบว่าชายหนึ่งคนสามารถมีได้หลายภรรยา ชายเป็นใหญ่เหนือหญิง เมื่อหญิงเสียตัวให้ชายใดก็ยากที่จะเป็นการพิสูจน์เพื่อเรียกร้องให้ชายนั้นรับผิดชอบ เมื่อเวลาผ่านไปฝ่ายหญิงเริ่มที่จะมีแนวคิดแบบหนึ่งสามีหนึ่งภรรยา เริ่มอยากให้ความเสมอภาค ไม่อยากให้ฝ่ายชายมองว่าผู้หญิงด้อยกว่าและ มีค่าน้อยกว่า จึงเกิดรักนวลสงวนสิทธิ์ที่นอกจากจะรักษานวลสงวนตัวในเรื่องเพศสัมพันธ์แล้วยังรวมถึง สิทธิต่าง ๆ อีกด้วย

นางสาวณธชา ราชบัณฑิต นักวิชาการวัฒนธรรมปฏิบัติการ ได้กล่าวในบทความ “วัยใสใส หัวใจมีวัฒนธรรม” ไว้ว่า การมีความรักในวัยรุ่นไม่ใช่สิ่งผิด แต่เราควรให้เกียรติกันและกันทั้งฝ่ายชาย และฝ่ายหญิง มีสติในการยับยั้งชั่งใจเพื่อป้องกันปัญหาที่เกิดจากความผิดพลาดที่อาจตามมา

คำถาม นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับประโยคที่ว่า “ความรักเป็นเรื่องของการให้เกียรติกัน และกัน ดังนั้นการมีเพศสัมพันธ์ควรทำหลังแต่งงาน”

แนวคำตอบ การให้เกียรติกันและกันหมายถึง คนที่รักกันมองเห็นคุณค่าของอีกฝ่ายหนึ่ง เมื่อมองเห็นคุณค่าจึงถนอมและทำให้ถูกต้องตามธรรมเนียม คำว่าให้เกียรติกันและกันในที่นี้ไม่ใช่หมายถึงเฉพาะ คนที่เรารักแต่รวมถึงครอบครัวของเราและเขาด้วย เมื่อเราให้เกียรติคนรักก็ควรให้เกียรติครอบครัว ของอีกฝ่าย มอบศักดิ์ศรีให้อีกฝ่าย รมีเพศสัมพันธ์หลังแต่งงาน

และแนวคิดเกี่ยวกับคุณค่าของพรหมจรรย์ตามคริสตจริยธรรมอธิบายว่าเพศสัมพันธ์เป็นสิ่งที่ดีที่พระเจ้าทรงสร้างไว้ เพียงแต่ต้องมีในวันและเวลาที่เหมาะสม ดังนั้นจึงไม่ควรมีเพศสัมพันธ์ที่ นอกเหนือจากการแต่งงาน กล่าวอีกนัยหนึ่งคือเมื่อแต่งงานอย่างเป็นทางการและผู้ใหญ่ 2 ฝ่าย รับทราบ เพราะเพศสัมพันธ์ถูกออกแบบมาให้สวยงามและสมบูรณ์ที่สุดหลังการแต่งงาน การมีเพศสัมพันธ์เป็นการผูกพันทางอารมณ์และจิตวิญญาณที่ลึกซึ้งและมีความหมาย จากปฐมกาล 1: 27 “พระเจ้าจึงทรงสร้างมนุษย์ขึ้นตามพระฉายาของพระองค์ ตามพระฉายาของพระเจ้านั้น พระองค์ทรงสร้างมนุษย์ขึ้น และทรงสร้างให้เป็นชายและหญิง”

ปฐมกาล 2:24 “เพราะเหตุนั้นผู้ชายจะละจากบิดามารดาของเขาไปผูกพันอยู่กับภรรยา และเขาทั้งสองจะเป็นเนื้อเดียวกัน” การเป็นเนื้อเดียวกันไม่ได้หมายถึงการเป็นคน ๆ เดียวกัน สามีและภรรยา ยังคงเป็นคนสองคนที่ใช้ชีวิตร่วมกัน หากแต่การร่วมเป็นกายเดียวกันทำให้สามีผูกพันกับภรรยา เหมือนเธอเป็นส่วนหนึ่งของร่างกาย ต้องดูแลและปกป้องเธอเหมือนเขาดูแลและปกป้องตัวเอง

คำถาม นักเรียนคิดว่าการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน การไม่ระวัง ไม่ยับยั้งชั่งใจ จะส่งผลกระทบต่อตัวนักเรียนบ้าง

แนวคำตอบ

1. มีโอกาสติดโรคผ่านทางเพศสัมพันธ์ การมีเพศสัมพันธ์ทำให้มีการแลกเปลี่ยนกันทั้งทางน้ำลาย สารคัดหลั่ง และทางเลือด เป็นการเปิดโอกาสให้มีการแพร่กระจายโรคจากคนหนึ่งสู่คนหนึ่งได้ การที่มีเพศสัมพันธ์โดยไม่ควบคุม ไม่ยับยั้งซึ่งใจอาจทำให้ติดโรคได้ เช่น HIV, เริม, หนองใน, เชื้อรา และซิฟิลิส เป็นต้น

2. การท้องก่อนแต่ง ผลของการท้องก่อนแต่งสำหรับฝ่ายชาย คือการเป็นพ่อคน ความรับผิดชอบต่อลูกที่กำลังจะเกิดมา สร้างภาระให้ครอบครัว สำหรับฝ่ายหญิง การท้องก่อนแต่งส่งผลต่อการเรียนต้องหยุดเรียนหรือออกจากโรงเรียน แม้ว่าปัจจุบันกฎหมายอนุญาตให้มีการทำแท้งแต่การทำแท้งก็มีผลเสีย คือ โอกาสสมดลูกอักเสบติดเชื้อ อาจมีภาวะตกเลือดมาก นอกจากนี้หากการทำแท้งเถื่อนหรือทำไม่ดีอาจส่งผลกระทบต่อการใช้ลูกในอนาคตหรือชีวิตของผู้หญิงได้

ขั้นที่ 3 Reflection ให้นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณค่าของพรหมจรรย์ลงในใบงาน จากนั้นให้อภิปรายกันในกลุ่มย่อยพร้อมทั้งบันทึกสิ่งที่ได้อภิปรายลงในใบงาน

คำถาม สำหรับนักเรียนพรหมจรรย์มีคุณค่าหรือไม่ อย่างไร

ขั้นที่ 4 Assessment สรุบบทเรียนและเปิดโอกาสให้นักเรียนตั้งคำถามและตอบโต้ในชั้นเรียน สรุบบทเรียน ร่างกายของนักเรียนมีคุณค่าควรดูแลรักษาให้ดี พรหมจรรย์เป็นสิ่งที่ไม่มีเพียงครั้งเดียว ควรมอบให้คนที่เรารัก มั่นใจว่าจะฝากชีวิตไว้ได้ อย่าลืมนะ รักแท้รอได้

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

ใบงานเรื่องคุณค่าของพรหมจรรย์ (ภาคผนวก)

เครื่องช่วยฝึกคิด

คำถามกระตุ้นคิด เช่น นักเรียนคิดว่าหากเราไม่รักษาพรหมจรรย์ทำให้คุณค่าของเราน้อยลงหรือไม่ อย่างไร, นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่ กับคำกล่าวที่ว่า “การมีเพศสัมพันธ์บ่อยครั้งเป็นการเพิ่มคุณค่าของตัวเอง”, นักเรียนคิดว่าหากการมีเพศสัมพันธ์ทำให้คุณค่าของเราลดลงหรือไม่, นักเรียนคิดว่าหากการมีเพศสัมพันธ์ส่งผลอย่างไรต่อร่างกาย, นักเรียนคิดอย่างไรกับคุณค่าของพรหมจรรย์ เป็นต้น

ประเมินผลการเรียนรู้

การอภิปรายในห้องเรียนและการสะท้อนคิดในใบงาน

บทเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง คุณค่าของการแต่งกาย

จุดประสงค์ทั่วไป

1. นักเรียนอธิบายความสำคัญของการแต่งกายได้
2. นักเรียนระบุการแต่งกายอย่างเหมาะสมในโอกาสต่าง ๆ ได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. แนวคิดเรื่องความสำคัญของการแต่งกายตามหลักคริสตจริยธรรม (Knowledge)
2. การให้เกียรติตนเองและผู้อื่น มีทัศนคติที่ดีในการแต่งกายให้เหมาะสมต่อโอกาสและเทศะ (Attitude)

กิจกรรมการเรียนรู้ (Process)

ขั้นที่ 1 DIY เริ่มคาบเรียนด้วยกิจกรรมจำลองสถานการณ์ โดยจะจำลองสถานการณ์ที่ผู้เรียนต้องไปร่วมงานหนึ่ง โดยให้ผู้เรียนเลือกชุดที่จะใส่ไปงานนั้น พร้อมบันทึกเหตุผลประกอบการเลือกของตนลงในใบงาน เช่น อาจจำลองสถานการณ์ว่าผู้เรียนกำลังจะไปงานแต่งงานในโรงแรม ไปงานแต่งงานในชนบท ไปออกเดท ไปงานศพ เป็นต้น สุ่มเลือกผู้เรียน 1-2 คนตอบคำถามในแต่ละข้อ จากนั้นให้ผู้เรียนร่วมอภิปรายในชั้นเรียนว่าการแต่งกายที่เลือกนั้นเหมาะสมหรือไม่อย่างไร หรืออาจให้ผู้เรียนทำกิจกรรมโดยการแจกกระดาษสามสีคละไปยังนักเรียนแต่ละคน คนละหนึ่งแผ่น จากนั้นให้นักเรียนเขียนตามคำสั่ง เช่น สมมุติให้สีแดงเขียนชื่อสถานที่ สีเขียวเขียนชุดที่ใส่ สีขาวเขียนชื่อเพื่อนในห้อง จากนั้นให้นักเรียนพับกระดาษใส่ขวดหน้าห้องตามสี แล้วสุ่มหยิบจากแต่ละขวดมาเรียงกันเป็นสถานการณ์จำลอง เพื่อให้ผู้เรียนร่วมอภิปรายว่าเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

คำถาม จากตัวอย่างหรือกิจกรรมที่ได้ทำไปนักเรียนคิดว่า การแต่งตัวแบบนี้ไปสถานที่แบบนี้เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร หากไม่เหมาะสมควรเปลี่ยนเป็นแบบไหน

ขั้นที่ 2 Action

คำถาม นักเรียนคิดว่ามีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อการเลือกชุดและเครื่องแต่งกายในการไปสถานที่ต่าง ๆ

แนวคำตอบ การแต่งกายอย่างเหมาะสมของสังคมไทยด้วยคำว่ากาลเทศะ หมายถึง เวลา และสถานที่ กล่าวคือให้เลือกแต่งตัวตามโอกาสและสถานที่ที่จะไปอย่างเหมาะสม เช่น งานแต่งในชนบทนิยมชุดไทย ชุดพื้นเมือง งานแต่งในโรงแรมเป็นชุดสูทชุดราตรี งานแต่งหรืองานมงคลชาวจีนนิยมชุดสีแดง เป็นต้น

คำถาม นักเรียนคิดว่าการแต่งกายในโอกาสต่าง ๆ ส่งผลต่อตัวตนของตัวนักเรียนหรือไม่อย่างไร

แนวคำตอบ แนวคิดของคริสเตียนโดยอธิบายว่า การแต่งกายของเราจะสะท้อนถึงความคิด ความรู้สึกของเราที่มีต่อสถานการณ์หรือสถานที่ที่เราไปผ่านทาง การแต่งกายของเรา โดยอ้างอิงจากสุภาษิต 4:23 "จงระแวดระวังใจของเจ้ายิ่งกว่าสิ่งอื่นใด เพราะทุกสิ่ง que เจ้าทำออกมาจากใจ" และให้เราทำทุกสิ่งเพื่อถวายเกียรติพระเจ้า จาก 1 โครินธ์ 10:31 "...จะทำอะไรก็ตาม จงทำเพื่อถวายพระเกียรติแด่พระเจ้า"

ขั้นที่ 3 Reflection ให้นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญรวมถึงวิธีเลือกแต่งกายลงในใบงาน จากนั้นให้อภิปรายกันในกลุ่มย่อยพร้อมทั้งบันทึกสิ่งที่ได้อภิปรายลงในใบงาน

คำถาม นักเรียนมีปัจจัยใดบ้างที่นักเรียนใช้เมื่อเลือกแต่งตัวไปสถานที่ต่าง ๆ

ขั้นที่ 4 Assessment สรุบบทเรียนและเปิดโอกาสให้นักเรียนตั้งคำถามและตอบโต้ในชั้นเรียน

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

ใบงานเรื่องคุณค่าของการแต่งกาย (ภาคผนวก)

เครื่องช่วยฝึกคิด

คำถามกระตุ้นคิด เช่น นักเรียนคิดเห็นอย่างไรกับวลีที่ว่า “ความประทับใจแรก (First Impression)” หรือคำกล่าวที่ว่า “แต่งกายดีมีชัยไปกว่าครึ่ง”, ถ้านักเรียนต้องไปงานแต่งงานในชนบทจะแต่งตัวอย่างไร, ถ้านักเรียนต้องไปงานแต่งงานในโรงแรมจะแต่งตัวอย่างไร, ถ้านักเรียนไปงานศพจะแต่งตัวอย่างไร, นักเรียนคิดว่าการแต่งกายมีความสำคัญหรือไม่ อย่างไร เป็นต้น

ประเมินผลการเรียนรู้

การอภิปรายในห้องเรียนและการสะท้อนคิดในใบงาน

บทเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง คุณค่าภายใน

จุดประสงค์ทั่วไป

1. นักเรียนเข้าใจความสำคัญคุณค่าของสิ่งที่อยู่ภายใน เช่น จิตใจ นิสัย เป็นต้น
2. นักเรียนอธิบายเหตุผลที่คุณค่าภายในสำคัญกว่าคุณภายนอกได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. แนวคิดเรื่องความสำคัญของจิตใจตามหลักคริสตจริยธรรม พระเจ้าทรงมองที่จิตใจ (Knowledge)
2. การให้เกียรติตนเองและผู้อื่น มีทัศนคติที่ดีในการมองคนที่จิตใจมากกว่าการแต่งกายหรือฐานะภายนอก (Attitude)

กิจกรรมการเรียนรู้ (Process)

ขั้นที่ 1 DIY เริ่มคาบเรียนด้วยคลิปวิดีโอเกี่ยวกับการมองคน จากนั้นให้ผู้เรียนร่วมอภิปราย แสดงความเห็นในชั้นเรียน

คำถาม นักเรียนคิดว่าบุคคลในคลิปหรือเป็นผู้ชมที่เห็นเหตุการณ์ด้านเดียวก่อนรู้ความจริง นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไรกับคนที่แต่งตัวไม่ดี ประพฤติไม่ดี

แนวคำตอบ บุคคลในคลิปที่เห็นคงรู้สึกรังเกียจ ไม่ชอบ

คำถาม จากคลิปวิดีโอที่นักเรียนได้ชม นักเรียนได้เรียนรู้อะไรบ้าง

แนวคำตอบ การไตร่ตรองให้ถี่ถ้วนก่อนการตัดสินคนเป็นสิ่งจำเป็น อย่ามองคนในด้านเดียว ด้วยอคติหรือด้วยการแต่งกาย

ขั้นที่ 2 Action ผู้สอนอธิบายแนวคิดเรื่องการมองผู้อื่นตามแนวคิดของคริสเตียนโดยอธิบายว่าเราควรมองคนให้ลึกซึ้งเพื่อให้รู้ลักษณะภายนอกมาหลอก อย่าตัดสินคนจากภายนอก รวมถึงทุกการกระทำให้มองให้ลึกกว่าเพราะอะไร เขาหรือเธอจึงทำเช่นนั้น อ้างอิงจากจาก สุภาพิต 31:30 “เสน่ห์เป็นของหลอกลวง และความงามก็ไม่จีรัง แต่สตรีที่ยำเกรง พระยาห์เวห์ สมควรได้รับคำสรรเสริญ”

สุภาพิต 4:23 "จงระแวงระวังใจของเจ้ายิ่งกว่าสิ่งอื่นใด เพราะทุกสิ่งที่เจ้าทำออกมาจากใจ"

คำถาม นักเรียนคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับประโยคที่ว่า “เสน่ห์เป็นของหลอกลวง และความงามก็ไม่จีรัง”

แนวคำตอบ ความงามของร่างกายย่อมแปรเปลี่ยนไปตามกาลเวลา เป็นสิ่งไม่แน่นอนไม่จีรัง ยั่งยืน แม้คนที่แต่งตัวดูยากจน ถ้าเปลี่ยนเสื้อผ้าก็ดูร่ำรวยขึ้นมาได้ จึงเปรียบเสมือนภาพลวงตาที่ไม่ถาวร

คำถาม พระคัมภีร์เน้นย้ำให้ระวังสิ่งที้ออกมาจากใจเพราะเหตุใด

แนวคำตอบ สิ่ง que แสดงออกมาย่อมแสดงออกมาจากความคิด จิตใจ ของผู้แสดง กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ โดยปกติแล้วทุกการกระทำย่อมสื่อออกมาจากความคิดและจิตใจของผู้กระทำ

และวิธีการที่พระเจ้ามองมนุษย์โดยอธิบายว่าพระเจ้าทรงดูเราจากจิตใจ ความคิดของเรา ไม่ใช่รูปลักษณ์ หรือสิ่งที่แสดงออกมา จาก 1 ซามูเอล 16:7 “แต่พระยาห์เวห์ตรัสกับซามูเอลว่า “อย่ามองดูที่รูปร่างภายนอกหรือที่ความสูงแห่งร่างกายของเขา เพราะเราไม่ยอมรับเขา เพราะพระยาห์เวห์ไม่ได้ทอดพระเนตรเหมือนที่มนุษย์ดู เพราะมนุษย์ดูที่รูปร่างภายนอก แต่พระยาห์เวห์ ทอดพระเนตรจิตใจ”

ภาพเบื้องหลังของพระธรรมตอนนี้คือ การที่พระเจ้าเรียกซามูเอลไปแต่งตั้งกษัตริย์องค์ใหม่แห่งอิสราเอล ซามูเอลได้ไปตามที่พระเจ้าบอกและพบบุคคลที่รูปร่างท่าทางเหมาะสมแก่การเป็นผู้นำแต่พระเจ้าตรัสว่าพระองค์มิได้มองเหมือนที่มนุษย์มอง ที่สุดแล้วพระองค์เลือกดาวิดเด็กหนุ่มรูปร่างที่ดูบอบบางไม่ได้มองอาจเหมาะกับการเป็นกษัตริย์ ซึ่งดาวิดเป็นกษัตริย์ที่พึ่งพาและเชื่อฟังพระเจ้าอย่างถึงที่สุด

ขั้นที่ 3 Reflection ให้นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการมองคุณค่าภายในลงในใบงานพร้อมอธิบายว่า คุณค่าภายในสำคัญกว่าคุณค่าภายนอกอย่างไร จากนั้นให้อภิปรายกันในกลุ่มย่อยพร้อมทั้งบันทึกสิ่งที่ได้อภิปรายลงในใบงาน

คำถาม นักเรียนเห็นด้วยกับคำกล่าวที่ว่า “ภายในสำคัญกว่าภายนอก” หรือไม่ อย่างไร

คำถาม มีเหตุการณ์การใดบ้างหรือไม่ที่นักเรียนเลือกมองคนจากภายนอกและเห็นความจริงในภายหลัง (เขียนอธิบายพอสังเขป) และเหตุการณ์นั้นสอนนักเรียนว่าอย่างไร

ขั้นที่ 4 Assessment สรุปบทเรียนและเปิดโอกาสให้นักเรียนตั้งคำถามและอภิปรายในชั้นเรียน เน้นย้ำให้นักเรียนเห็นคุณค่าของจิตใจ มากกว่ารูปลักษณ์ภายนอก

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

คลิปวิดีโอ เช่น เจ็ดตลาดแตก <https://www.youtube.com/watch?v=ZtY0aU8JKB0>, "ความจริงที่ไม่เห็นด้วยตา" Official HD https://www.youtube.com/watch?v=S-fvxEq_3DA,

จงอย่าตัดสินใครเพียงแค่เห็นภายนอก เพราะนั่นอาจไม่ใช่ตัวตนที่แท้จริงของเขา ละครสัน (สะท้อนสังคม) <https://www.youtube.com/watch?v=dcd1072Hy2Q>, คุณค่าของคนอยู่ที่ไหน? https://www.youtube.com/watch?v=qEfkq_o9_uU, ใบงานเรื่องคุณค่าภายใน (ภาคผนวก)

เครื่องช่วยฝึกคิด

คำถามกระตุ้นคิด เช่น นักเรียนคิดว่าเราควรตัดสินคุณค่าของคนจากอะไร, คุณค่าภายในคืออะไร, คุณค่าภายนอกคืออะไร, คุณค่าภายในสำคัญกว่าคุณค่าภายนอกอย่างไร

ประเมินผลการเรียนรู้

การอภิปรายในห้องเรียนและการสะท้อนคิดในใบงาน

บทเรียนรูที่ 6 เรื่อง คุณค่าของเพื่อน

จุดประสงค์ทั่วไป

1. นักเรียนเข้าใจความสำคัญคุณค่าของมิตรภาพ
2. นักเรียนอธิบายคุณสมบัติเพื่อนที่ดีได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. แนวคิดเรื่องเพื่อนที่ดีตามหลักคริสตจริยธรรม พระเยซูคริสต์ทรงเป็นเพื่อนที่ดี (Knowledge)
2. การให้เกียรติตนเองและผู้อื่น มีทัศนคติในการเป็นเพื่อนที่ดีต่อผู้อื่น (Attitude)

กิจกรรมการเรียนรู้ (Process)

ขั้นที่ 1 DIY เริ่มคาบเรียนด้วยคำถามที่ว่าเพื่อนที่ดีควรเป็นอย่างไร จากนั้นให้ผู้เรียนร่วมอภิปรายแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียน หรืออาจให้นักเรียนจับคู่กับเพื่อนและเขียนว่าเพื่อนของนักเรียนเป็นเพื่อนที่ดีอย่างไร แล้วสุ่มนักเรียนบางคู่นำเสนอว่าคู่ของตนเป็นเพื่อนที่ดีอย่างไร

ขั้นที่ 2 Action ผู้สอนอธิบายแนวคิดเรื่องการเป็นเพื่อนที่ดีตามแนวคิดของคริสเตียน เล่าเรื่องดาวิดกับโยนาธานโดยสรุปจาก 1 ซามูเอล 18-20, 31 และ 2 ซามูเอล 1 และอธิบายว่าพระเยซูทรงเป็นเพื่อนที่ดีอย่างไร จากยอห์น 15:13-15 “ไม่มีใครมีความรักยิ่งใหญ่กว่านี้ คือการสละชีวิตเพื่อมิตรสหายของตน ถ้าพวกท่านประพฤติตามที่เราสั่ง ท่านก็จะเป็นมิตรสหายของเรา เราจะไม่เรียกพวกท่านว่าบ่าวอีก เพราะบ่าวไม่ทราบว่าจะทำอะไร แต่เราเรียกท่านว่ามิตรสหาย เพราะว่าทุกสิ่งที่เราได้ยินจากพระบิดา เราสำแดงแก่พวกท่านแล้ว”

คำถาม จากเรื่องราวของโยนาธานและดาวิด นักเรียนเห็นคุณสมบัติของการเป็นเพื่อนที่ดีอะไรบ้าง

แนวคำตอบ 1. เพื่อนแท้ย่อมมีความรักให้แก่กันในทุกเวลา กล่าวคือ จากเรื่องราวของดาวิดและโยนาธานเราจะเห็นว่าพวกเขาต่างมีความปรารถนาดีให้แก่กันทั้งในตอนที่ดาวิดเป็นทหารนำชัยชนะมาสู่อิสราเอลหรือแม้แต่ตอนที่ดาวิดโดนไล่ฆ่า โยนาธานก็ปรารถนาดีต่อดาวิด ไม่อยากให้เพื่อนของตนตาย ไม่ว่าจะยามสุขหรือทุกข์ทั้งสองต่างช่วยเหลือกันและกัน มีความหวังดีต่อคนอื่นอยู่เสมอ นี่เป็นความรักบริสุทธิ์ฉันเพื่อนที่พึงมีให้แก่กัน ดังพระธรรมสุภาษิต 17:17 กล่าวว่า “มิตรสหายก็มีความรักให้แก่กันอยู่ทุกเวลา ส่วนพี่น้องก็เกิดมาช่วยเหลือกันยามทุกข์ยาก”

คำถามย่อย นักเรียนมีความรัก ความปรารถนาดีให้กับเพื่อนทุกเวลาหรือไม่ ให้นักเรียนลองคิดใคร่ครวญ

2. เพื่อนแท้ยอมเก็บความลับได้ กล่าวคือ เมื่อดาวิดนำความสงสัยที่กษัตริย์อยากจะทำตนมาปรึกษากับโยนาธาน โยนาธานสามารถนำเรื่องนี้ไปบอกพ่อของตนได้ว่าดาวิดพูดอะไรและจะซ่อนตัวที่ไหน แต่โยนาธานกลับช่วยเหลือดาวิด โดยการออกอุบายและเก็บความลับว่าดาวิดซ่อนตัวไว้ที่ไหนเพื่อปกป้องไม่ให้ดาวิดถูกฆ่าโดยพ่อของตน

คำถามย่อย นักเรียนเก็บความลับของเพื่อนได้ดีหรือไม่ หากใครพลาดไปอยากให้นักเรียนใช้โอกาสนี้ขอโทษเพื่อนของเรา

3. เพื่อนแท้ยอมสัจย์ซื่อหรือจริงใจต่อกัน กล่าวคือ มิตรภาพที่แท้จริงไม่อาจอยู่บนพื้นฐานของการหลอกลวงได้ แม้ความจริงจะเป็นเรื่องที่เจ็บปวด เพื่อนแท้ก็ต้องพูดกับเราเป็นการเฉพาะ ดังที่พระธรรมสุภาษิต 27:6 “บาดแผลที่มิตรทำก็ด้วยเจตนาดี แต่การจูบของศัตรูนั้นมากเกินความจริง” ในเรื่องราวของดาวิดและโยนาธาน ดาวิดเลือกถามความสงสัยของตนกับโยนาธานเพื่อนของเขาทั้ง ๆ ที่สามารถคาดเดาได้ว่าโยนาธานจะเจ็บปวดหากรู้ว่าพ่อของตนจะฆ่าเพื่อนของเขา และโยนาธานเลือกบอกความจริงแก่ดาวิดมากกว่าจะช่วยพ่อปกปิด หรือปิดบังความจริงจากดาวิดแล้วพยายามหาทางช่วยเหลือ

4. เพื่อนแท้ต้องไวต่อความรู้สึก กล่าวคือ เมื่อเราเป็นเพื่อนกันรู้จักกัน เราต้องใส่ใจต่อความรู้สึกของกันและกัน จากเรื่องราวของดาวิดและโยนาธาน เราจะสังเกตเห็นว่าโยนาธานสังเกตถึงความกังวลและลำบากใจของดาวิด เมื่อดาวิดมาปรึกษากับโยนาธาน และเมื่อโยนาธานมาบอกข่าวแก่ดาวิด เชื่อว่าดาวิดก็สังเกตถึงความเสียใจทุกซอกซี้ของโยนาธานที่มีต่อสถานการณ์ของดาวิดเช่นกัน

5. เพื่อนแท้ต้องใช้เวลาส่วนตัวต่อกัน กล่าวคือ หากเราใช้เวลาด้วยกันมากเกินไป เราจะหมดความเกรงใจต่อกันและกัน ดังที่พระธรรมสุภาษิต 25:17 กล่าวว่า “อย่าไปเยี่ยมเพื่อนบ้านของเจ้าบ่อย ๆ เกรงว่าเขาจะเอือมระอาเจ้า และเกลียดชังเจ้า” จากพระธรรมตอนนี้เป็นภาพของการที่เพื่อนได้ไปเยี่ยมหากันบ่อย ๆ จนฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งขาดพื้นที่ส่วนตัวจนส่งผลให้ความสัมพันธ์ระหว่างกันขาดสะบั้นลง จากเรื่องของโยนาธานและดาวิด นักเรียนจะเห็นว่าต่างฝ่ายต่างไม่ได้ตัวติดกันตลอดเวลา ต่างคนต่างมีหน้าที่รับผิดชอบ และเวลาที่โยนาธานรับปากว่าจะสืบความจริงดาวิดก็ไม่ได้มาตามเอาคำตอบบ่อย ๆ แต่ไวใจให้โยนาธานจัดการ

คำถาม นักเรียนคิดว่าพระเยซูเป็นเพื่อนที่ดีกับนักเรียนได้หรือไม่ อย่างไร

แนวคำตอบ พระเยซูเป็นเพื่อนที่ดีกับนักเรียนได้ เพราะพระองค์ยอมที่จะตายเพื่อเพื่อน (ไถ่บาปให้ทุกคน) เมื่อนักเรียนอธิฐาน พูดคุยกับพระเยซู นักเรียนมั่นใจว่าพระองค์จะไม่บอกเรื่องของเราให้คนอื่นรู้ พระองค์ทรงไว้วางใจต่อความรู้สึกและใส่ใจเรามากเพราะพระเจ้าทรงเช็ดน้ำตาทุกหยดของเรา (วิวรณ์ 21:4 พระเจ้าจะทรงเช็ดน้ำตาทุก ๆ หยดจากตาของเขาทั้งหลาย...) และทรงเก็บไว้ในขวดของพระองค์ (สดุดี 56:8 พระองค์ทรงนับการระหกระเหินของข้าพระองค์ ทรงเก็บน้ำตาของข้าพระองค์ใส่ขวดของพระองค์ไว้...) มั่นใจได้ว่าพระเยซูจริงใจและใส่ใจนักเรียนแน่นอน

ขั้นที่ 3 Reflection ให้นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของการเป็นเพื่อนที่ดีที่นักเรียนต้องการอย่างน้อย 3 ข้อลงในใบงานพร้อมอธิบายว่าเพื่อนที่ดี ดีต่อตนอย่างไร อย่างไร จากนั้นให้นักเรียนเข้ากลุ่มย่อยพร้อมทั้งพูดกับเพื่อนในกลุ่มว่าตนต้องการเพื่อนที่ดีที่มีคุณสมบัติอะไรบ้าง 3 ข้อจากที่เขียนทั้งหมดเป็นกิจกรรมแรกและเดิมชื่อตัวเองเข้าไปหน้าคุณสมบัติก่อนหน้าคุณสมบัติที่เลือกนั้นแล้วพูดกับเพื่อนอีกครั้งหนึ่งเป็นกิจกรรมที่ 2 เช่น A เขียนว่าอยากได้เพื่อนที่ตรงต่อเวลา เมื่อ A บอกกับเพื่อนในกลุ่มว่า เพื่อนที่ดีคือเพื่อนที่ตรงต่อเวลาเป็นกิจกรรมที่ 1 และให้ A พูดกับเพื่อนในกลุ่มว่า A เป็นคนตรงต่อเวลา เป็นต้น บันทึกสิ่งที่ได้เรียนรู้ลงในใบงาน

ขั้นที่ 4 Assessment สรุปบทเรียนและเปิดโอกาสให้นักเรียนตั้งคำถามและตอบโต้ในชั้นเรียน

จบด้วยการสรุปคุณสมบัติเพื่อนแท้จากเรื่องโยนาธานและดาวิด

1. เพื่อนแท้ย่อมมีความรักให้แก่กันในทุกเวลา
2. เพื่อนแท้ย่อมเก็บความลับได้
3. เพื่อนแท้ยอมสัจซื่อหรือจริงใจต่อกัน
4. เพื่อนแท้ต้องไว้วางใจต่อความรู้สึก
5. เพื่อนแท้ต้องใช้เวลาส่วนตัวต่อกัน

พร้อมย้ำว่าพระเยซูทรงเป็นเพื่อนแท้ของนักเรียนและนักเรียนสามารถเป็นเพื่อนที่ดีเพื่อนแท้ของกันและกันได้

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

ใบงานเรื่องคุณค่าของเพื่อน (ภาคผนวก)

เครื่องช่วยฝึกคิด

คำถามกระตุ้นคิด เช่น นักเรียนคิดว่าคุณสมบัติของเพื่อนจากเรื่องโยนธาณกับดาวิดมีอะไรบ้าง, นักเรียนคิดว่าพระเยซูคริสต์เป็นเพื่อนที่ดีหรือไม่อย่างไร

ประเมินผลการเรียนรู้

การอภิปรายในห้องเรียนและการสะท้อนคิดในใบงาน

บทเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง คุณค่าของครอบครัว

จุดประสงค์ทั่วไป

1. นักเรียนเข้าใจความสำคัญของครอบครัว
2. นักเรียนอธิบายท่าทีที่ดีในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัวได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. แนวคิดเรื่องครอบครัวตามหลักคริสตจริยธรรม พระเจ้าทรงเป็นพ่อที่ดี (Knowledge)
2. การให้เกียรติตนเองและคนในครอบครัว มีทัศนคติในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อคนในครอบครัว (Attitude)

กิจกรรมการเรียนรู้ (Process)

ขั้นที่ 1 DIY เริ่มคาบเรียนด้วยคำถามที่ว่าครอบครัวคืออะไรและครอบครัวที่ดีควรเป็นอย่างไร จากนั้นให้ผู้เรียนร่วมอภิปรายแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียน

คำถาม นักเรียนคิดว่าครอบครัวคืออะไร

แนวคำตอบ ครอบครัว หมายถึง กลุ่มคนตั้งแต่สองคนที่มาอยู่อาศัยร่วมกันอาจมีความสัมพันธ์ทางสายโลหิตหรือไม่ก็ได้ อาจเป็นความสัมพันธ์ที่ถูกอุปการะหรือมีญาติเลี้ยงดูหรือมาอยู่ด้วยกับเรา ขณะเดียวกันเทคโนโลยีปัจจุบันทำให้เราติดต่อสื่อสารกับคนที่อยู่ไกลได้ ดังนั้นนักเรียนที่อยู่หอพักคนเดียวก็ยังมีครอบครัวของนักเรียนที่อยู่ทางไกลเช่นกัน

คำถาม นักเรียนคิดว่าครอบครัวที่ดีควรเป็นอย่างไร

แนวคำตอบ รักและเข้าใจ แต่ละคนสามารถเป็นตัวของตัวเองได้และยังเป็นหนึ่งส่วนเดียวกับครอบครัว มีการใช้เวลาร่วมกัน สื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ และอื่น ๆ

ข้อพึงระวัง / ข้อควรตระหนัก ผู้เรียนอาจมาจากบริบทของครอบครัวที่หลากหลาย เช่น ครอบครัวที่มีการหย่าร้าง, ถูกเลี้ยงดูจากพ่อ/แม่เลี้ยงเดี่ยว, ได้รับความอุปการะจากพ่อแม่บุญธรรม เป็นต้น ผู้สอนควรเน้นว่า ไม่ว่าผู้เรียนจะเติบโตมาในบริบทของครอบครัวเช่นไร ผู้เรียนสามารถที่จะสร้างสัมพันธ์ที่ดีต่อคนในครอบครัวของตนได้ เพราะครอบครัวที่สมบูรณ์อย่างแท้จริง มิใช่ครอบครัวที่มีพร้อมทุกอย่างหรือไม่มีอุปสรรคปัญหาใด ๆ แต่คือ การที่คนในครอบครัวมีความรัก ให้อภัย ให้เกียรติ เป็นกำลังใจ และดูแลเอาใจใส่ซึ่งกันและกันต่างหาก

ขั้นที่ 2 Action ผู้สอนอธิบายแนวคิดเรื่องการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อคนในครอบครัวในฐานะลูกตามแนวคิดของคริสเตียน

คำถาม นักเรียนคิดว่าตนเองควรมีลักษณะภายในครอบครัวอย่างไร เพื่อเสริมสร้างบรรยากาศและเชื่อมสัมพันธ์ในครอบครัว

แนวคำตอบ **รักกันให้เกียรติกัน** อธิบายจาก โรม 12:9-10 ขอให้ความรักมาจากใจจริง จงเกลียดชังสิ่งที่ชั่ว จงยึดมั่นในสิ่งที่ดี จงรักกันฉันพี่น้อง จงชวนช่วยในการให้เกียรติกันและกัน

ถ่อมตัว อธิบายจาก โรม 12:16 จงเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน อย่าใฝ่สูง แต่จงถ่อมใจลงยอมทำการต่ำ อย่าถือว่าตัวฉลาด

อดทน อธิบายจาก 1 โครินธ์ 13:4 ความรักนั้นก็อดทนนานและกระทำคุณให้ ความรักไม่อิจฉา ไม่อวดตัว ไม่หยิ่งผยอง

เชื่อฟัง อธิบายจาก เอเฟซัส 6:1-3 บุตรทั้งหลาย จงเชื่อฟังบิดามารดาของท่านในองค์พระผู้เป็นเจ้า เพราะนี่เป็นเรื่องถูกต้อง “จงให้เกียรติบิดามารดาของเจ้า” นี่เป็นบัญญัติข้อแรกที่มีพระสัญญากำกับด้วย “เพื่อเจ้าจะไปดีมาดีและมีอายุยืนยาวบนแผ่นดินโลก”

เล่าเรื่องบุตรน้อยหลงหายจากลูกา 15:11-32 เชื่อมโยงว่าบุตรน้อยที่หลงหายไม่มีการให้เกียรติบิดาเพราะขอแบ่งสมบัติซึ่งโดยปกติแล้วในธรรมเนียมของชาวยิวการแบ่งสมบัติจะมีต่อเมื่อบิดาเสียชีวิตแล้วเท่านั้น ดังนั้นการที่บุตรน้อยขอแบ่งสมบัติเสมือนแข่งให้บิดาทายบุตรน้อยมีความทรงตนคิดว่าตัวเองออกไปใช้ชีวิตเองได้แต่ปรากฏว่าบุตรน้อยก็ใช้เงินฟุ่มเฟือยรักสบายและไม่อดทน จากนั้นเปรียบเทียบพ่อของบุตรน้อยที่ให้การอภัยกับการที่พระเจ้าทรงเป็นพ่อที่ดี ที่ส่งพระบุตรมาตายเพื่อไถ่บาปและพร้อมอภัยแก่ทุกคนที่กลับมาหาพระองค์

ขั้นที่ 3 Reflection ให้นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการการเป็นลูกที่ดีหรือการสร้างบรรยากาศที่ดีในครอบครัวลงในใบงาน จากนั้นให้อภิปรายกันในกลุ่มย่อยพร้อมทั้งบันทึกสิ่งที่ได้อภิปรายลงในใบงาน

ขั้นที่ 4 Assessment สรุบบทเรียนและเปิดโอกาสให้นักเรียนตั้งคำถามและตอบโต้ในชั้นเรียน ให้การบ้านนักเรียนในการบันทึกผลของสิ่งที่ได้เรียนรู้ลงในใบงาน

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

ใบงานเรื่องครอบครัว (ภาคผนวก)

เครื่องช่วยฝึกคิด

คำถามกระตุ้นคิด

ประเมินผลการเรียนรู้

การอภิปรายในห้องเรียนและการสะท้อนคิดในใบงาน

บทเรียนรู้ที่ 8 เรื่อง คุณค่าของความรักหนุ่มสาว

จุดประสงค์ทั่วไป

1. นักเรียนเข้าใจความสำคัญของความรัก
2. นักเรียนอธิบายคุณลักษณะความรักที่ดีได้ แยกแยะระหว่างความรักและความต้องการได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. แนวคิดเรื่องความรักตามหลักคริสตจริยธรรม และพระเจ้าทรงเป็นความรัก (Knowledge)
2. การให้เกียรติตนเองและผู้อื่น มีทัศนคติที่ดีในเรื่องความรักต่อตนเองและผู้อื่น (Attitude)

กิจกรรมการเรียนรู้ (Process)

ขั้นที่ 1 DIY เริ่มคาบเรียนด้วยกิจกรรม “Bin-go สเปคในฝัน” ให้นักเรียนช่วยกันเลือกคุณสมบัติของแฟนในอนาคตว่าอยากให้เป็นอย่างไร (ประมาณ 5 ข้อ) ผู้สอนเขียนลงบนกระดานหน้าห้องพร้อมทั้งเพิ่มคุณสมบัติจาก 1 โครินธ์ 13:4-7 เช่น ความอดทน เมตตา ไม่อิจฉา ไม่หยิ่งผยอง ไม่หยาบคาย ไม่เห็นแก่ตัว ไม่โกรธง่าย ไม่ชอบจดจำความคิด ไม่สนับสนุนการทำผิด เป็นต้น (อาจเลือกมา 5 ข้อหรือตามความเหมาะสม) จากนั้นแจกกระดาษตาราง 9 ช่อง (ภาคผนวก) เพื่อให้นักเรียนเลือกคุณสมบัติแฟนในอนาคตลงในตารางให้ครบ 9 ช่อง จากนั้นผู้สอนสุ่มคุณสมบัติบนกระดาน หากนักเรียนคนไหนมีในกระดาษให้ทำเครื่องหมาย ถ้าใครครบ 1 แถวก่อนคนนั้นจะเป็นผู้ชนะของกิจกรรมนี้

ขั้นที่ 2 Action ใช้คำถามที่ว่าความรักคืออะไร ความรักที่ดีควรเป็นอย่างไร จากนั้นให้ผู้เรียนร่วมอภิปรายแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียน

- คำถาม**
1. นักเรียนคิดว่า ความรักระหว่างหนุ่มสาวคืออะไรและควรเป็นอย่างไร
  2. นักเรียนมีนิยามหรือการให้ความหมายของความรักระหว่างหนุ่มสาวว่าอย่างไร
  3. นักเรียนอยากให้คนรักของนักเรียนมีคุณสมบัติอะไรบ้าง (มีสเปคอย่างไร)

แนวคำตอบ ผู้สอนอธิบายแนวคิดเรื่องความรักตามแนวคิดคริสตจริยธรรมจาก

1. คุณลักษณะของความรักจาก 1 โครินธ์ 13:4-7 “ความรักนั้นก็อดทนนานและมีใจปรานี ความรักไม่อิจฉา ไม่อวดตัว ไม่หยิ่งผยอง ไม่หยาบคาย ไม่เห็นแก่ตัว ไม่ฉุนเฉียว ไม่ช่างจดจำความผิด ไม่ชื่นชมยินดีในความอธรรม แต่ชื่นชมยินดีในความจริง ความรักทนได้ทุกอย่าง เชื่ออยู่เสมอ มีความหวังและความทรหดอดทนอยู่เสมอ” และ
2. พระเจ้าทรงเป็นความรักโดยสรุปจาก 1 ยอห์น 4:7-12 “ท่านที่รักทั้งหลาย ขอให้เรารักซึ่งกันและกัน เพราะว่าความรักมาจากพระเจ้า และทุกคนที่รักก็บังเกิดมาจากพระเจ้า

และรู้จักพระเจ้า ผู้ที่ไม่รักก็ไม่รู้จักพระเจ้า เพราะว่าพระเจ้าทรงเป็นความรัก โดยข้อนี้
ความรักของพระเจ้านี้เป็นที่ประจักษ์แก่เราทั้งหลาย คือพระเจ้าทรงใช้พระบุตรองค์เดียว
ของพระองค์เข้ามาในโลก เพื่อเราทั้งหลายจะได้ดำรงชีวิตโดยพระบุตร ความรักที่
ข้าพเจ้าพูดถึงนี้มีใช้ที่เรารักพระเจ้า แต่ที่พระองค์ทรงรักเรา และทรงใช้พระบุตรของ
พระองค์มาทรงเป็นผู้ลบล้างพระอาชญาที่ตกกับเราทั้งหลายเพราะบาปของเรา ท่านที่รัก
ทั้งหลาย ถ้าพระเจ้าทรงรักเราทั้งหลายเช่นนั้น เราก็ควรจะรักซึ่งกันและกันด้วย ไม่มีผู้ใด
เคยเห็นพระเจ้า ถ้าเราทั้งหลายรักซึ่งกันและกัน พระเจ้าก็ทรงสถิตอยู่ในเราทั้งหลาย
และความรักของพระองค์ก็สมบูรณ์อยู่ในเรา”

ขั้นที่ 3 Reflection ให้นักเรียนเขียนความหมายของความรักในแบบของตนเองลงในใบงาน
จากนั้นให้อภิปรายกันในกลุ่มย่อยพร้อมทั้งบันทึกสิ่งที่ได้อภิปรายลงในใบงาน

คำถาม ความรักของหนุ่มสาวในแบบของนักเรียนคืออะไร

คำถาม จากบทเรียนที่ได้เรียน (1คร.13:4-7) ไปถ้านักเรียนมีแฟน นักเรียนคิดว่าตนมีลักษณะ
เด่นด้านใดเพราะอะไร และตนเองควรปรับปรุงเรื่องใดเพราะอะไร

ขั้นที่ 4 Assessment สรุบบทเรียนและเปิดโอกาสให้นักเรียนตั้งคำถามและตอบโต้ในชั้น
เรียน

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

ใบงานเรื่องคุณค่าของความรัก (ภาคผนวก)

เครื่องช่วยฝึกคิด

คำถามกระตุ้นคิด เช่น นักเรียนคิดว่าความรักที่ดีเป็นอย่างไร, การบทเรียนที่ได้เรียนไป
นักเรียนสามารถสรุปลักษณะของความรักได้อย่างไรบ้าง เป็นต้น

ประเมินผลการเรียนรู้

การอภิปรายในห้องเรียนและการสะท้อนคิดในใบงาน

บทเรียนรู้ที่ 9 เรื่อง คุณค่าของภาษารัก

จุดประสงค์ทั่วไป

1. นักเรียนเข้าใจลักษณะการแสดงความรักของตนเอง
2. นักเรียนอธิบายลักษณะการแสดงความรักที่แตกต่างได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. แนวคิดเรื่องการแสดงความรักตามหลักคริสตจริยธรรม (Knowledge)
2. การให้เกียรติตนเองและคนคนอื่น มีทัศนคติที่ดีในการความรักต่อตนเองและผู้อื่น (Attitude)

กิจกรรมการเรียนรู้ (Process)

ขั้นที่ 1 DIY เริ่มคาบเรียนด้วย ผู้สอนอธิบายแบบทดสอบภาษารักว่าแบบทดสอบมีทั้งหมด 30 ข้อ ในแต่ละข้อจะมี 2 ข้อความ ให้นักเรียนเลือกข้อความที่เป็นตัวเองมากที่สุด โดยให้วง อักษรภาษาอังกฤษหลังข้อความ เช่น

1. ฉันชอบที่จะได้รับข้อความที่สนุกสนาน/เสริมกำลังใจ

A

ฉันชอบถูกกอด

E

และให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบโดยใช้ความรู้สึกแรกหลังอ่านข้อความจบเป็นหลักและอย่าใช้ความคิดนานในแต่ละข้อ

ขั้นที่ 2 Action ผู้สอนอธิบายลักษณะความรักแต่ละรูปแบบประกอบกับตัวอย่างใน พระคัมภีร์ ดังนี้

A มากที่สุด   ภาษารักเกี่ยวกับคำพูด ผู้ที่ได้ A มากที่สุดมักจะอ่อนไหวกับคำพูด และข้อความ มักจะแสดงความรักผ่านทางข้อความหรือคำพูด คนกลุ่มนี้รู้ว่าคำพูด ไหนจริงใจหรือไม่จริงใจ คนกลุ่มนี้ไวกับคำพูดมาก แต่คำชมเพียงเล็กน้อยก็ทำให้ เขามีความสุขได้แล้ว ในทางกลับกัน คำตำหนิเล็กน้อยก็ทำลายความสดใสให้หมดไป ทั้งวัน

จาก ยอห์น 13:34 “เราให้บัญญัติใหม่ไว้กับพวกท่าน คือให้รักซึ่งกันและกัน เรายรัก พวกท่านมาแล้วอย่างไร ท่านก็จงรักกันและกันด้วยอย่างนั้น” พระเยซูทรงบอกรัก สวาก ถ้านักเรียนยังจำได้ถึงเรื่องราวของพระเยซู นักเรียนจะพบว่าพระเยซูทรง

แสดงความรักกับเหล่าสาวกอย่างชัดเจน ทั้งอยู่ด้วยกัน ทานอาหารด้วยกัน สั่งสอน
ล้างเท้าสาวก เป็นต้น

- B มากที่สุด** ภาษารักเกี่ยวกับเวลา ผู้ที่ได้ B มากที่สุดมักจะให้ความสำคัญกับ
การใช้เวลาร่วมกับคนพิเศษ คนที่รัก และเป็นการใช้เวลาอย่างมีคุณภาพ การใช้เวลา
ที่มีคุณภาพด้วยกันไม่ใช่แค่การอยู่ด้วยกัน แต่รวมถึงการให้ความสนใจและคุณค่ากับ
เวลาที่อยู่ด้วยกันนั้นด้วย การอยู่ข้าง ๆ แต่ไม่มีปฏิสัมพันธ์ไม่อาจเรียกว่าการใช้เวลา
ร่วมกันได้ เช่น การนั่งกินข้าวด้วยกันเป็นชั่วโมงแต่ไม่สนใจผู้ร่วมโต๊ะเลย ก็คงไม่มีค่า
เท่ากับการได้เปิดใจคุยกันเพียง 5 นาที เพราะ เวลาที่มีคุณภาพอาจไม่ต้องยาวนาน
มากมาย

จาก ยอห์น 13:1 “ก่อนถึงงานเทศกาลปัสกา พระเยซูทรงทราบว่าถึงเวลาแล้วที่
พระองค์จะทรงจากโลกนี้ไปหาพระบิดา พระองค์ทรงรักบรรดาคนของพระองค์ที่อยู่ใน
โลกนี้ พระองค์ทรงรักเขาทั้งหลายจนถึงที่สุด” พระเยซูทรงแสดงภาษาแห่งการใช้
เวลาโดยการทานอาหารร่วมกับสาวกทั้งหลาย การได้นั่งคุยกันการที่พระองค์ได้สอน
คำสอนต่าง ๆ แก่เหล่าสาวกในระหว่างการรับประทานอาหาร มีหลายเหตุการณ์ที่มี
ความสำคัญเกิดขึ้นในเวลานี้ พระองค์ไม่ได้แค่ใช้เวลาทานอาหารร่วมกันเท่านั้น แต่
พระองค์ใช้เวลาร่วมกันนี้ ในการสนทนาคู่สนทนา และใช้บทสนทนาที่กระชับ
ความสัมพันธ์ระหว่างพระองค์กับเหล่าสาวกอีกด้วย

- C มากที่สุด** ภาษารักเกี่ยวกับของขวัญ ผู้ที่ได้ C มากที่สุดมักจะให้ความสำคัญ
กับของขวัญเพราะถือว่าเป็นสิ่งพิเศษไม่ว่าจะเป็นผู้ให้หรือผู้รับ และถือว่าของขวัญ
เป็นการแสดงออกถึงความรัก พวกเขาเชื่อในความรักที่จับต้องได้ ดังนั้นพวกเขามัก
นึกถึงคนอื่น และเมื่อเขารัก ก็มักจะมอบสิ่งของให้กับคนอื่นเพื่อเป็นสิ่งแทนใจ ใน
ขณะเดียวกันการที่เขาได้รับสิ่งของจากผู้อื่นก็เป็นการสื่อความรักจากผู้ให้ต่อเขาด้วย
เช่นกัน ของขวัญเหล่านี้ ไม่จำเป็นต้องมีทุกวัน ทุกสัปดาห์ และไม่จำเป็นต้องเป็น
ของขวัญราคาแพง

จาก ยอห์น 3:16 “เพราะว่าพระเจ้าทรงรักโลก จนได้ทรงประทานพระบุตรองค์
เดียวของพระองค์ เพื่อทุกคนที่วางใจในพระบุตรนั้นจะไม่พินาศ แต่มีชีวิตนิรันดร์”
จากพระธรรมตอนนี้ นักเรียนจะเห็นได้อย่างชัดเจนว่าพระเจ้าทรงรักมนุษย์จนส่ง
พระเยซูมาสิ้นพระชนม์เพื่อเรา พระเยซูเป็นของขวัญพิเศษที่พระเจ้าได้ส่งมาให้เรา
พระองค์ทรงเป็นของขวัญที่ยิ่งใหญ่ที่สุดและประเสริฐที่สุด ในบรรดาของขวัญ
ทั้งหมดที่เราเคยได้รับมาทั้งชีวิต พระองค์เองทรงมอบทั้งพระกายและพระโลหิต ให้
เราทุกคนเป็นของขวัญแห่งการคืนดีกับพระเจ้า

- D มากที่สุด** ภาษารักเกี่ยวกับการดูแลเอาใจใส่ ผู้ที่ได้ D มากที่สุดมักจะให้ความสำคัญกับการดูแล การบริการ การช่วยเหลือ ในขณะที่ด้วยกันคนกลุ่มนี้เองก็ต้องการได้รับการเอาใจใส่ด้วยเพื่อเป็นการรับรู้ถึงการเป็นที่รัก หลายอย่างที่ท่าอาจเป็นเรื่องเล็กน้อยที่คนอื่นมองข้ามแต่เขาก็เต็มใจทำ คนกลุ่มนี้จะแสดงออกถึงความรักผ่านการลงมือทำ และมักจะรู้สึกพิเศษเวลามีคนมาช่วยเหลือตน
- จาก ยอห์น 13:4-5 “พระองค์ทรงลุกจากการเสวยอาหาร ทรงถอดฉลองพระองค์ ออกวางไว้ และทรงเอาผ้าเช็ดตัวคาดเอวของพระองค์ แล้วทรงเทน้ำลงในอ่างและทรงเอาน้ำล้างเท้าของพวกสาวก และทรงเช็ดด้วยผ้าที่ทรงคาดเอวไว้” การล้างเท้าเป็น “ภาษาแห่งการรับใช้” เพื่อแสดงออกว่าพระองค์รักพวกเขาเพียงใด พระองค์ยอมถ่อมกายใจ และยอมที่จะล้างเท้าให้กับพวกสาวกด้วยมือของพระองค์เอง ซึ่งทำนั้นถือเป็นของต้อยต่ำและการที่พระองค์รับใช้ผู้อื่นนั้นก็แสดงถึงความรักอันยิ่งใหญ่
- E มากที่สุด** ภาษารักเกี่ยวกับการสัมผัส ผู้ที่ได้ E มากที่สุดมักจะให้ความสำคัญกับการสัมผัสที่อ่อนโยน คนกลุ่มนี้จะแสดงออกถึงความรักผ่านการสัมผัส และมักจะรู้สึกพิเศษเวลามีคนมาโอบกอดหรือสัมผัสตน หากคนกลุ่มนี้กำลังเศร้าใจ แค่เพื่อนหรือใครบางคนมาแตะไหล่ ก็เพียงพอที่จะให้กำลังใจแล้ว
- จากมาระโก 10:13-14 “ขณะนั้นมีบางคนพาเด็กเล็ก ๆ มาหาพระองค์เพื่อจะให้พระองค์สัมผัสตัวเด็กเหล่านั้น แต่พวกสาวกห้ามไว้ เมื่อพระเยซูทอดพระเนตรเห็นอย่างนั้นก็ให้พอพระทัย ตรัสกับพวกสาวกว่า “จงยอมให้เด็กเล็ก ๆ เข้ามาหาเรา อย่าห้ามเขาเลย เพราะว่าแผ่นดินของพระเจ้าเป็นของคนที่อย่างพวกเขา” ภาพเหตุการณ์ในพระคัมภีร์ตอนนี้ที่นักเรียนจะเห็นว่าพระเยซูทรงต้อนรับเด็กๆเข้ามา ในภาพจิตรกรรมหลาย ๆ ภาพจะเห็นว่าพระเยซูทรงอุ้มหรือโอบกอดเด็กเล็ก ๆ เป็นภาพที่ชัดเจนว่าพระเยซูทรงแสดงความรักผ่านทางสัมผัส

ขั้นที่ 3 Reflection ให้นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการการแสดงความรักของตนลงในใบงาน จากนั้นให้แบ่งปันกันในกลุ่มย่อย

คำถาม จากแบบทดสอบนักเรียนมีภาษารักที่เด่นที่สุดคืออะไร นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่เพราะอะไร

คำถาม เมื่อนักเรียนได้ทราบภาษารักของเพื่อน นักเรียนมีวิธีการสร้างความสัมพันธ์กับเพื่อนให้สนิทมากขึ้นอย่างไร

ขั้นที่ 4 Assessment สรุปบทเรียนและเปิดโอกาสให้นักเรียนตั้งคำถามและตอบโต้ในชั้นเรียน

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

ใบงานเรื่องคุณค่าของความรัก (2) (ภาคผนวก), แบบทดสอบภาษารัก (ภาคผนวก)

เครื่องช่วยฝึกคิด

คำถามกระตุ้นคิด เช่น นักเรียนเรียนรู้อะไรบ้างจากการได้รู้ภาษารักของตนเองและเพื่อน, ภาษารักที่นักเรียนได้เรียนรู้ช่วยให้นักเรียนเข้าใจเพื่อนมากขึ้นหรือไม่อย่างไร, นักเรียนจะนำเอาสิ่งที่เรียนรู้ไปปรับใช้อย่างไร, นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่กับผลลัพธ์ที่นักเรียนได้รับ เป็นต้น

ประเมินผลการเรียนรู้

การอภิปรายในห้องเรียนและการสะท้อนคิดในใบงาน

บทเรียนที่ 10 เรื่อง คุณค่าของสิ่งแวดล้อม

จุดประสงค์ทั่วไป

1. นักเรียนเข้าใจคุณค่าของสิ่งแวดล้อม
2. นักเรียนอธิบายสิ่งที่ทำเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อมได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. แนวคิดเรื่องคุณค่าของสิ่งแวดล้อมตามหลักคริสตจริยธรรม (Knowledge)
2. มีทัศนคติที่ดีต่อการรักษาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะ (Attitude)

กิจกรรมการเรียนรู้ (Process)

ขั้นที่ 1 DIY เริ่มคาบเรียนด้วยการเล่าเรื่องหรือคลิปวิดีโอเกี่ยวกับสถานการณ์เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมปัจจุบัน (ผู้สอนสามารถเลือกได้ตามสถานการณ์ ณ เวลานั้นๆ) และให้ผู้เรียนอภิปรายวิธีแก้ไขสถานการณ์ดังกล่าว

คำถาม จากสถานการณ์ที่นักเรียนได้ชมหรือได้ฟังนักเรียนคิดว่า นักเรียนมีส่วนทำให้เกิดเหตุการณ์ดังกล่าวหรือไม่อย่างไร

ขั้นที่ 2 Action ผู้สอนอธิบายเชื่อมโยงความสำคัญของสิ่งแวดล้อมในปัจจุบันกับแนวคิดสิ่งแวดล้อมในพระคัมภีร์ โดยอธิบายจากปฐมกาล 1:26-28 แล้วพระเจ้าตรัสว่า “ให้เราสร้างมนุษย์ตามฉายาของเรา ตามอย่างของเรา ให้ครอบครองฝูงปลาในทะเล ฝูงนกในท้องฟ้าและฝูงสัตว์ใช้งาน ให้ปกครองแผ่นดินโลกทั้งหมด และสัตว์เลื้อยคลานทุกชนิดบนแผ่นดินทั้งหมด” พระเจ้าจึงทรงสร้างมนุษย์ขึ้นตามพระฉายาของพระองค์ ตามพระฉายาของพระเจ้านั้น พระองค์ทรงสร้างมนุษย์ขึ้น และทรงสร้างให้เป็นชายและหญิง พระเจ้าทรงอวยพรพวกเขา ตรัสกับพวกเขาว่า “จงมีลูกดกทวีมากขึ้นจนเต็มแผ่นดิน จงมีอำนาจเหนือแผ่นดิน จงครอบครองฝูงปลาในทะเล และฝูงนกในท้องฟ้า กับสัตว์ที่เคลื่อนไหวบนแผ่นดินทั้งหมด”

คำถาม ในฐานะที่นักเรียนเป็นมนุษย์ซึ่งถูกกล่าวว่าเป็นสิ่งมีชีวิตชั้นสูง นักเรียนคิดว่านักเรียนมีหน้าที่ต้องรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมหรือไม่อย่างไร

แนวคำตอบ พระเจ้าทรงสร้างมนุษย์ให้ปกครองสรรพสิ่ง คำว่าปกครอง หมายถึง การใส่ใจดูแลและบริหารสิ่งที่ปกครองให้อยู่รอดให้มีคุณภาพที่ดี

คำถาม นักเรียนคิดว่าปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นเรื่องใกล้ตัวหรือไม่

แนวคำตอบ ดูเหมือนเป็นเรื่องใกล้ตัวแต่แท้จริงกลับใกล้ตัวเพราะสรรพสิ่งถูกพระเจ้าสร้างมาให้เกื้อกูลกัน มีระบบระเบียบในธรรมชาติ มีวงจรอาหาร สภาพแวดล้อม สภาพอากาศ ตลอดจนทั้งฤดูกาลต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การที่มนุษย์ละเลยการดูแลใส่ใจสิ่งแวดล้อม ใช้ทรัพยากรอย่างเสียเปล่าหรือการสร้างมลภาวะให้แก่ธรรมชาติย่อมเป็นการทำลายระบบนิเวศน์ที่ถูกสร้างมาอย่างดี เมื่อระบบนิเวศน์ถูกทำลาย ผลร้ายของการเสียสมดุลนี้จะตกอยู่กับทุกชีวิตทุกสิ่ง ไม่ว่าจะเป็นมนุษย์ สัตว์ สภาพอากาศ สภาพแวดล้อมและฤดูกาล

ขั้นที่ 3 Reflection ให้นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่เรียนรู้ลงในใบงาน จากนั้นให้แบ่งปันกันในกลุ่มย่อยแล้วสรุปลงในใบงาน

คำถาม จากสถานการณ์ที่นักเรียนได้ชมหรือได้ฟังนักเรียนคิดว่า นักเรียนสามารถทำอะไรเพื่อเป็นการรักษาสิ่งแวดล้อมได้บ้าง (เลือกสิ่งที่นักเรียนทำได้จริง)

ขั้นที่ 4 Assessment สรุปบทเรียนและเปิดโอกาสให้นักเรียนตั้งคำถามและตอบโต้ในชั้นเรียน

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

ใบงานเรื่องคุณค่าของสิ่งแวดล้อม (ภาคผนวก)

เครื่องช่วยฝึกคิด

คำถามกระตุ้นคิด เช่น จากวิดีโอที่ได้ดูไปนักเรียนคิดว่านักเรียนสามารถทำอะไรได้บ้างเพื่อลดปัญหาสิ่งแวดล้อม, นักเรียนคิดว่านอกจากปัญหาสิ่งแวดล้อมในคลิปแล้วยังมีปัญหาเรื่องอะไรอีกบ้าง แล้วนักเรียนจะมีส่วนช่วยแก้ปัญหานั้นได้อย่างไร, นักเรียนคิดว่าปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นเรื่องใกล้ตัวหรือไม่เพราะอะไร เป็นต้น

ประเมินผลการเรียนรู้

การอภิปรายในห้องเรียนและการสะท้อนคิดในใบงาน

บทเรียนรู้ที่ 11 เรื่อง คุณค่าของฉัน

จุดประสงค์ทั่วไป

1. นักเรียนเข้าใจคุณค่าของตนเอง
2. นักเรียนอธิบายคุณลักษณะดีของตนเองได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. แนวคิดเรื่องคุณค่าของมนุษย์ของตามหลักคริสตจริยธรรม (Knowledge)
2. การให้เกียรติตนเองและคนคนอื่น มีทัศนคติที่ดีต่อตนเองและเห็นคุณค่าในตนเอง (Attitude)

กิจกรรมการเรียนรู้ (Process)

ขั้นที่ 1 DIY เริ่มคาบเรียนด้วยกิจกรรม “พันชินเโร”

กิจกรรม “พันชินเโร” จำลองสถานการณ์ในหมู่บ้านหุ่นไม้ หมู่บ้านเวมมิคส์ แจกสติ๊กเกอร์ดาวหรือวงกลมสีเหลืองหรือทองและจุดสีดำให้นักเรียนอย่างละ 3 ดวง จากนั้นเมื่อให้สัญญาณให้นักเรียนจับคู่กันแล้วเป่ายี่งุบ คนชนะจะถูกผู้แพ้ติดดาวสีทองส่วนคนแพ้จะถูกผู้ชนะติดจุดสีดำ สลับคู่และทำใหม่จนครบ 3 รอบ แล้วให้ทุกคนกลับที่นั่ง

คำถาม นักเรียนคนไหนบ้างที่ได้จุดสีดำครบ 3 จุด นักเรียนรู้สึกอย่างไรที่แพ้ตลอด

คำถาม นักเรียนคนไหนบ้างที่ได้ดาวสีทองครบ 3 ดวง นักเรียนรู้สึกอย่างไร

เล่าเรื่องพันชินเโร ทุกวันที่หมู่บ้านหุ่นไม้ ชาวเวมมิคส์มีกิจกรรมที่ต้องทำเหมือนกัน คือ เทียวติดสติ๊กเกอร์ให้แก่กัน ตัวที่สวยหรือเก่งจะได้รับดาวสีทอง ส่วนตัวที่ไม่สวยหรือไม่เก่งจะได้รับวงกลมสีดำ “พันชินเโร” เป็นหนึ่งในกลุ่มหลังนี้ ที่ได้วงกลมสีดำตลอดวันหนึ่งพันชินเโรได้พบกับลูเซีย เธอเป็นหุ่นไม้ที่ไม่เหมือนใครเพราะบนตัวเธอไม่มีสติ๊กเกอร์เลยสักดวงและไม่มีใครสามารถแปะสติ๊กเกอร์บนตัวเธอได้ เธอชวนพันชินเโรไปหาเอลีนอกหมู่บ้าน “เอลี” เป็นผู้สร้างหุ่นไม้เหล่านั้น เป็นผู้ให้ความกระจ่างแก่พันชินเโรว่า ไม่ว่าหุ่นไม้อื่น ๆ จะคิดว่าเขาเป็นอย่างไร พันชินเโรเป็นหุ่นที่แสนพิเศษสำหรับเอลีเสมอ เอลีชวนพันชินเโรมาหาตนทุกวันและจุดสีดำบนร่างของพันชินเโรค่อย ๆ หลุดลงทุกครั้งที่เขากลับมาหาเอลี

ขั้นที่ 2 Action ผู้สอนอธิบายเชื่อมโยงกิจกรรมกับเรื่อง “การทรงไถ่ของพระเยซู” และมุมมองที่พระเจ้ามองมนุษย์

คำถาม จากกิจกรรมที่ได้ทำไปนักเรียนรู้อะไรบ้าง

แนวคำตอบ (สรุปกิจกรรม) หุ่นไม้ในหมู่บ้านเวมมิคส์เปรียบกับมนุษย์บนโลกใบนี้ พันซิเนโร่ อาจเหมือนเราในชีวิตจริงที่มองหาข้อดีตัวเองไม่เจอ อาจมีแต่ความล้มเหลวหรืออาจไม่เก่งเท่าคนอื่น วันนี้ครูอยากจะทำให้นักเรียนทุกคนรู้ว่า เอลีผู้สร้างหุ่นไม้ในเรื่องนี้ก็เปรียบเหมือนพระเจ้าที่ทรงสร้างเราแต่ละคนมาอย่างพิถีพิถัน เยเรมีย์ 31:3-4 “พระยาห์เวห์ทรงปรากฏแก่เขาจากที่ไกล ตรัสว่าเราได้รักเจ้าด้วยความรักนิรันดร์ เพราะฉะนั้น เราจึงนำเจ้ามาด้วยความรักมั่นคงเราจะสร้างเจ้าอีก และเจ้าจะถูกสร้างใหม่” ดังนั้นพระเจ้าทรงรักนักเรียนทุกคนและเราเองแต่ละคนก็เป็นคนพิเศษสำหรับพระเจ้า

คำถาม นักเรียนคิดว่าจุดสีดำบนร่างกายของพันซิเนโร่เปรียบเหมือนอะไรในชีวิตของนักเรียน
แนวคำตอบ จุดสีดำอาจเปรียบเหมือนความผิดพลาด ความผิดที่ได้ทำไป บางอย่างอาจตราตรึงใจของนักเรียน บางอย่างเป็นสิ่งที่คนอื่นมองว่าไม่ดีว่านักเรียนทำไม่ถูก บางครั้งอาจเป็นสิ่งที่เราทำได้ไม่ดีเท่าคนอื่น สิ่งเหล่านี้อาจกำลังบั่นทอนจิตใจของนักเรียนบั่นทอนการมองเห็นคุณค่าในตนเอง

คำถาม ภาพที่พันซิเนโร่ไปหาเอลีแล้วจุดดำของพันซิเนโร่ร่วงหลุดไปทุกครั้งที่มาพบทำให้ นักเรียนนึกถึงอะไร

แนวคำตอบ ภาพที่พันซิเนโร่ไปหาเอลีแล้วจุดดำของพันซิเนโร่ร่วงหลุดไปทุกครั้งที่มาพบเป็นภาพเดียวกับภาพที่พระเยซูทรงตายบนไม้กางเขนเพื่อไถ่บาปให้เราทุกคน เอลีผู้สร้างหุ่นไม้ทุกตัวลบจุดดำในชีวิตของพันซิเนโร่ที่สร้างมา พระเยซูผู้ทรงเป็นพระเจ้าทรงรักมนุษย์จนยอมตายเพื่อไถ่บาป การที่นักเรียนเข้าหาพระเจ้าบ่อยมากเท่าไร นักเรียนจะพบว่าพระเจ้าทรงให้คุณค่ากับนักเรียนไม่เหมือนที่โลกให้มากขึ้นเท่านั้น ความผิดพลาด ความผิดบาปหรือคุณค่าทางลบที่คนอื่นมองมา พระเจ้าจะทรงลบมันออกและให้นักเรียนมองเห็นคุณค่าของตนเองได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

ขั้นที่ 3 Reflection ให้นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่เรียนรู้ลงในใบงาน จากนั้นให้แบ่งปันกันในกลุ่มย่อย

ขั้นที่ 4 Assessment สรุปบทเรียนและเปิดโอกาสให้นักเรียนตั้งคำถามและตอบโต้ในชั้นเรียน

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

ใบงานเรื่องคุณค่าของฉันทน์ (ภาคผนวก), สติกเกอร์จุดดำและดาวทอง

เครื่องช่วยฝึกคิด

คำถามกระตุ้นคิด

ประเมินผลการเรียนรู้

การอภิปรายในห้องเรียนและการสะท้อนคิดในใบงาน

บทที่ 5

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาหัวข้อ บทเรียนคริสตจริยธรรมชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นการศึกษาเชิงเอกสารที่ต้องทำการค้นคว้าข้อมูลสภาพวัยรุ่นในปัจจุบันประกอบกับการค้นคว้าทางพระคัมภีร์เพื่อสร้างบทเรียนให้เข้ากับสถานการณ์และให้เป็นเรื่องใกล้ตัวกลุ่มเป้าหมายมากที่สุด ตลอดจนค้นคว้าแนวทางที่เป็นมิตรในการสอนคริสตจริยธรรมผ่านบทเรียนให้แก่กลุ่มเป้าหมาย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างบทเรียนคริสตจริยธรรมเพื่อเสริมสร้างคุณค่าของชีวิตสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สถาบันการศึกษาสามารถนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอนวิชาคริสตจริยธรรมได้

5.1 สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาด้วยการค้นคว้าเอกสาร รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลในหัวข้อบทเรียนคริสตจริยธรรมสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยปัญหาของการศึกษาคือ บทเรียนคริสตจริยธรรมแบบใดที่จะเข้าถึงบริบท มีเนื้อหาและกิจกรรมเหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียน โดยการศึกษานี้ได้ข้อสรุปจากสภาพสังคมวัยรุ่นปัจจุบันเป็นเรื่องของคุณค่าและได้แบ่งบทเรียนเป็น 11 บท ดังนี้

- 1) คุณค่าของมนุษย์
- 2) คุณค่าของร่างกาย
- 3) คุณค่าของพรหมจรรย์
- 4) คุณค่าของการแต่งกาย
- 5) คุณค่าภายใน
- 6) คุณค่าของเพื่อน
- 7) คุณค่าของครอบครัว
- 8) คุณค่าของความรัก
- 9) คุณค่าของภาษารัก
- 10) คุณค่าของสิ่งแวดล้อม
- 11) คุณค่าของฉันทน์

5.2. อภิปรายผลการศึกษา

5.2.1 สภาพสังคมวัยรุ่น

จากการสำรวจเว็บไซต์สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นราชนครินทร์ได้พบบทเรียน คู่มือแนะนำ และงานวิจัยเกี่ยวกับบทเรียนที่สะท้อนถึงเรื่องคุณค่าในตัวเองและชีวิต เช่น เรื่องยาเสพติด การติดยา โรคซึมเศร้า ท้องเมื่อไม่พร้อม เพศสัมพันธ์ เป็นต้น ทั้งยังพบบทเรียนเกี่ยวกับการเสริมสร้างพัฒนาความสัมพันธ์ของครอบครัว แนวทางการรับมือกับการถูกรังแกอีกด้วย

จากการสืบค้นบนโลกออนไลน์สภาพการถูกรังแกของวัยรุ่นไม่ได้จำกัดแต่ภายในชีวิตจริง แต่รวมถึงบนโลกออนไลน์ด้วย หรือที่เรียกกันว่า Cyberbully

จากทฤษฎีจิตวิทยาวัยรุ่นกล่าวว่า วัยรุ่นเป็นวัยที่มีอารมณ์แปรปรวน ไม่มั่นคง วิตกกังวลและสับสนง่าย มีสภาพสังคมที่พึ่งพาเพื่อนสูง ชอบทำอะไรเหมือนกันเป็นกลุ่ม ลดความสำคัญของครอบครัวลง มีความขัดแย้งกับผู้ใหญ่ง่าย มีความคิดว่าตัวเองเป็นผู้ใหญ่ รักอิสระ อยากลองสิ่งใหม่

ทฤษฎีจิตวิทยาวัยรุ่นมีความสอดคล้องกับสิ่งที่เกิดขึ้นในสังคมวัยรุ่นและสอดคล้องกับบทเรียนโดยเชื่อมโยงกันได้ดังนี้

- 1) เรื่องการถูกรังแกทั้งชีวิตจริงและบนโลกออนไลน์ โรคซึมเศร้า ส่งผลต่ออารมณ์แปรปรวน ไม่มั่นคง วิตกกังวลและสับสน สอดคล้องกับบทเรียนคุณค่าของมนุษย์ คุณค่าภายใน คุณค่าของความรัก ภาษารัก และคุณค่าของฉันท
- 2) สภาพสังคมที่พึ่งพาเพื่อน สอดคล้องกับบทเรียนคุณค่าของเพื่อน คุณค่าของความรัก และภาษารัก
- 3) ความขัดแย้งกับผู้ใหญ่ง่าย มีความคิดว่าตัวเองเป็นผู้ใหญ่ และการติดยาเสพติดสอดคล้องกับบทเรียนคุณค่าของครอบครัว
- 4) ความคิดว่าตัวเองเป็นผู้ใหญ่ รักอิสระและอยากลองสิ่งใหม่ สอดคล้องกับบทเรียนคุณค่าของการแต่งกายและคุณค่าของสิ่งแวดล้อม
- 5) เรื่องเพศสัมพันธ์ ท้องเมื่อไม่พร้อมและยาเสพติดสอดคล้องกับบทเรียนคุณค่าของความรัก คุณค่าของร่างกายและคุณค่าของพรหมจรรย์

5.2.2 หลักการและเหตุผลในการจัดทำบทเรียน

การจัดทำบทเรียนคริสตจริยธรรมสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในครั้งนี้มีเหตุผลสำคัญอยู่ 3 ประการ คือ

- 1) บทเรียนจริยธรรมที่มีบริบทใกล้ตัวของผู้เรียน กล่าวคือ สภาพสังคมวัยรุ่นในปัจจุบันอ้างอิงสถิติปัญหาของวัยรุ่นจากบทความ “สำรวจพฤติกรรมวัยรุ่น” จากเว็บไซต์ของสำนักงาน

กองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) พบว่าปัญหา 3 อันดับแรกของวัยรุ่นคือ สารเสพติด การกลั่นแกล้งและความรุนแรง และเพศสัมพันธ์ตามลำดับ

- 2) เนื้อหาของบทเรียนที่ไม่สอดคล้องเท่าที่ควรกับพื้นฐานของกลุ่มผู้เรียน กล่าวคือ ผู้เรียนส่วนใหญ่เป็นผู้ไม่ใช่คริสเตียน จึงต้องการทำบทเรียนที่มีทั้งองค์ประกอบของความรู้พระคัมภีร์และความรู้ทั่วไปให้กลมกลืนสอดประสาน
- 3) กิจกรรมและการประยุกต์ใช้ไม่สามารถประเมินผลการเรียนรู้ผู้เรียนได้เท่าที่ควร กล่าวคือ ต้องการพัฒนาการสะท้อนคิดในบทเรียนให้คมชัดมากยิ่งขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนซึมซับและนำไปใช้ได้อย่างชัดเจน

5.3 ข้อเสนอแนะ

การศึกษาเพื่อสร้างบทเรียนจริยธรรมสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 จำเป็นจะต้องศึกษาประเด็นด้านจิตวิทยาการศึกษาและจิตวิทยาวัยรุ่น รวมถึงสภาพการณ์สังคมและของกลุ่มเป้าหมายในช่วงเวลานั้น การจัดทำบทเรียนนี้ต้องพัฒนาและปรับปรุงเพื่อให้เข้ากับบริบทและยุคสมัยไม่อาจหยุดนิ่งได้และต้องทำให้เป็นมิตรกับผู้ไม่ใช่คริสเตียนด้วย ดังนั้นการเลือกเรื่องที่จะสร้างบทเรียนจึงต้องเป็นเรื่องใกล้ตัวเพื่อให้ผู้เรียนเห็นภาพร่วม การใช้ข้อพระคัมภีร์ต้องอธิบายอย่างเข้าใจง่ายและต้องมีบทสะท้อนคิดสังเคราะห์ความรู้ว่าได้เรียนรู้อะไรและหากเป็นไปได้ให้ระบุว่าจะนำไปใช้อย่างไร

5.4 ข้อเสนอแนะต่อผู้นำไปใช้

สำหรับผู้นำบทเรียนจริยธรรมสำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ฉบับนี้ไปใช้ประกอบการเรียนการสอน จำเป็นต้องปรับบทเรียน เช่น การเลือกสื่อประกอบ คลิปวิดีโอและเรื่องเล่า กิจกรรมประกอบการเรียนรู้ เวลาการเรียนรู้ เป็นต้น ให้สอดคล้องตามเหตุการณ์ ณ เวลานั้น เพื่อให้เกิดความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

ผู้นำบทเรียนไปใช้ต้องประเมินผลการสอนเพื่อปรับปรุงและพัฒนาในการสอนครั้งต่อไป เนื่องจากการศึกษาฉบับนี้เป็นเพียงการศึกษาเอกสารยังไม่ได้ผ่านการทดลองใช้มาก่อน

5.5 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

ควรศึกษาทำความเข้าใจจิตวิทยาวัยรุ่นและสภาพสังคมวัยรุ่นในช่วงเวลานั้น เพื่อตีกรอบการจัดทำบทเรียนโดยอ้างอิงพื้นฐานจากพระคัมภีร์และใช้ความรู้จากศาสตร์อื่นเป็นส่วนประกอบในการจัดทำบทเรียนและหากเป็นไปได้ควรศึกษาถึงผลของการใช้บทเรียนนั้นด้วย

บรรณานุกรม

เยาวชนไทยเพื่อพระคริสต์ ประเทศไทย(TYFC), (มปป.), *บทเรียนชีวิตการประกาศขั้นพื้นฐาน*,
กรุงเทพฯ, วายเอฟซีประเทศไทย

กองคริสเตียนศึกษา, (2516), *คริสตจริยธรรม สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*, กรุงเทพฯ : กองคริส
เตียนศึกษาสภาคริสตจักรในประเทศไทย

นันทิยา เพ็ชรเกตุ, (2538), *เอกสารการสอน วิชา 405 จริยธรรมคริสเตียน*, กรุงเทพฯ:โรงเรียน
กรุงเทพ คริสตศาสนศาสตร์

แบ็บติสต์ ซี. พี. อีวีย์, (2542), *หลักการสอนสำหรับผู้สอนคริสเตียนศึกษา*, กรุงเทพฯ: ศูนย์ทีริ่งนัส

รศ.ดร.กฤษณี คำชาย,(2542), *จิตวิทยาแนะแนวเด็กวัยรุ่น*, กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์
สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา

ชวน หลีกภัย, (2542), *พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ 2542*, กรุงเทพฯ : ราชกิจจานุเบกษา

ดร.วัฒนาพร ระวังทุกข์, (2543), *แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง*, กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์
วัฒนาพานิช จำกัด

ภาควิชาปรัชญาและศาสนา คณะศาสนศาสตร์แมคกิลวารี มหาวิทยาลัยพายัพ, (2545), *คน.100
จริยธรรมกับการดำเนินชีวิต*, เชียงใหม่:มหาวิทยาลัยพายัพ

รศ.ดร.พรรณิ ชูทัย เจนจิต, (2545), *จิตวิทยาการเรียนการสอน*, กรุงเทพฯ:เมธีลิปส์ จำกัด

นงเยาว์ แข่งเพ็ญแข, (2545), *การเสริมพลังจิตใจ จริยธรรม วินัย เด็กและเยาวชนร่วมกับ
กระบวนการคิดของสมอง*, กรุงเทพฯ : ส่งเสริมการศึกษาและจริยธรรม

อารี พันธุ์มณี, (2546), *จิตวิทยาสร้างสรรค์การเรียนการสอน*, กรุงเทพฯ : ไยใหม่ เอ็ดดูเคท

รศ.ดร.ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, (2548), *จิตวิทยาการศึกษา*, กรุงเทพฯ:ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ

พิงพิศ จักรปิง, (2549), *เอกสารคำสอนรายวิชาจิตวิทยาการแนะแนวเด็กวัยรุ่น*, เชียงใหม่ : คณะครู
ศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

อารมณ์ ใจเที่ยง, (2550), *หลักการสอน*, พิมพ์ครั้งที่ 5, กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์

วิทยากร เชียงกุล, (2552), *จิตวิทยาวัยรุ่น : ก้าวข้ามปัญหาและพัฒนาศักยภาพด้านบวก*,
กรุงเทพฯ : สายธาร

วรรณภา เรื่องเจริญสุข, (2552), *จริยธรรมคริสเตียน*, เชียงใหม่:วิไลการพิมพ์

ศรีเรือน แก้วกังวาล, (2553), *จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย*. เล่ม 2, วัยรุ่น-วัยสูงอายุ,
กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

บุญเลี้ยง ทุมทอง, (2553), *การพัฒนาหลักสูตร*, กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แชมป์แมน, แกรี่, (2553), *ภาษารัก*, พิมพ์ครั้งที่ 9, กรุงเทพฯ : กนกบรรณสาร

ทองหล่อ วงษ์ธรรมา, (2554), *จริยศาสตร์เบื้องต้น : มนุษย์กับอุดมคติและมาตรการทางศีลธรรม*,
กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์

ศุภลักษณ์ ทัดศรี, (2554), *สาระเสวนา คุณค่าแห่งความเป็นมนุษย์*, กรุงเทพฯ, คณะสาธารณสุข
มหาวิทยาลัยมหิดล

ทองพูล ภูสิม, ศักดิ์พิงศ์ หอมหวานและสมบัติ ฤทธิเดช, (2554), *การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและ
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.
2551 กรณีศึกษาโรงเรียนแกดำวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1,
วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม; ว.มร. ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 : มกราคม - เมษายน
2554, มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*

นุชลี อุปภัย, (2555), *จิตวิทยาการศึกษา*, กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศรีสุพันธ์, (2555), *ทฤษฎีของการจูงใจ (theories of motivation)*, สืบค้น 30/11/2563, จาก
<http://motivation-srisupan.blogspot.com/2012/07/theories-of-motivation.html>

อัครา เอิบสุขสิริ, (2556), *จิตวิทยาสำหรับครู*, กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ถวัลย์ มาศจรัส, (2557), นวัตกรรมการศึกษา ชุดคู่มือการเขียนตำราและหนังสือเรียน เพื่อพัฒนา
ผลงานทางวิชาการของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา, กรุงเทพฯ : ธารอักษร

พวงรัตน์ ชำนาญเลิศกิจ, (2558), ศึกษาการส่งเสริมนักเรียนให้มีคุณธรรมจริยธรรม โรงเรียน
ประถมศึกษา สำนักงานเขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร, ผลงานทางวิชาการของ
ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา, กรุงเทพฯ : ธารอักษร

อุสา สุทธิสาคร, (2559), จิตวิทยาวัยรุ่น *Adolescent psychology*, กรุงเทพฯ : สามลดา

สาขาวิชามนุษยนิเวศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, (2559), เอกสารการสอนชุดวิชา
พัฒนาการวัยรุ่น, นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ณธชา ราชบัณฑิต, (2559), วัยใสใส หัวใจมีวัฒนธรรม, สืบค้น 8/1/2564, จาก
https://www.m-culture.go.th/surveillance/ewt_news.php?nid=1318&filename=inde

พระครูใบฎีกาสุนิ โสภโณ (มุลจ้อย), นาวิณ พรหมใจสา และศิวาพร วังสมบัติ, (2560), แนวทางการ
ขับเคลื่อนคุณธรรมจริยธรรมของเด็กและเยาวชนในจังหวัดเชียงราย, บัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ปีที่ 10 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม - สิงหาคม 2560, เชียงราย,
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

หน่วยงานอนุชนสภาคริสตจักรในประเทศไทย, (2560), บทเรียนการอภิบาลอนุชนในพระคริสต์เจ้า,
เชียงใหม่:สำนักงานบริหารนโยบาย สภาคริสตจักรในประเทศไทย

หน่วยงานคริสเตียนศึกษาและบรรณศาสตร์ สภาคริสตจักรในประเทศไทย, (2560), คู่มือครู แผนการ
อันยิ่งใหญ่ของพระเจ้า : หลักสูตรแกนกลาง คริสเตียนศึกษาในคริสตจักร ระดับเด็กโต 13-
15 ปี, เชียงใหม่ : สำนักงานบริหารนโยบาย สภาคริสตจักรในประเทศไทย

หน่วยงานคริสเตียนศึกษาและบรรณศาสตร์ สภาคริสตจักรในประเทศไทย, (2560), ปฏิบัติการ
แผนการอันยิ่งใหญ่ของพระเจ้า : หลักสูตรแกนกลาง คริสเตียนศึกษาในคริสตจักร ระดับเด็ก
โต 13-15 ปี, เชียงใหม่ : สำนักงานบริหารนโยบาย สภาคริสตจักรในประเทศไทย

หน่วยงานคริสเตียนศึกษาและบรรณศาสตร์ สภาคริสตจักรในประเทศไทย, (2561), ปฏิบัติการ พระ
เจ้าคือผู้ใด : หลักสูตรคริสเตียนศึกษาในคริสตจักร ปีที่ 2 ระดับเด็กโต 13-15 ปี, เชียงใหม่ :
สำนักงานบริหารนโยบาย สภาคริสตจักรในประเทศไทย

หน่วยงานคริสเตียนศึกษาและบรรณศาสตร์ สภาคริสตจักรในประเทศไทย, (2561), *คู่มือครู พระเจ้าคือผู้ใด : หลักสูตรคริสเตียนศึกษาในคริสตจักร ปีที่ 2 ระดับเด็กโต 13-15 ปี*, เชียงใหม่ : สำนักงานบริหารนโยบาย สภาคริสตจักรในประเทศไทย

ชนันภรณ์ ใจเสาร์ดี, (2562), คริสเตียนศึกษาเพื่อการพัฒนาผู้เรียนในศตวรรษที่21, สาธัญ บุญเกียรติ,สร้างผู้รับใช้ 130 ปี วิทยาลัยพระคริสต์ธรรมแมคกิลวารี, เชียงใหม่,วิทยาลัยพระคริสต์ธรรมแมคกิลวารี

Thianthip Diawkee, (2562), สำนวจพฤติกรรมวัยรุ่นไทย, สืบค้น 30/11/2563, จาก www.thaihealth.or.th/Content/47099-สำนวนจพฤติกรรมวัยรุ่นไทย.html

Jurairat N., (2562), รับมืออย่างไรในสังคม Bully, สืบค้น 8/01/2564, จาก <https://www.sanook.com/health/18825/>

ตรีณัฐ อิงคุทานนท์, (2563), รักนวลสงวนสิทธิ์: สตรีไทยกับการอยู่ใต้เงาปีศาจปีศาจในสังคมสยาม, สืบค้น 8/01/2564, จาก <https://thepeople.co/matichon-book-woman-in-thai-history/>

ประสาทพร ตะริโย, (2563), *เอกสารประกอบการอบรม"แนวทางการจัดทำหลักสูตร"สำหรับการเรียนการสอนในคริสตจักร*, เชียงใหม่, หน่วยงานคริสเตียนศึกษาสภาคริสตจักรในประเทศไทย

ฝ่ายวิชาการโรงเรียนดาราวิทยาลัย, (2563), *เอกสารประกอบการอบรม"DARA Thinking Model"*, เชียงใหม่, โรงเรียนดาราวิทยาลัย

สิรินทร ทองณรร, (2563), *เอกสารการนำเสนอวิชาคริสเตียนศึกษา* วิทยาลัยพระคริสต์ธรรมแมคกิลวารี มหาวิทยาลัยพายัพ, เชียงใหม่, วิทยาลัยพระคริสต์ธรรมแมคกิลวารี

พัชรี ปัญญามัง, (มปป.), *สิทธิมนุษยชน...ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์*, กรุงเทพฯ, แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ประเทศไทย สืบค้น 30/11/2563 จาก <https://www.amnesty.or.th/>

พี่สาวยุค '90และJick,(มปป.), *ดาวิด & โยนาธาน #เพื่อนรักหรือคนรัก*, สืบค้น 15/01/2564 จาก <https://www.choojaiproject.org/2018/10/david-and-jonathan-friends-or-lovers/>

ร.อ.หญิง พญ.เขมิกา เขมะกนก สุนทาวา, รศ.นพ.วีระศักดิ์ชลไชยะ และผศ.พญ.จรรยา ทะรักษา,
(มปป), *การรังแกในเด็กและวัยรุ่น*, ราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย และ สมาคม
กุมารแพทย์แห่งประเทศไทย, สืบค้น 18/01/2564, จาก
<http://www.thaipediatrics.org/pages/Doctor/Download/b534ba68236ba543ae44b22bd110a1d6:d19b2288b766c85600f69ddd591a89d4>

ล.ย.และPerapat T.,(มปป.), *5 ภาษารักที่พระเยซูแสดงออกต่อเรา [อ่านมาแล้ว]*, สืบค้น
18/01/2564 จาก <https://www.choojaiproject.org/2017/02/5-love-languages-of-jesus/>

Judson Press, (1954), *Guiding Youth in Christian Growth*, U.S.A.

Rob Evans and Tosh Arai, (1980), *The Church and Education in Asia*, Singapore:
Christian Conference of Asia

Yeow Choo Lak, (1986), *Management and Accountability in Theological Education*,
Singapore:ATESEA Office Singapore

Jerome W. Berryman, (1991), *Godly Play An Imaginative Approach to Religious
Education*, San Francisco: HarperSanFrancisco

Bruce P. Power, (1996), *Christian education handbook*, U.S.A.: B&H Publishing Group

Karen B. Tye., (2000), *Basic of Christian Education*, U.S.A

ภาคผนวก

คุณค่าของมนุษย์

คุณค่าของมนุษย์ มี.....แบบ

ปฐมกาล 1:26-27 “แล้วพระเจ้าตรัสว่า “ให้เราสร้างมนุษย์ตามฉายาของเรา ตามอย่างของเรา ให้ครอบครองฝูงปลาในทะเล ฝูงนกในท้องฟ้าและฝูงสัตว์ใช้งาน ให้ปกครองแผ่นดินโลกทั้งหมด และสัตว์เลื้อยคลานทุกชนิดบนแผ่นดินทั้งหมด” พระเจ้าจึงทรงสร้างมนุษย์ขึ้นตามพระฉายาของพระองค์ ตามพระฉายาของพระเจ้านั้น พระองค์ทรงสร้างมนุษย์ขึ้น และทรงสร้างให้เป็นชายและหญิง”

สดุดี 8:4-6 “มนุษย์เป็นผู้ใดเล่า ที่พระองค์ทรงระลึกถึงเขา? และบุตรของมนุษย์เป็นใครเล่า ที่พระองค์ทรงห่วงใยเขา?พระองค์ทรงสร้างเขาให้ต่ำกว่าพระองค์แต่หน่อยเดียวและทรงสวมศักดิ์ศรีกับความมีอำนาจให้เขา พระองค์ทรงให้เขาปกครองผลงานแห่งพระหัตถ์ของพระองค์ พระองค์ทรงให้ทุกสิ่งอยู่ใต้เท้าเขา”

การเห็นคุณค่าของ
มนุษย์ควรพิจารณา
จากเรื่องอะไร?

ข้อดีของฉัน

ข้อดีของ.....

ข้อดีของ.....

คุณค่าของร่างกาย

ข้อคิดจากกิจกรรมหัตถ์ศรัทธาของร่างกาย?

.....

.....

.....

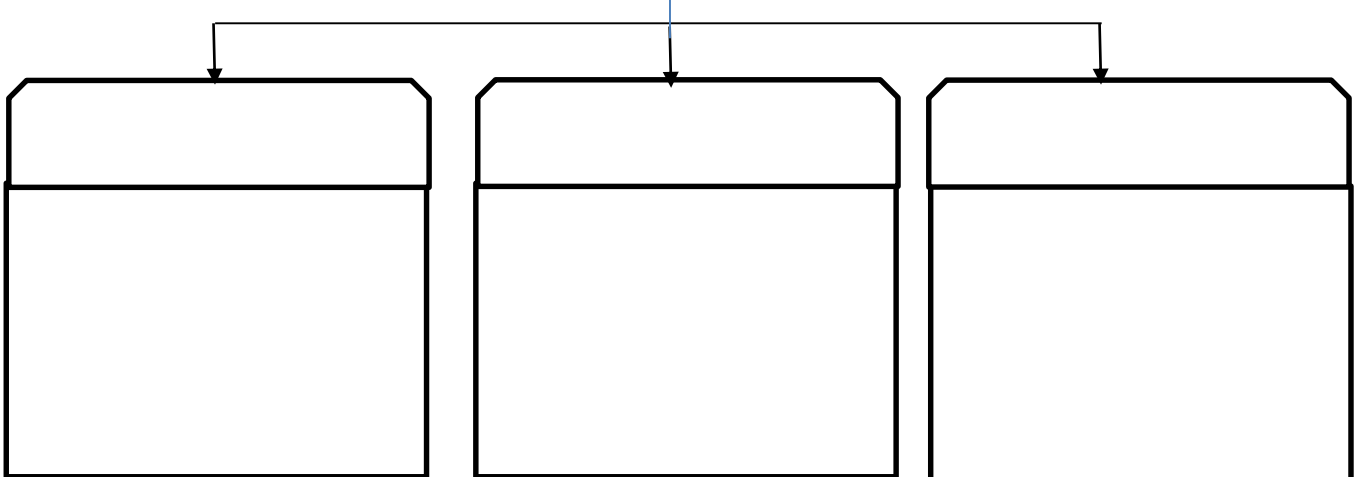
สดุดี 139:13-14 “เพราะพระองค์ทรงสร้างชิ้นส่วนภายในข้าพระองค์ พระองค์ทรงถักทอข้าพระองค์เข้าด้วยกันในครรภ์มารดา ข้าพระองค์ขอบพระคุณพระองค์ เพราะพระองค์ทรงสร้างข้าพระองค์อย่างอัศจรรย์น่าครื้นคร้าม บรรดาพระราชกิจของพระองค์อัศจรรย์ ข้าพระองค์ทราบดี”

สุภาษิต 17: 22 “ใจร่าเริงเป็นยาอย่างดี แต่จิตใจที่หมดมานะทำให้กระดูกแห้ง”

ปฐมกาล 1:24-31 “พระเจ้าทอดพระเนตรสิ่งที่บังเกิดที่พระองค์ทรงสร้างไว้ ทรงเห็นว่าดีนัก มีเวลาเย็นและเวลาเช้า เป็นวันที่หก”

สิ่งที่ภูมิใจในร่างกาย
(Reflection)

สิ่งที่อยากปรับปรุงเพื่อสุขภาพ

คุณค่าของพรหมจรรย์

นักเรียนคิดว่าพรหมจรรย์สำคัญหรือไม่ อย่างไร?

.....

.....

.....

ปฐมกาล 1: 27 “พระเจ้าจึงทรงสร้างมนุษย์ขึ้นตามพระฉายาของพระองค์ ตามพระฉายาของพระเจ้านั้น พระองค์ทรงสร้างมนุษย์ขึ้น และทรงสร้างให้เป็นชายและหญิง”

ปฐมกาล 2:24 “เพราะเหตุฉะนั้นผู้ชายจะละจากบิดามารดาของเขาไปผูกพันอยู่กับภรรยา และเขาทั้งสองจะเป็นเนื้อเดียวกัน”

นักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับพรหมจรรย์อย่างไร?

(Reflection)

ส่วนตัว

.....

กลุ่มย่อย

.....

คุณค่าของการแต่งกาย

สิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้จากกิจกรรม?
.....
.....
.....

1 โครินธ์ 10:31 "...จะทำอะไรก็ตาม จงทำเพื่อถวายพระเกียรติแด่พระเจ้า"

สุภาษิต 4:23 "จงระแวดระวังใจของเจ้ายิ่งกว่าสิ่งอื่นใด เพราะทุกสิ่งที่เจ้าทำออกมาจากใจ"

หลักการในการเลือกการแต่งกายมีองค์ประกอบ.....ข้อ

นักเรียนคิดว่าการแต่งกายสำคัญหรือไม่ อย่างไร?
.....
.....
.....
.....
.....
.....

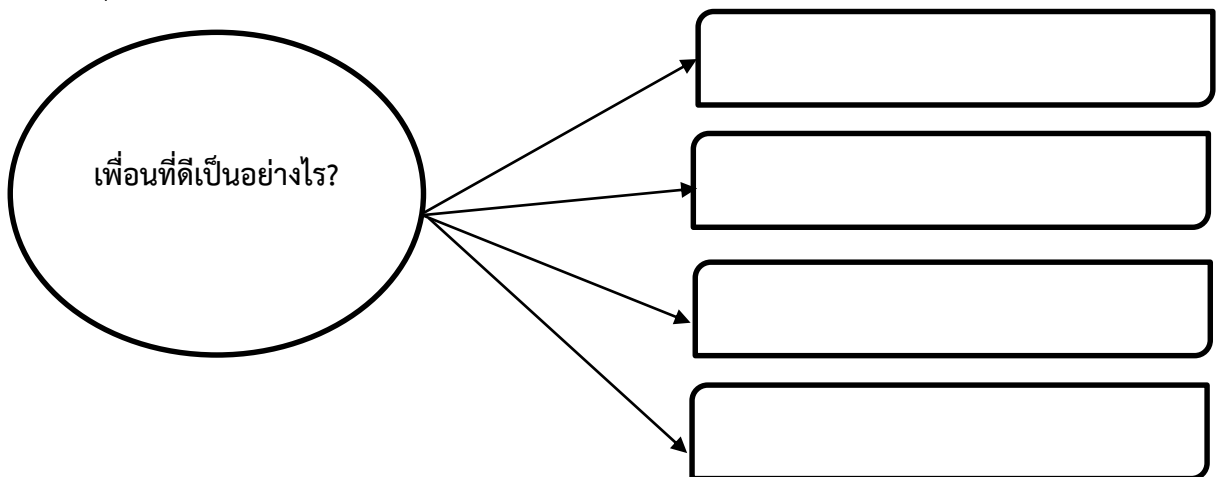
คุณค่าของเพื่อน

ยอห์น 15:13 “ไม่มีใครมีความรักยิ่งใหญ่กว่านี้ คือการสละชีวิตเพื่อมิตรสหายของตน”

ยอห์น 15:15 พระเยซูตรัสว่า “เราจะไม่เรียกพวกท่านว่าบ่าวอีก เพราะบ่าวไม่ทราบว่าจะทำอะไร แต่เราเรียกท่านว่ามิตรสหาย เพราะว่าทุกสิ่งที่เราได้ยินจากพระบิดา เราสำแดงแก่พวกท่านแล้ว”

โรม 5:7-8 “อันที่จริง มีน้อยคนนักจะยอมตายเพื่อคนชอบธรรม แต่บางทีจะมีคนยอมตายเพื่อคนดีก็ได้ แต่พระเจ้าทรงสำแดงความรักของพระองค์แก่เรา คือขณะที่เรายังเป็นคนบาปอยู่นั้น พระคริสต์สิ้นพระชนม์เพื่อเรา”

สุภาพิต 17:17 “มิตรสหายย่อมมีความรักแก่กันอยู่ตลอดเวลา ส่วนพี่น้องก็เกิดมาเพื่อช่วยเหลือกันยามทุกข์ยาก”

ข้อคิดที่ได้จากเรื่องเล่าของดาวิด

คุณค่าของครอบครัว

นักเรียนคิดว่าครอบครัวที่ดีควรเป็นอย่างไร?

.....

.....

.....

อพยพ 20:12 “จงให้เกียรติแก่บิดามารดาของเจ้า เพื่ออายุของเจ้าจะได้ยืนยาวบนแผ่นดินซึ่ง
พระยาห์เวห์พระเจ้าของเจ้าประทานแก่เจ้า”

1 โครินธ์ 13:4-7 “ความรักนั้นก็อดทนนานและมีใจปรานี ความรักไม่อิจฉา ไม่อวดตัว ไม่
หยิ่งผยอง ไม่หยาบคายน ไม่เห็นแก่ตัว ไม่ฉุนเฉียว ไม่ช่างจดจำความผิด ไม่ชื่นชมยินดีในความอธรรม
แต่ชื่นชมยินดีในความจริง ความรักทนได้ทุกอย่าง เชื่ออยู่เสมอ มีความหวังและความทรหดอดทนอยู่
เสมอ”

สิ่งที่นักเรียนจะทำเพื่อเป็นลูกที่ดีของครอบครัว

.....

.....

.....

สิ่งที่นักเรียนจะทำเพื่อสร้างบรรยากาศที่ดีในครอบครัว

.....

.....

.....

คุณค่าคุณค่าความรักของหนุ่ม

1 โครินธ์ 13:4-7 “ความรักนั้นก็อดทนนานและมีใจปรานี ความรักไม่อิจฉา ไม่อวดตัว ไม่หยิ่งผยอง ไม่หยาบคาย ไม่เห็นแก่ตัว ไม่ฉุนเฉียว ไม่ช่างจดจำความผิด ไม่ชื่นชมยินดีในความอธรรม แต่ชื่นชมยินดีในความจริง ความรักทนได้ทุกอย่าง เชื้ออยู่เสมอ มีความหวังและความทรหดอดทนอยู่เสมอ”

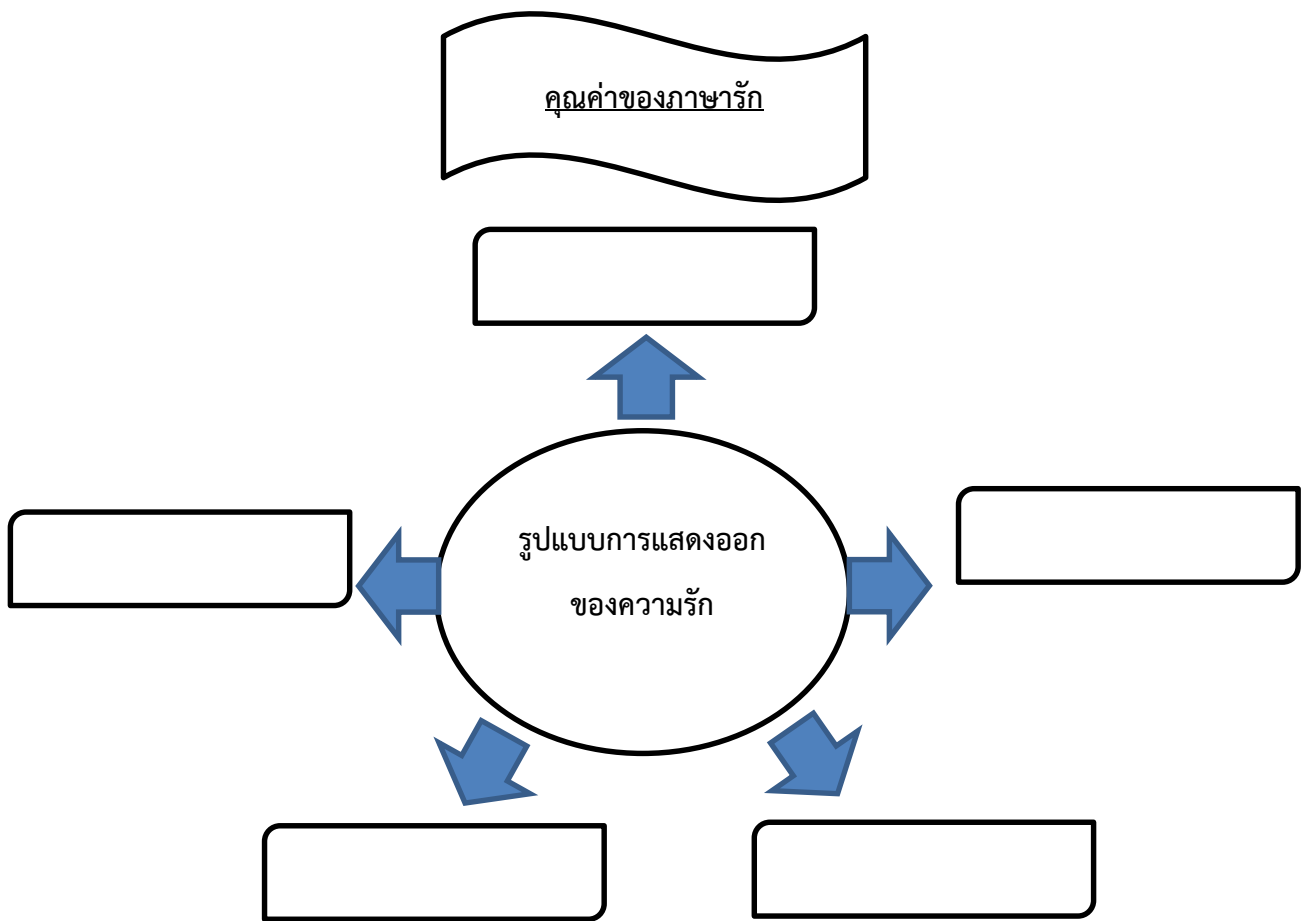
1 ยอห์น 4:7-8 ท่านที่รักทั้งหลาย ขอให้เรารักกันและกัน เพราะว่าความรักมาจากพระเจ้า และทุกคนที่รักก็เกิดจากพระเจ้า และรู้จักพระเจ้า ผู้ที่ไม่รักก็ไม่รู้จักพระเจ้า เพราะว่าพระเจ้าทรงเป็นความรักโรม 5:7-8 “อันที่จริง มีน้อยคนนักจะยอมตายเพื่อคนชอบธรรม แต่บางทีจะมีคนยอมตายเพื่อคนดีก็ได้ แต่พระเจ้าทรงสำแดงความรักของพระองค์แก่เรา คือขณะที่เรายังเป็นคนบาปอยู่นั้น พระคริสต์สิ้นพระชนม์เพื่อเรา”

ยอห์น 3:16 พระเจ้าทรงรักโลก(มนุษย์)ดังนี้ คือได้ประทานพระบุตรองค์เดียวของพระองค์ เพื่อทุกคนที่วางใจในพระบุตรนั้นจะไม่พินาศ แต่มีชีวิตนิรันดร์

ข้อความที่ว่า “พระเจ้าเป็นความรัก” มีความหมายต่อนักเรียนหรือไม่อย่างไร?

จงอธิบายความรักในแบบของนักเรียน

Bin-go สเปคในฝัน

นักเรียนมีการแสดงออกด้านความรักรูปแบบใดและลักษณะเด่นของการแสดงออกของนักเรียนคืออะไร

นักเรียนเห็นด้วยกับผลการประเมินจากแบบสอบถามหรือไม่อย่างไร

แบบทดสอบภาษารักและใบงานบทเรียน

แบบสำรวจภาษารัก	โดย ดร.เกร์รี่ แชนแมน
1. ฉันชอบที่จะได้รับข้อความที่หนุนใจ/เสริมกำลังใจ	A
ฉันชอบถูกกอด	E
2. ฉันชอบใช้เวลาไปกับคนพิเศษของฉัน	B
ฉันรู้สึกว่าจะได้รับความรักเมื่อมีคนให้ความช่วยเหลือที่เหมาะสมแก่ฉัน	D
3. ฉันชอบเวลาที่คนให้ของขวัญแก่ฉัน	C
ฉันชอบไปเยี่ยมเพื่อนและคนที่ฉันรัก	B
4. ฉันรู้สึกว่าจะได้รับความรักเมื่อมีคนทำบางสิ่งบางอย่างเพื่อช่วยเหลือฉัน	D
ฉันรู้สึกว่าจะได้รับความรักเมื่อคนอื่นสัมผัสฉัน	E
5. ฉันรู้สึกว่าจะได้รับความรักเมื่อคนที่ฉันรักเมื่อหรือชื่นชอบโอบฉัน	E
ฉันรู้สึกว่าจะได้รับความรักเมื่อได้รับของขวัญจากคนที่ฉันรักและชื่นชอบ	C
6. ฉันชอบไปที่ต่างๆกับเพื่อนหรือคนที่ฉันรัก	B
ฉันชอบ High-five หรือจับมือกับคนที่พิเศษสำหรับฉัน	E
7. สัญลักษณ์ของความรัก(ของขวัญ)สำคัญมากสำหรับฉัน	C
ฉันรู้สึกว่าจะได้รับความรักเมื่อมีคนจูบฉัน	A
8. ฉันชอบนั่งใกล้คนที่ฉันชอบคลุกคลีด้วย/อยู่ด้วย	E
ฉันชอบที่คนอื่นชมว่าฉันสวย/หล่อ	A
9. ฉันชอบใช้เวลาไปกับเพื่อนหรือคนที่ฉันรัก	B
ฉันชอบที่ได้รับของขวัญเล็กๆน้อยๆจากเพื่อนและคนที่ฉันรัก	C
10. คำพูดที่แสดงการยอมรับสำคัญมากหรับฉัน	A
ฉันรู้ว่ามีคนรักฉันเมื่อเขาช่วยเหลือฉัน	D
11. ฉันชอบอยู่กับเพื่อนและคนที่ฉันรักและทำนู่นทำนี่ด้วยกัน	B
ฉันชอบเมื่อคนอื่นพูดคำสุภาพกับฉัน	A
12. สิ่งที่คนอื่นทำมีผลกระทบต่อฉันมากกว่าสิ่งที่คนอื่นพูด	D
การกอดทำให้ฉันรู้สึกว่าจะฉันเกี่ยวพันกับคนอื่นและฉันมีคุณค่า	E
13. ฉันให้คุณค่าแก่การยกย่องและพยายามหลีกเลี่ยงการวิพากษ์วิจารณ์	A
ของขวัญเล็กๆหลายชิ้นมีความหมายต่อฉันมากกว่าของขวัญใหญ่ 1 ชิ้น	C

14. ฉันรู้สึกสนิทกับบางคนเมื่อได้คุยและทำบางสิ่งบางอย่างด้วยกัน B
ฉันรู้สึกสนิทกับเพื่อนและคนที่ฉันรักมากขึ้นเมื่อเขาสัมผัสฉันบ่อยๆ E
15. ฉันชอบเมื่อคนอื่นชื่นชมต่อความสำเร็จของฉัน A
ฉันรู้ว่าคนอื่นรักฉันเมื่อคนอื่นทำบางอย่างให้ฉัน(ซึ่งปกติเขาไม่ชอบทำสิ่งนั้น) D
16. ฉันชอบถ้าเพื่อนหรือคนที่ฉันรักสัมผัสเวลาที่เขาเดินผ่านฉัน E
ฉันชอบเวลาที่มีคนฟังฉันและแสดงความรู้สึกสนใจอย่างแท้จริงต่อสิ่งที่ฉันพูด B
17. ฉันรู้สึกว่าได้รับความรักเมื่อคนที่ฉันรักหรือเพื่อนช่วยฉันในเรื่องงาน D
ฉันมีความสุขในการได้รับของขวัญจากเพื่อนและคนที่ฉันรัก C
18. ฉันชอบเวลาที่มีคนชมรูปร่างท่าทางของฉัน A
ฉันรู้สึกว่าได้รับความรักเมื่อคนใช้เวลาที่จะเข้าใจความรู้สึกของฉัน B
19. ฉันรู้สึกปลอดภัยเมื่อคนพิเศษสัมผัสฉัน E
การกระทำแห่งการบริการทำให้รู้สึกได้รับความรัก D
20. ฉันชื่นชมหลายอย่างที่บุคคลพิเศษทำให้กับฉัน D
ฉันชอบถ้าได้รับของขวัญที่คนสำคัญทำให้กับฉัน C
21. ฉันชอบความรู้สึกที่ฉันมีเมื่อบางคนให้ความสนใจแก่ฉันอย่างเต็มที่ B
ฉันชอบความรู้สึกที่ฉันมีเมื่อบางคนทำบางอย่างที่เป็นการบริการให้กับฉัน D
22. ฉันรู้สึกว่าได้รับความรักเมื่อมีคนฉลองวันเกิดของฉันด้วยของขวัญ C
ฉันรู้สึกว่าได้รับความรักเมื่อมีคนฉลองวันเกิดของฉันด้วยคำพูดที่มีความหมาย A
23. ฉันรู้ว่าคนอื่นคิดถึงฉันเมื่อเขาให้ของขวัญแก่ฉัน C
ฉันรู้สึกว่าได้รับความรักเมื่อมีคนช่วยฉันทำงานบ้าน D
24. ฉันชอบเมื่อมีใครสักคนฟังฉันด้วยความอดทนและไม่ขัดจังหวะที่ฉันพูด B
ฉันชอบเมื่อมีใครสักคนระลึกถึงวันสำคัญของฉันด้วยการให้ของขวัญ C
25. ฉันชอบที่รู้ว่าคนที่ฉันรักห่วงใยฉันมากพอที่จะช่วยงานประจำวันของฉัน D
ฉันชอบเกี่ยวกับคนพิเศษของฉัน B
26. ฉันชอบสัมผัสหรือถูกสัมผัสโดยคนที่ฉันสนิทด้วย E
การได้รับของขวัญโดยไม่มีโอกาสพิเศษอะไร เป็นอะไรที่ทำให้ฉันตื่นเต้นมาก C
27. ฉันชอบเวลาที่มีคนบอกว่าเขาชื่นชอบ/ประทับใจฉัน A
ฉันชอบให้คนมองฉันเวลาฉันพูด B
28. ของขวัญจากเพื่อนและคนพิเศษเป็นสิ่งพิเศษสำหรับฉันเสมอ C
ฉันรู้สึกดีเมื่อเพื่อนหรือคนที่ฉันรักสัมผัสฉัน E

29.ฉันรู้สึกว่าได้ได้รับความรักเมื่อมีคนกุสึกุสึจอบางอย่างที่ผมร้องขอ D

ฉันรู้สึกว่าได้ได้รับความรักเมื่อมีคนบอกว่าเขาชื่นชม/ประทับใจฉัน A

30.ฉันต้องการได้รับการสัมผัสทุกวัน E

ฉันต้องการคำพูดที่ฟังแล้วให้กำลังใจทุกวัน A

A..... B..... C.....

D..... E.....

ชื่อผู้ทำแบบสำรวจ..... ภาษารักคือ.....

เพื่อนภาษารักด้วยคำพูด.....

เพื่อนภาษารักการใช้เวลา.....

เพื่อนภาษารักเป็นของขวัญ.....

เพื่อนภาษารักเป็นการช่วยเหลือ.....

เพื่อนภาษารักเป็นสัมผัส.....

คุณค่าของสิ่งแวดล้อม

ปฐมกาล 1:26-28 แล้วพระเจ้าตรัสว่า “ให้เราสร้างมนุษย์ตามฉายาของเรา ตามอย่างของเรา ให้ครอบครองฝูงปลาในทะเล ฝูงนกในท้องฟ้าและฝูงสัตว์ใช้งาน ให้ปกครองแผ่นดินโลกทั้งหมด และสัตว์เลื้อยคลานทุกชนิดบนแผ่นดินทั้งหมด” พระเจ้าจึงทรงสร้างมนุษย์ขึ้นตามพระฉายาของพระองค์ ตามพระฉายาของพระเจ้านั้น พระองค์ทรงสร้างมนุษย์ขึ้น และทรงสร้างให้เป็นชายและหญิง พระเจ้าทรงอวยพรพวกเขา ตรัสกับพวกเขาว่า “จงมีลูกดกทวีมากขึ้นจนเต็มแผ่นดิน จงมีอำนาจเหนือแผ่นดิน จงครอบครองฝูงปลาในทะเล และฝูงนกในท้องฟ้า กับสัตว์ที่เคลื่อนไหวบนแผ่นดินทั้งหมด”

นักเรียนคิดว่าการรักษาสภาพแวดล้อมในปัจจุบันสำคัญหรือไม่ เรื่องใดเป็นเรื่องเร่งด่วนเพราะอะไร?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

นักเรียนมีวิธีการรักษาสภาพแวดล้อมอย่างไร? (สิ่งที่นักเรียนทำได้)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

คุณค่าของฉัน

อิสยาห์ 43:4 เพราะว่าเจ้าประเสริฐในสายตาของเราและได้รับเกียรติและเรารักเจ้า เราจึงให้คนเพื่อแลกกับเจ้าให้ชนชาติทั้งหลายเพื่อแลกกับชีวิตของเจ้า

อิสยาห์ 43:6-7 เราจะพูดกับทิศเหนือว่า ปล่อยเถิดและกับทิศใต้ว่าอย่ายึดไว้ จงนำบรรดาบุตรชายของเรามาแต่ไกลและเหล่าธิดาของเราจากปลายแผ่นดินโลกคือทุกคนที่เขาเรียกตามชื่อของเรา คือผู้ที่เราได้สร้างเพื่อพระสิริของเรา ผู้ที่เราได้ปั้นและได้กระทำไว้

ยอห์น 3:16 พระเจ้าทรงรักโลก(มนุษย์)ดังนี้ คือได้ประทานพระบุตรองค์เดียวของพระองค์เพื่อทุกคนที่วางใจในพระบุตรนั้นจะไม่พินาศ แต่มีชีวิตนิรันดร์

สิ่งที่นักเรียนได้รับจากกิจกรรมพันธินอะไร

.....

.....

.....

นักเรียนรู้สึกอย่างไรกับมุมมองที่พระเจ้ามองนักเรียน

.....

.....

.....

นักเรียนรู้สึกต่อตนเองอย่างไร

.....

.....

.....

ประวัตินักศึกษา

ชื่อ - นามสกุล นายวุฒิไกร ดวงสว่าง

Name Mr. Wutthikai Duangsawang

ตำแหน่งปัจจุบัน

นักศึกษาปริญญาโท วิทยาลัยพระคริสตธรรมแมคกิลวารี (ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต)

สถานที่ติดต่อ 200/83 ซ.7 หมู่บ้านศรีอนันต์ทาวเฮาส์ หมู่5 ต.ฟ้าฮ่าม

อ.เมือง จ. เชียงใหม่ 50000

โทรศัพท์ - โทรศัพท์มือถือ 091-0311013 อีเมล: markitaki@hotmail.com

ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรี

นิติศาสตร์บัณฑิต

ปีที่สำเร็จ 2016

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์